3 1761 04390 5827

Digitized by the Internet Archive
in 2007 with funding from
Microsoft Corporation

http://www.archive.org/details/descriptivecatal02johnuoft

A Descriptive Catalogue

of the

LATIN MANUSCRIPTS

IN

THE JOHN RYLANDS LIBRARY

AT MANCHESTER

VOL. II

Published for the John Rylands Library at

THE UNIVERSITY PRESS (H. M. McKechnie, Secretary)
12 Lime Grove, Oxford Road, MANCHESTER

LONGMANS, GREEN & COMPANY
London: 39 Paternoster Row
New York: 443–449 Fourth Avenue, and Thirtieth Street
Chicago: Prairie Avenue and Twenty-fifth Street
Bombay: Hornby Road
Calcutta: 6 Old Court House Street
Madras: 167 Mount Road

BERNARD QUARITCH Limited
11 Grafton Street, New Bond Street, LONDON, W.

A Descriptive Catalogue

of the

LATIN MANUSCRIPTS

IN

THE JOHN RYLANDS LIBRARY

AT MANCHESTER

VOLUME II

PLATES

BY

MONTAGUE RHODES JAMES, LITT.D., F.B.A., F.S.A.

HON. LITT.D. DUBLIN; HON. LL.D. ST. ANDREWS

PROVOST OF ETON; SOMETIME PROVOST OF KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE

171933
1.6.22

MANCHESTER: AT THE UNIVERSITY PRESS

LONGMANS, GREEN & COMPANY

LONDON, NEW YORK, CHICAGO, BOMBAY, CALCUTTA, MADRAS

LONDON: BERNARD QUARITCH LIMITED

1921

PRINTED IN ENGLAND
AT THE OXFORD UNIVERSITY PRESS
BY FREDERICK HALL

Z
6621
M261L3
V.2

LIST OF PLATES

PLATE.	MS.	
1.	1.	Ravenna Papyrus (Italian: cent. VI–VII), lines 31–54.
2.	2.	Exultet Roll (Italian: cent. X–XI). Initial and lines 1–10 of text.
3.		Christ and angels, with text.
4.		The Crucifixion.
5.		The Harrowing of Hell (1).
6.		The Harrowing of Hell (2).
7.		End of the roll, with small pictures of the Nativity, of bees, and beehive.
8.	4.	Altenburg Bible I (German: cent. XII). Cover with medallions of Virtues and ivory (SS. Xystus and Laurence).
9.		Page of text: beginning of Genesis.
10.	5.	Altenburg Bible II (German: cent. XII). Cover with medallions of Virtues and ivory (Crucifixion).
11.		Page of text: end of St. Mark and beginning of St. Luke.
12.	6.	Peter Lombard on the Psalms. Cover with metal Crucifix and enamels.
13.	7.	Gospels (German: cent. XI). The Mass (no. 12).
14.		The death of the Virgin (no. 17).
15.	8.	Beatus on the Apocalypse (Spanish: cent. XII). Section of Noah's ark.
16, 17.		Map of the world.
18.		The Lamb in glory.
19.		Adoration of the Lamb.
20.		The Fifth Trumpet: the Locusts.
21.		The dragon vanquished: Satan bound.
22.		Babylon (see the Addenda).
23.	9.	Gospels (French? cent. X). Beginning of St. John.
24.	10.	Gospels (Flemish: cent. IX–X). Cover with ivory (Crucifixion) and enamels (the Evangelists).
25, 26.		Eusebian Canons of the Gospels.
27.		Beginning of St. Mark.
28.		Page of text: prologue to St. John.
29.	11.	Gospels (Flemish: cent. XII). Cover with painting (Christ) and enamels (Apostles).
30.		St. Matthew.
31.		St. John Baptist and beginning of St. Mark.
32.		St. John.
33.	12.	Homilies (French: cent. IX). Table of contents, with copy of a Roman inscription.
34.		Page of text: Homily of St. Jerome on St. Stephen.
35.	14.	Miniatures (Italian: cent. XV late). Isaac and Esau, by Littifredi Corbizi.
36, 37.	15.	Cyprian (German: cent. VIII). Two pages of text with inscription by Barthol. Andlau, Abbot of Murbach.
38.	16.	Bible (French Flanders: cent. XIII). Page of text with initial to Deuteronomy.
39.	17.	Bible (French: cent. XIII). Six historiated initials (Joshua, 1 and 2 Chron., 4 Esdras, Jer., Zeph.) and portions of text.

LIST OF PLATES

PLATE.	MS.	
40.	18.	Arbor Caritatis (Roll) (German: cent. XIV). Death and Coronation of the Virgin with types: orders of saints (nos. 42–45).
41–45.	19.	Apocalypse (French: cent. XIV). Scenes from the Life of St. John and from the Apocalypse.
46.	20.	Horae (Flemish: cent. XV). Illustration to the prayer on rising (no. 3).
47.	21.	Horae of Mary Queen of Scots (Flemish: cent. XV late). Two autograph inscriptions, and two pages from the Office of the Dead.
48.	22.	Psalter of Queen Jeanne de Navarre (French: cent. XIII). Scenes from the Life of Christ (no. V).
49.		Page of text and initial to Ps. 51.
50.		Initials to Pss. 38, 101, 97, with portions of text.
51.	24.	Sarum Missal (English: cent. XIII). Page of text with music, and initial to *Ad te leuaui* (1st Sun. in Advent).
52.		Page of text with music, and initials to Preface of the Mass.
53–56.		Full-page pictures: Nativity, Virgin and Child and donor, Betrayal, Crucifixion.
57.		Page of text with initial to Canon of the Mass.
58.	27.	Speculum Salvationis (German: cent. XV). Page with the Agony and Betrayal and text.
59.	28.	Portuguese Armorial (cent. XV early). Page of text with banner and device of King John of Portugal.
60, 61.		Pages of shields, English and German.
62–69.	29–31.	Lyra on the Bible (Italian: 1402). (29) 62–65 Bordered pages, with the beginnings of Exodus, Leviticus, 3 (1) and 4 (2) Kings. (30) 66. Page with the beginning of Ecclesiastes. 67–68. Two pages with pictures of the Vision of Ezekiel. (31) 69. Page with the beginning of the Apocalypse.
70–85.	32, 33.	The Colonna Missal (Italian: cent. XVI early). (32) 70. Frontispiece (3rd Sun. in Advent.) 71, 72. Pages with initials. 73. St. Stephen. 74, 75. Pages with initials. 76. Frontispiece (Mass of St. John Baptist). (33) 77–85. Pages with initials.
86.	38.	Horae of Galiot de Genouillac (French: cent. XVI early). The owner and his patron St. James the Great.
87.		Bordered page with pictures. The Virgin in glory; the deliverance of the thief Ebbo (from the gallows) and of Abbot Elsin (at sea).
88, 89.		Les Trois Vifs et les Trois Morts.
90–100.	39.	Horae, &c., of J. G. (Flemish: 1487?). 90. Page with pictures, the Resurrection (Office for Easter). 91. The Ascension. 92. Dedication of a church. 93. St. Barbara and the owner. 94. St. Nicholas (with text and border). 95. Page with border imitating tapestry-work. 96. Vision of St. Augustine. 97. All Saints (procession in a landscape). 98. Common of Saints (group of saints and the owner). 99. Office of the Virgin (with text and border). 100. Office of the Dead (funeral).
101.	40.	Josephus (French? cent. XII). Page with text and large initial to *Antiquities*, Lib. i.
102.	42.	Burchard's Canons (German? cent. XI). Page of text.
103.	49.	Joh. Cassianus (Italian: cent. XV). First page of text with border.
104.	51.	Horae (cent. XIV). Ivory carvings on cover (Bearing the Cross, and Crucifixion).
105.	53.	Chr. Prolianus (Italian: 1478, &c.). First page of text with border.
106.	69.	Speculum Salutis (German: cent. XV late). First page of drawings (no. 1) of types and antitypes.

PLATE.	MS.	
107.	74.	Antiphoner (Italian: cent. XIII). Text with picture for Easter (the Women at the Sepulchre).
108.	81.	Leonardo Dati (Italian: cent. XV). First page of text with ornament.
109.	83.	Gregory on Job (Spanish: 914). Page of text with scribe's name.
110.		Page with later drawing of the wheel of Fortune.
111.		Four initials with portions of text (Libb. xxviii, xii, viii, xi).
112.	86.	Sermons of St. Bernard (German: cent. XII). Page of text with drawing of Christ.
113.	87.	Gospels (German: cent. X late). Eusebian Canons of the Gospels.
114, 115.		Frontispieces to St. Matthew and St. Luke.
116.		Page of text (Luke i, ii).
117, 118.	88.	Gospels (German: cent. XI early). Picture and frontispiece to St. Matthew.
119.		Page of text (contents of St. Mark).
120.	89.	Cassiodorus on the Psalms (Spanish: 949). Page with scribe's inscription (partly in Greek letters) and text.
121, 122.		Pages of text with initials.
123.	90.	Catholic Epistles (German: cent. XII). Drawing of a church.
124.	91.	Life of St. Columban by Jonas (Carolingian: cent. X). Page of text.
125.	93.	Jerome on the Prophets (Flemish: cent. XI–XII). Portion of page with donor's signature.
126.	95.	Psalter (German: cent. XIV). Page with pictures: Temptation of Christ and Entry into Jerusalem.
127.	96.	Burchard's Canons (Spanish? cent. XI). Portion of page with initial.
128.	98.	Gospels of Otto II or III (French: cent. X late). Eusebian Canons of the Gospels.
129.		Decorative frontispiece to St. Matthew, with medallions of Otto.
130–132.		Decorative frontispieces to the other Gospels.
133.		Page of text: prologue to St. Luke.
134.	100.	Offices for Augustinian Nuns (German). Metal cover of cent. XV (Christ in glory).
135.	103.	Capitula and Collects (German). Cover with figures in repoussé and enamels.
136.	104.	Smaragdus (Spanish: 945). Page of text.
137, 138.	105.	Michael Scot's Book of Magic (German: cent. XVI). Pages of the 'Arabic' and Latin text.
139.	107.	Bede on the Acts, &c. (Italian: cent. XI). Page of text with initial and figure of St. Jude.
140.		Portion of page with initial to the Apocalypse.
141.	108.	Psalter (Mainz or St. Gall: cent. XI–XII). Picture: Christ in glory.
142.		Page of text.
143.	109.	Pauline Epistles (Canterbury, Christ Church: cent. XI–XII). Plea of Pennenden Heath and Charter of Henry I.
144.	110.	Gospels of Svenhilda (German: cent. XI early). Cover with metal figure of Christ.
145.		The Virgin, Svenhilda, and Brigida: inscription in Greek letters.
146.		Christ in glory.
147.		St. Luke.
148.		Page of text: prologue to St. John.
149.	116.	Psalter of St. Maximin (German: cent. IX–X). Large initial and title.
150–152.		Initials to Pss. 1, 51, 101.
153.		Page of text: Creeds.
154.	117.	Psalter and Horae (French: cent. XIII late). Page with beginning of Psalter.
155.		Page with initial to Ps. 80.
156.		Hours of the Holy Ghost. The disappearance of Christ at Emmaus.
157.	118.	Gregory on Job (German? cent. X–XI). Page of text.
158.	123.	Missal: Carmelite (Italian: cent. XV). Page with initials. Assumption and Death of the Virgin.

PLATE.	MS.	
159.	132.	Accounts of Edward II (English: A.D. 1323–4). Page of text: list of victuals.
160.	136.	Breviary (Paris: cent. XV early). Kalendar-page: November.
161.		Office of the Trinity: text and picture.
162, 163.	140.	Bible (English? cent. XIII). Pages with beginning of Exodus, and of Acts (Ascension)
164, 165.	155.	Leges Angliae (English: cent. XII). Pages of text.
166.	159.	Gospels (German: cent. XII early). St. Matthew.
167.	161.	Horae (Flemish: cent. XV late). Pictures of Christ and of the Crucifixion.
168–174.	164.	Horae (Paris: cent. XV). 168. Kalendar-page: January. 169. The Lord's Prayer. 170. The Nativity. 171. The Betrayal, and scenes of the Passion (nos. 41–48). 172. Death-bed scene (no. 56). 173. Miracle of St. Claudius of Besançon (no. 82). 174. Ste. Geneviève, with a view of Paris (no. 88).
175.	165.	Devotions of Abbot Islip (English: cent. XV late). Two pages: St. Bridget of Sweden, and the Virgin and Child and Islip.
176.	167.	Donatus (German: cent. XV). First page of text.
177–180.	171.	Antiphoner (Italian: cent. XV). Pages with music and initials. 177. The Trinity. 178. Burial or Translation of St. Dominic. 179. St. John Baptist. 180. S. Mary Magdalene.
181.	172.	Gospels (German: cent. XI). Page of text.
182–185.	174.	Origen on Romans (French: cent. IX). 182. Title-page. 183. Beginning of text. 184. Page of text. 185. End of Lib. ii with colophon partly in Greek letters.
186, 187.		Appendix. Covers of Gospel-book (Trèves). With ivories, metal figures, and gems.

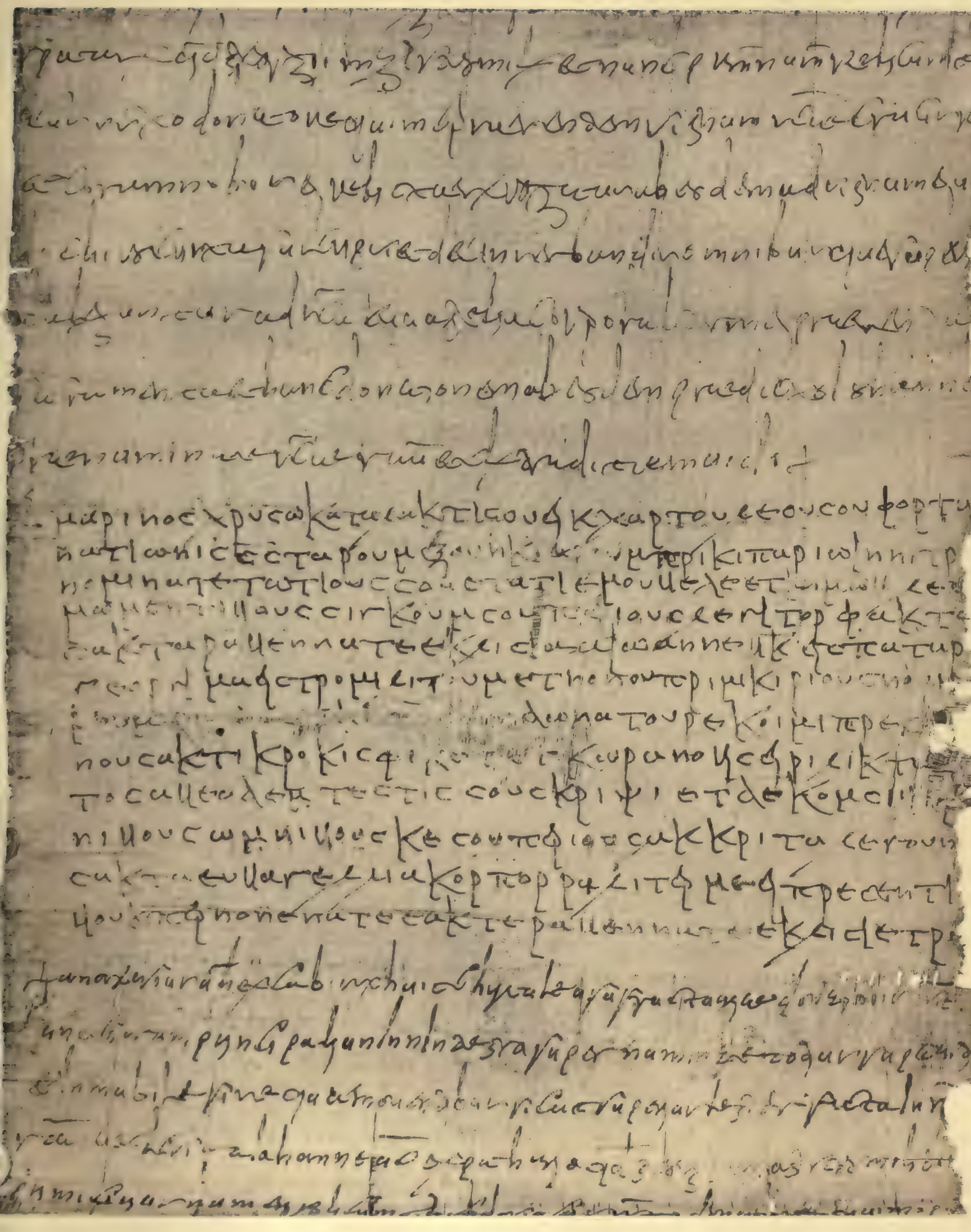

No. 1. RAVENNA PAPYRUS (Italian), ll. 31–54. Cent. vi–vii.

No. 2. EXULTET ROLL (Italian), ll. 1–10. Cent. x–xi.

No. 2. EXULTET ROLL (Italian): CHRIST AND ANGELS. Cent. x–xi.

No. 2. EXULTET ROLL (Italian): THE CRUCIFIXION. Cent. x–xi.

No. 2. EXULTET ROLL (Italian): HARROWING OF HELL (1). Cent. x–xi.

No. 2. EXULTET ROLL (Italian): HARROWING OF HELL (2). Cent. x–xi.

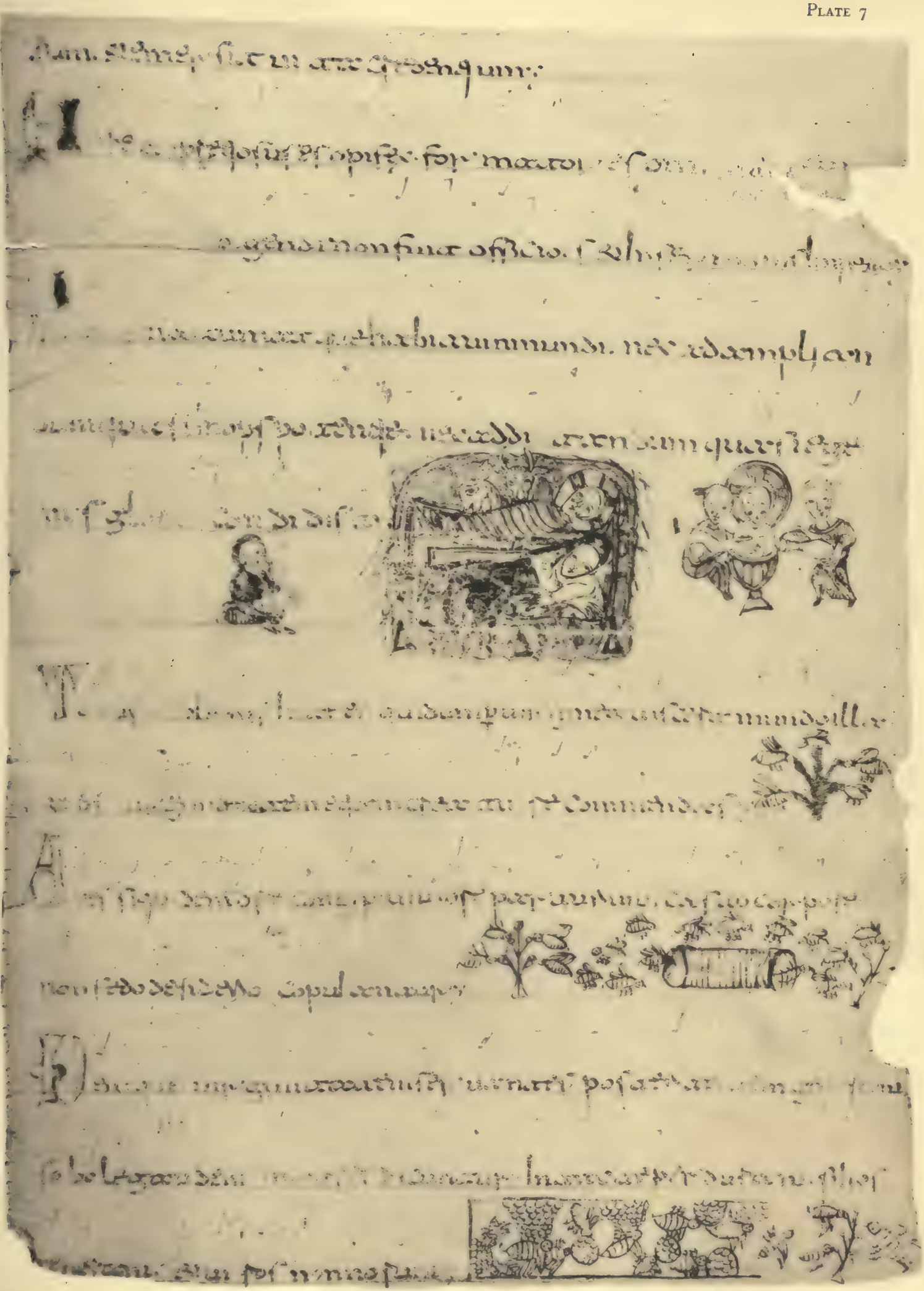

No. 2. EXULTET ROLL (Italian): NATIVITY. BEES AND BEE-HIVE. Cent. x–xi.

No. 4. Bible (German) Cover: Ivory carving of SS. Xystus and Laurence.
Medallions of Virtues.

IN NOMINE DNI
INCIPIT LIBER
GENESIS

IN PRINCIPIO CREAVIT DEUS CELUM ET TERRAM. TERRA AUTEM erat inanis. et uacua. et tenebre erant super faciem abyssi. et spiritus dei ferebatur super aquas. Dixitque deus. Fiat lux. et facta est lux. et uidit deus lucem quod esset bona. et diuisit lucem ac tenebras. Appellauitque lucem diem. et tenebras noctem. factumque est uespere et mane. dies unus.

Dixit quoque deus. Fiat firmamentum in medio aquarum. et diuidat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamentum. diuisitque aquas que erant sub firmamento ab his que erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocauitque deus firmamentum celum. Et factum est uespere et mane. dies secundus.

Dixit uero deus. Congregentur aque que sub celo sunt in locum unum. et appareat arida. Factumque est ita. Et uocauit deus aridam terram. congregationesque aquarum appellauit maria. Et uidit deus quod esset bonum. et ait. Germinet terra herbam uirentem. et facientem semen. et lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum. cuius semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et protulit terra herbam uirentem. et afferentem semen iuxta genus suum. lignumque faciens fructum. et habens unumquodque semen secundum speciem suam. Et uidit deus quod esset bonum. factumque est uespere et mane. dies tertius. Dixit autem deus. Fiant luminaria in firmamento celi. et diuidant diem ac noctem. et sint in signa. et tempora. et dies. et annos. ut luceant in firmamento celi. et illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque duo luminaria. luminare maius. ut preesset diei. et luminare minus. ut preesset nocti. et stellas. et posuit eas in firmamento celi. ut luceret super terram. et preesset diei ac nocti. et diuideret lucem ac tenebras. Et uidit deus quod esset bonum. factumque est uespere et mane. dies quartus.

Dixit etiam deus. Producant aque reptile anime uiuentis. et uolatile super terram. sub firmamento celi. Creauitque deus cete grandia. et omnem animam uiuentem atque motabilem quam produxerant aque in species suas. et omne uolatile secundum genus suum. Et uidit deus quod esset bonum. benedixitque eis dicens. Crescite et multiplicamini. et replete aquas maris. auesque multiplicentur super terram. Et factum est uespere et mane. dies quintus.

Dixit quoque deus. Producat terra animam uiuentem in genere suo. iumenta. et reptilia. et bestias terre secundum species suas. Factumque est ita. Et fecit deus bestias terre secundum species suas. et iumenta. et omne reptile terre in genere suo. Et uidit deus quod esset bonum. et ait. Faciamus hominem ad imaginem. et similitudinem nostram. et piscibus maris. et uolatilibus celi. et bestiis. uniuerseque creature terre. omnique reptili quod mouetur super terram. Et creauit deus hominem ad imaginem suam. ad imaginem dei creauit illum. masculum. et feminam creauit eos. Benedixitque illis deus. et ait. Crescite et multiplicamini. et replete terram. et subicite eam. et dominamini piscibus maris. et uolatilibus celi. et uniuersis animantibus que mouentur super terram. Dixitque deus. Ecce dedi uobis omnem herbam afferentem semen super terram. et uniuersa ligna que habent in semetipsis semen generis sui. ut sint uobis in escam. et cunctis animantibus terre. omnique uolucri celi. et uniuersis que mouentur in terra. et in quibus est anima uiuens. ut habeant ad uescendum. Et factum est ita. Viditque deus cuncta que fecerat. et erant ualde bona. Et factum est uespere et mane. dies sextus.

Igitur perfecti sunt celi. et terra. et omnis ornatus eorum. Complenitque deus die septimo opus suum quod fecerat. et requieuit die septimo ab uniuerso opere suo quod patrarat. Et benedixit die septimo. et sanctificauit illum. quia in illo cessauerat ab omni opere suo quod creauit deus ut faceret.

Iste generationes celi. et terre. quando create sunt. in die quo fecit dominus celum. et terram. et omne uirgultum agri ante quam oriretur in terra. omnemque herbam regionis. priusquam germinaret. Non enim pluerat dominus deus super terram. et homo non erat qui operaretur terram. sed fons ascendebat e terra. irrigans uniuersam superficiem terre. Formauit igitur dominus deus hominem de limo terre. et inspirauit in faciem eius spiraculum uite. et factus est homo in animam uiuentem.

Plantauerat autem dominus deus paradysum uoluptatis a principio. in quo posuit hominem quem formauerat. Eduxitque dominus deus de humo omne lignum pulchrum uisu. et ad uescendum suauem. lignum quoque uitam in medio paradysi. lignumque scientie boni. et mali. Et fluuius egrediebatur de loco uoluptatis ad irrigandum paradysum. Qui inde diuidetur in quattuor capita. Nomen uni phison. Ipse est qui circuit omnem terram euilach. ubi nascitur aurum. Aurum terre illius optimum. Ibique inuenitur bdellium. et lapis onichinus. Et nomen fluuio secundo geon. Ipse est qui circuit omnem terram ethiopie. Nomen uero fluuii tertii tygris. Ipse uadit contra assyrios. Fluuius autem quartus ipse est euphrates.

Tulit ergo dominus deus hominem. et posuit eum in paradysum uoluptatis. ut operaretur. et custodiret illum. Precepitque ei dicens. Ex omni ligno paradysi comede. de ligno autem scientie boni. et mali. ne comedas. In quocumque enim die comederis ex eo. morte morieris. Dixit quoque dominus deus. Non est bonum esse hominem solum. faciam

No. 4. BIBLE (German): BEGINNING OF GENESIS, f. 3 *b*. Cent. xii.

No. 5. BIBLE (German) COVER: IVORY CARVING OF THE CRUCIFIXION. MEDALLIONS OF VIRTUES.

eem esse bonum dispensatorem. ut dicit ignem
mittere super terram non pace. turbisq; dicit. quod
faciem eius cognoscerent. tempora non intelligerent.
Quos monet ut dii in uia essent reconciliarent ad
uersario. ne reclusi in carcere donec nouissimum qua
drantem redderent. XIII. Cum ei enunciarent
esse galileos occisos. monet agendi penitentiam. pa
rabolam ficulnee sub iungens qua dns eu infrue
tuosum uellet excidi. eutropi stari postulauit eu
mulierem annis. x. VIII. cuius erexisset. indignan
tem archisinagogu increpat. unde similitudine
grani synapis sub iungit. et quo arbor maior hole
ribus nasceret. fermentum quod absconditu mulier
infarina. ut introeat angustium ostiu. nec luda
tur. Phariseis ei dicentib; q herodes eu uellet occi
dere. dicit eu uulpe. et pyrham eet hodie in pire.
increpat hierusalem. XIIII. Sabbatis curat hy
drepicum. discubendi dat ordine. inuitant hor
tatur. pauperes pascere. similitudine iungens homi
nis. qui excusati inuitati. ceci. claudos debiles
uocauit. turbas de plateis ortat omne affere honem
ppter se relinquendi. parabola ponens turri edifi
care uolentis. et regis. XV. Sal saporem esse non
debere. murmurantib: phariseis de conuiuio pas
torum. dat similitudine pastoris ppter una ouem
nonaginta nouem relinquentis. et mulierem que una
dragmam pdidam inuenient gaudet. et hominis
qui duob: filiis suis substantiam diuisit. et quibus
humor. pdige egre. pquo uiculus occidat. de dispen
satore. pdigo. qui sapienter fecit. fideo exemplis hor
tatur agendu. et derudentes eu pharisees increpat
legem. et ppha usq; ad iohannem dicens. ac mechari
eu ostendit. qui sua dimissi altera accepit uxorem.
et ab alio dimissam ducit. XVI. Parabolam de di
uite et lazaro. et neo minimu de credentib: scanda
lizandum. atq omia accepta fri remunerandi. et qd
fides ut granum synapis transferat arbore moru
in mare seruiciu qq debaru exhibendu. x. leprosi
curantur. exquib: unus reuersus. ihm sequitur
gras agens do. intra nos ee regnu di. regnu aut
ipsum iuxta exemplu noe. et loth subito uenire
ac tunc alu assumi. et alu relinqui. ubi fuerit
corpus illic aquile. similitudine uidue rogantis
et iudicis iniqui. et duoy in tplo orantu. et infantes
non prohibendos. similitudo diuitis et lazari. sicut
per foramen acus transeuri. et omia hoc relinquenda.
XVII. Cum discipulis ad uentura sibi indicaret. ceci
mendicantes curauit. Zacheu collaudat. diuidat
substantia pauperib; offerente. et similitudine de
eo qui per nas uiuit ad regnu. seruus suus distribu
it. et de exercito eoy qui eum regem recusauerut.
sup pullu asine sedit. et sup hierlm fleuit. et uen
tura ei pdixit. ibi de templo mensas euertit. et
uendentes columbas eiecit. pharisees interogan
tes. inquia potestate hec faceret. de baptismo io
hannis interogat. parabolam sub iungens eius.
qui eu misisset seruos ad uineam. postea filium
misit. et de lapide edificantib; reprobato. XVIII.
Tempestate de tributo respondit. de muliere
que VII. uiros habuit addit. de se interrogans
quomodo xpe filius dauid esset. cum eum
ipse dnm dicat. et monet a scribis cauendu.
Viduam laudat. que in donario duo minuta
misit. de templi structura. et de futura ipse
eiusione. et de extrei hierlm. et fine seli. et aduen
tu xpi in maiestate. et similitudine ficulnee. et
monet uigilandu. XVIIII. De diuitoy die ad
appinquantem. iudas demone repletus. de tradendi
tempus pecunia sibi promissa. et discubentib; se
cum discipulis sacramentu panis et calicis ostendit.
ac traditore designat. certantib; de gradu eu pre
sente. qui ministrat. et petro dicit. qd eu esset nega
turus. ac monens discipulis ut uendant uestimenta
eorum gladiu. et ergo admonit diuersi. qui eu oppi
ser. discipuli ex eorum dormientes. X. X. Ante ce
denti iuda uenit turba. et osculo tradit xpm. et petri
auriculam seruo abscidit. ducto ihu ad domum
principis sacerdotu. petrus ibi ter negauit. xpe de
iudeis interogat a iudeis a pilato. et ab herode. ac
tunc in amicitia pilati et herodes redeunt. Barra
bas dimittit. et ihu iudeis suspiciendus tradit. qui
plangentib: eu mulierib; ut se se magis plangerent
dixit. et in latrones fixus accepit potu accepit. tun
c rex designat. a quo unus exlatronib; credens ad
paradysum ducit. ab hora sexta usq; ad nona dies
obscuratus e. et ihu spu emittit uelum templi
scissum e. quib; uisis centurio et qui aderant dnm
magnificant. Ioseph postulat corp. et sepelit. qd mu
lieres relinquentes in inuenium. XXI. Nunci
aut mulieres angloy uisione. nec credunt discipu
lis. duo ad castellu. in panis fractione xpm ag
noscunt. et reuersi discipulis indicant. quib: ihe appa
ruit. et plagas non credentib; ostendit. ac pisce ac fa
uum edendu accepit. alloquit apls. et eoy ergo
ad intelligendu. qd hoc oportuerit. ut illa
esset. donec eos uenire uere admonuit. iunc bene
dixit eos. et recessit. reliquit q laudantes dn in templo.

Expliciunt eleneus secdm luc.

Incipit secdm luc.

Quoniam quidem ordinare narratio
nem que in nobis completa sunt re
rum. sicut tradiderunt nobis qui ab
initio ipsi [illegible] uiderunt. et ministri fuerunt sermo
nis. uisum e [illegible] et secuto a principio omnib;
diligenter ex ordine ti[illegible]bi scribere optime the
ophile. ut cognoscas eorum uerborum de quibus erudituus
es uerborum. .I.

Fuit in diebus herodis regis iudee sacerdos
quida nomine zacharias de uice abia. et
uxor eius de filiabus aaron. et nomen eius elisabeth.
erant autem iusti ambo ante dn. incedentes in om
nibus mandatis. et iustificationib; dni sine quere
la. et non erat ei filius. eo qd esset elisabeth sterilis.
et ambo processissent in diebus suis. factum e autem cu sacer
dotio fungeretur zacharias in ordine uicis suae ante de
um. secdm consuetudine sacerdotii. sorte exiit ut in
censum poneret ingressus in templu dni. et omnis
multitudo erat ppli. orans foris hora incensi. Appa
ruit autem illi angls dni. stans ad dexteris altaris incensi.

No. 5. BIBLE (German): END OF ST. MARK AND BEGINNING OF ST. LUKE, f. 47 *b*. Cent. xii.

No. 6. Peter Lombard on the Psalms. Cover with Metal Crucifix and Enamels.

No. 7. GOSPELS (German): THE MASS, f. 130 *a*. Cent. xi.

No. 7. GOSPELS (German): DEATH OF THE VIRGIN, f. 150 *a*. Cent. xi.

No. 8. Beatus on the Apocalypse (Spanish): Noah's Ark, f. 15. Cent. xii.

No. 8. Beatus (Spanish): Mappa Mundi (1), f. 43 *b*. Cent. xii.

No. 8. BEATUS (Spanish): MAPPA MUNDI (2), f. 44 *a*. Cent. xii.

No. 8. BEATUS (Spanish): THE LAMB IN GLORY, f. 89 *a*. Cent. xii.

No. 8. BEATUS (Spanish): THE ADORATION OF THE LAMB, f. 113 *a*. Cent. xii.

dum mentis usq; hic oculos intuis
sionum fulorem defigunt. Quar
to enim signo dicit paulum ut re
uelatur. Quinto uero dicturus no
dum ipsius reuelationis in parte
nē ut er inde cognoscatur. qualis
in toto orbe futura sit reuelatio. Et
uidi ⁊ audiui unam aquilam uolan
tem in medio celi dicentem uoce mag
na. ue. ue. ue. habitantib' tām. de
liquis uocib' tube tum angelice tuba
canitum sunt. aquilam dic
ecclam. Volantem in medio celo
id in medio sui discurrentem ⁊ pla
gas nouissimi temporis magna uo
ce predicantem. Explicit quarta tu
ba. Incipit quinta tuba hystorie
quinte.

Et quintus angelus tuba cecinit
uidi stellam de celo cecidisse
in tām et data est clauis puteri a
byssi ⁊ ascendit fumus de puteo
qui fumus magne fornacis. ⁊ obscu
ratus e sol ⁊ aer de fumo puteri. Et
de fumo puteri exierunt locuste i
tā ⁊ data e eis potestas sicut habent
potestatem scorpij tē. Et dictum e
eis neledent fenum tē neq; omne
uiride neq; omne arborem n̄ homi
nes qui n̄ habent signum dī. in fron
te sua ⁊ datum e eis ne occident eos
s; ut cruciarent mensibus quinq;
et cruciatus eorum. sicut cruciatus
scorpij cū pcutit hominē ⁊ querent
homines mortē ⁊ n̄ inuenient eam.
Et desiderabunt mori ⁊ mors fugiet
ab eis. Explicit hystoria.

No. 8. BEATUS (Spanish): THE FIFTH TRUMPET, f. 130 *a*. Cent. xii.

domini parturiebat in doloribus
suis que est antiqua eccl̃a patrum et
ꝓphetarum et sanctorum ⁊ apl̃orumq:
gemitus ⁊ cruciatus desiderii sui habu
it usquequo fructum et plebe sua
secundum carnem olim promissum
sibi uideret xpistum. Et ipsa gente
corpus sumpsisse. Sole autem amic
ta: idest in bono ope manifestata.
per quem spem resurrectionis in ꝓ
lumine claritatis expectat. ⁊ gloriã
repromissionis. Luna uero in nocte
lucere solet. ecclesia est que interne
bris istius sęli a malis uideri non
potest. quia casus sanctorum corporũ
et debito mortis quod deficere nun
quam potest. Nam quemadmo
dum minuitur ita ⁊ augetur. Nec
in totum extincta est spes dormien
tium ut quidam putant. sed habent
in tenebris lucem sicut luna in
ipsas tenebras quos sub pedibus
mulieris esse diximus. Corona aut̃
[illegible] sa̅ [illegible]. Et in [illegible]

No. 8. BEATUS (Spanish): THE VICTORY OVER THE DRAGON, f. 143 *a*. Cent. xii.

No 8 BEATUS (Spanish): BABYLON, f. 204 *a*. Cent. xii.

INPRINCIPIOERAT
VERBVMETVERBVM
ERATAPVDDMET
DSERATVERBVM
HOCERATINPRINCI
PIOAPVDDM
OMNIAPERIPSVFACTASVNT
ETSINEIPSOFACTVMESTNI
HILQVODFACTVMESTIN
IPSO VITAERAT ET VITAERAT
LVX HOMINVM ET LVX
IN TENEBRIS LVCET ET TE
NEBRAE EAM NON COM
PREHENDERVNT

No. 9. GOSPELS (French?): ST. JOHN I, f. 136 *a*. Cent. x.

No. 10. GOSPELS (Flemish) COVER. CRUCIFIXION (ivory) AND EVANGELISTS (enamels).

No. 10. GOSPELS (Flemish): EUSEBIAN CANONS, f. 10 *b*. Cent. ix–x.

No. 10. GOSPELS (Flemish): EUSEBIAN CANONS, f. 11 *b*. Cent. ix–x.

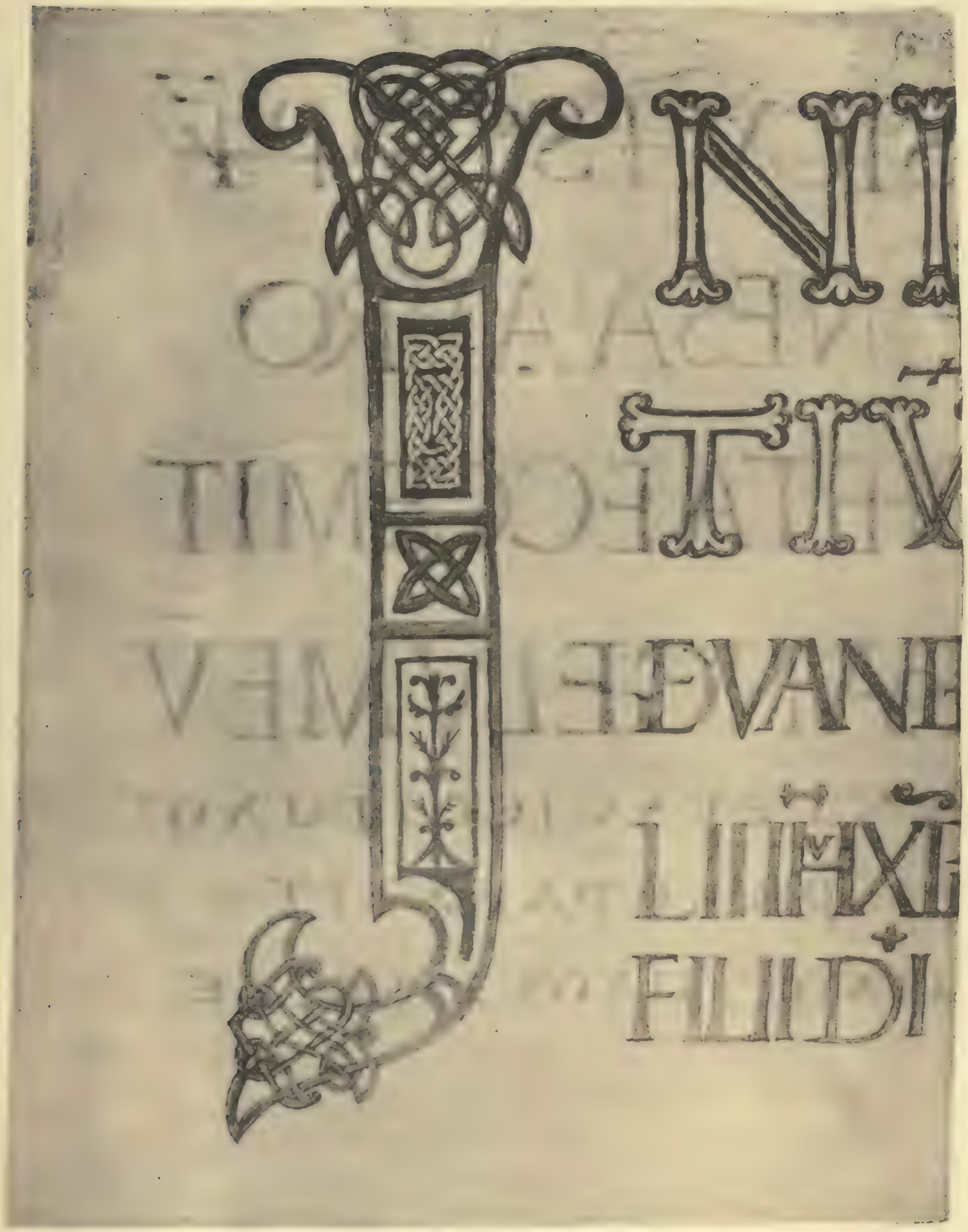

No. 10. GOSPELS (Flemish): BEGINNING OF ST. MARK, f. 58 *a*. Cent. ix–x.

Nec lumen a tenebris comprehensum fuisse testatur · pri
mum signum ponens quod in nuptiis fecit dnis · ut osten
dens quod erat ipse legentibus demonstraret · Quod
ubi dnis inuitatus deficere nuptiarum uinum debeat ·
ut et ueteribus in mutatis noua omnia quae xpo instituunt
appartant · Iohannes euangelium scrip
sit in asia · postea quam in pathmos insula apocalip
sin scripserat · ut cui in principio canonis incorrupti
bile principium in genesi · ea amin corruptibilis ·
finis per uirgineminapocalipsi redderetur · Dicente
xpo · Ego sum · A · ω · et hic est iohannes qui
sciens superuenisse diem recessus sui · Conuocatis dis
cipulis suis in epheso per multa signorum experimen
ta pro mente xpi · Discendens in de fossum sepulturae
suae locum · facta oratione posuit se ad patres suos ·
Tam extraneus a dolore mortis · quam a corruptione
carnis inuenitur alienus · Tamen post omnes euan
gelia scripsit · et hoc uirgini debebatur · quorum ta
men uel scriptorum tempore dispositio · uel librorum
ordinatio · Ideo a nobis per singula non exponitur ·
ut saeuta desiderio conlocatio · et quaerentibus fruc
tus laboris · et dómagisterii doctrina seruetur ·

EXPLICIT ARGUMENTA · INCIPIUNT CAPITULA

No. 10. GOSPELS (Flemish): PAGE OF TEXT, f. 136 *b*. Cent. ix–x.

No. 11. Gospels (Flemish): Cover with Painting and Enamels.

No. 11. GOSPELS (Flemish): ST. MATTHEW, f. 14 *b*. Cent. xii.

MAR CVM

initium euangelij ihu xpi filij dei. si
cut scriptum est in isaia ypheta.
Ecce mitto angelum meum ante
faciem tuam: qui preparabit uiā
tuam. Vox clamantis in deserto:
parate uiam dni rectas facite se
mitas eius. Fuit iohannes in de
serto baptizans. & predicans bap
tismum penitentie in remissionē
peccatorum. Et egrediebatur ad
illum omnis iudee regio & hierosо
lymite uniuersi: & baptizabantur
ab illo in iordane flumine confiten
tes peccata sua. Et erat iohannes
uestitus pilis cameli: & zona pellicea
circa lumbos eius. & locustas & mel
siluestre edebat. & predicabat dicens.
Uenit fortior me post me. cuius non
sum dignus procumbens soluere: corrigiā calci
amentorum eius. Ego baptizaui uos a
qua: ille uero baptizabit uos spiu sco. Et factum
est in illis diebus: uenit ihs a nazareth galilee. & bap
tizatus est in iordane a iohanne. Et statim ascendens
de aqua: uidit celos apertos. & spm tamquā colū
bam descendentē & manentē in ipso. Et uox facta
est de celis. Tu es filius meus dilectus: in te compla
cui. Et statim spis expulit eum in desertum: & erat

No. 11. GOSPELS (Flemish): ST. JOHN BAPTIST (Mark i), f. 58 *a*. Cent. xii.

No. 11 GOSPELS (Flemish): ST. JOHN, f. 130 *b*. Cent. xii.

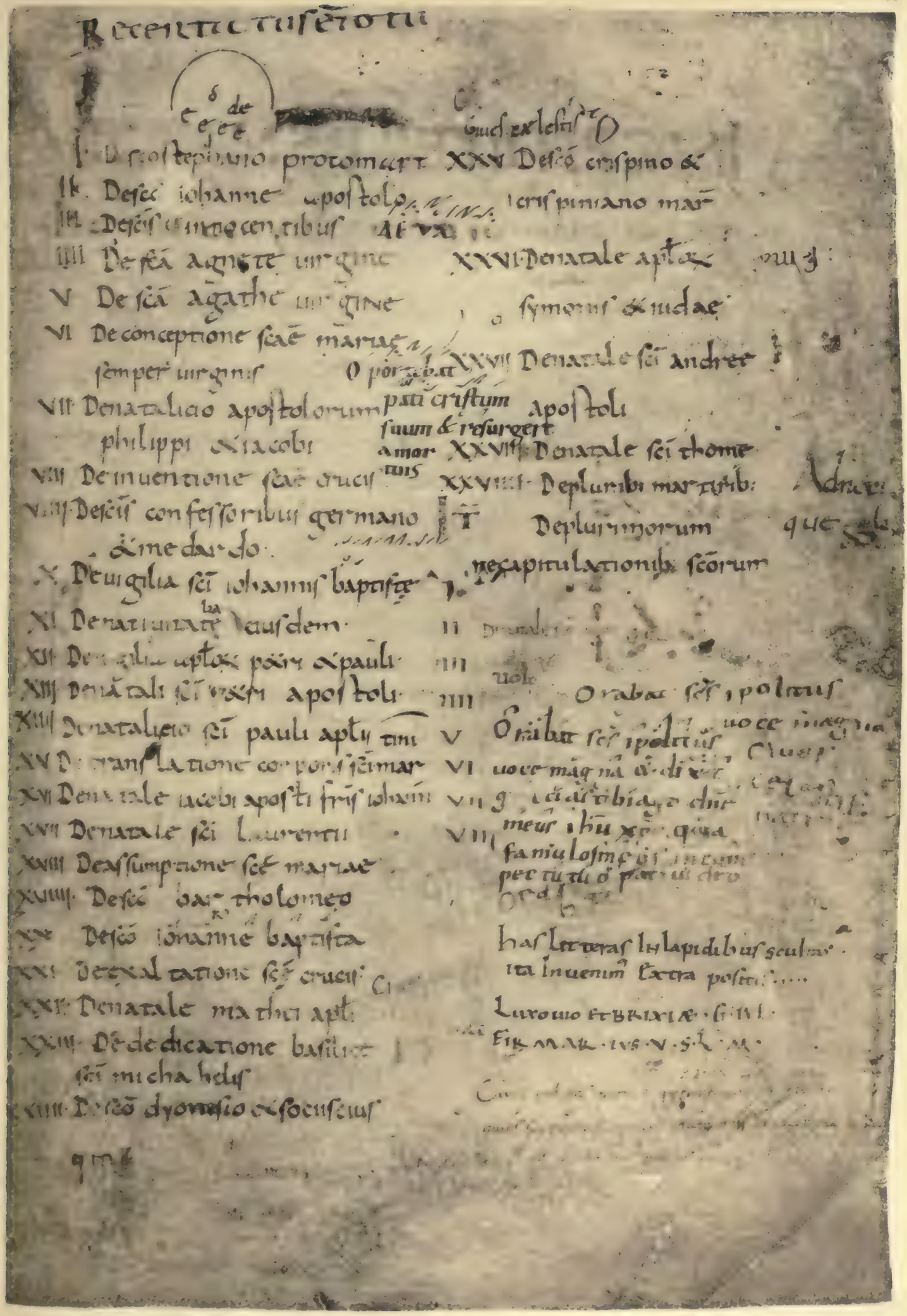

No. 12. HOMILIES (French): TABLE OF CONTENTS, f. 10*a*. Cent. ix.

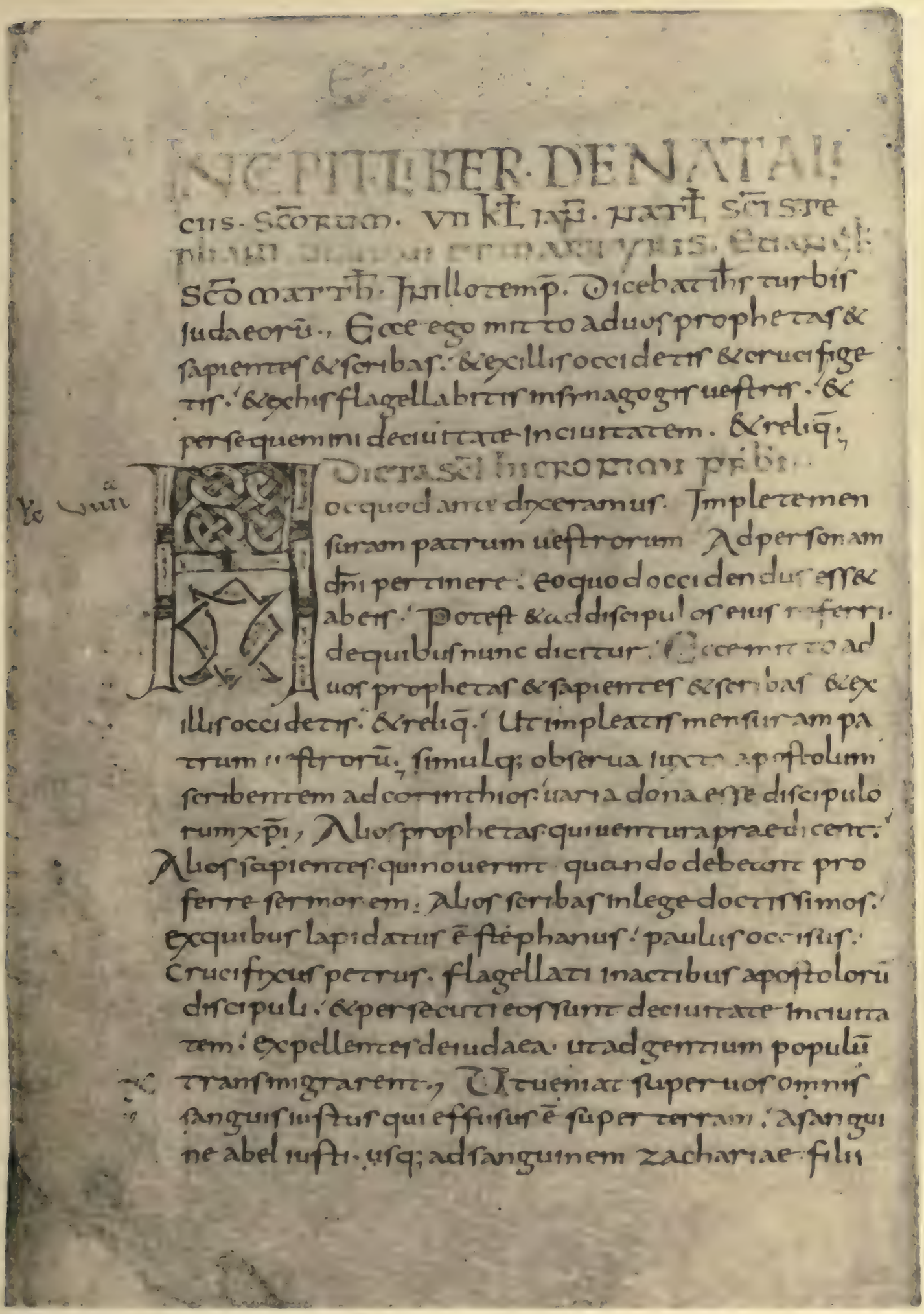

INCIPIT LIBER DE NATALI
CIUS SCORUM. VII KL IAN. MART. SCI STE
PHANI [illegible] ET MARTYRIS. ET IAN. SCI
SCO MARTH. IN ILLO TEMP. DICEBAT HIS TURBIS
IUDAEORU. ECCE EGO MITTO ADUOS PROPHETAS &
SAPIENTES & SCRIBAS. & EX ILLIS OCCIDETIS & CRUCIFIGE-
TIS. & EX HIS FLAGELLABITIS IN SINAGOGIS UESTRIS. &
PERSEQUEMINI DE CIUITATE IN CIUITATEM. & RELIQ.
DICTA SCI IHU CRISTI PRE BI-
TE QUOD ANTE DIXERAMUS. IMPLETE MEN-
SURAM PATRUM UESTRORUM. AD PERSONAM
DNI PERTINERE. EO QUOD OCCIDENDUS ESS &
ABES. POTEST & AD DISCIPULOS EIUS REFERRI.
DE QUIBUS NUNC DICITUR. ECCE MITTO AD
UOS PROPHETAS & SAPIENTES & SCRIBAS & EX
ILLIS OCCIDETIS. & RELIQ. UT IMPLEATIS MENSURAM PA-
TRUM UESTRORU. SIMULQ; OBSERUA IUXTA APOSTOLUM
SCRIBENTEM AD CORINTHIOS. UARIA DONA ESSE DISCIPULO
RUM XPI. ALIOS PROPHETAS QUI UENTURA PRAEDICENT.
ALIOS SAPIENTES QUI NOUERINT QUANDO DEBEANT PRO
FERRE SERMONEM. ALIOS SCRIBAS IN LEGE DOCTISSIMOS.
EX QUIBUS LAPIDATUS E STEPHANUS. PAULUS OCCISUS.
CRUCIFIXUS PETRUS. FLAGELLATI IN ACTIBUS APOSTOLORU
DISCIPULI. & PERSECUTI EOS SUNT DE CIUITATE IN CIUITA-
TEM. EXPELLENTES DE IUDAEA. UT AD GENTIUM POPULU
TRANSMIGRARENT. UT UENIAT SUPER UOS OMNIS
SANGUIS IUSTUS QUI EFFUSUS E SUPER TERRAM. A SANGUI
NE ABEL IUSTI. USQ; AD SANGUINEM ZACHARIAE FILII

No. 12. Homilies (French): Text, f. 10 *b*. Cent. ix.

No. 14. MINIATURES (Italian): ISAAC AND ESAU, BY LITTIFREDI CORBIZI, no. 11. Cent. XV late.

iustus non é de dō; Et qui non diligit fratrem suum.
Item illic; Qui fratrem suum odit homicida est; Scis quia omnis homicida non habet in se uitam manentem; Item illic. Si quis dixerit quia diligit dōm & fratrem suum odit mendax est; Qui enim non diligit fratrem suum dōm quem non uidit quomodo potest diligere; De hoc ipso in actis apostolorum; Turba autem eorum qui credidерant animo hac mente unum erant. nec fuit inter illos discrimen ullum nec quicquam suum iudicabant esse; & omnia quæ habebant; sed fuerunt illis omnia communia;
De hoc ipso, secundum matheum; Si obtuleris munus tuum ad altare & illic recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te. relinque illic munus tuum ante altare & uade prius reconciliare fratri tuo & tunc ueniens offers munus tuum ad altare;
Item in epistola iohannis; Qui in lumine est & qui manet in eo in eo manet & qui in illo manet. Item illic Qui dicit se in lumine esse & fratrem suum odit in tenebris est usque ad huc;
III In inuidia gloriam dei quando nostrum nihil sit;
Ieuiunet secundum iohannem; Nemo potest quicquam accipere nisi datum fuerit illi de celo, Item in epistola pauli ad corinthios prima; Quid enim habes quod non accepisti si autem accepisti quid

No. 15. CYPRIAN (German), f. 49 *b*. Cent. viii.

et die ter tertio rursus se mortuis sponte surrexit
cepit esse discipulis suis tertiis ut fuerat sed cog
noscendum se videntibus praebuit simul iuncta
et substentatice corporalis et firmitate consti
tuit sed dies quae dominica est memoratus est
ut de eo sed praecepta uitae licet instruit posset
et discerent quae docerent tunc in caelum cir
cumfusae nube sublatus est ut hominem quem
dilexit quem induit quem semel praetulit sed
peccatorem uitator imponeret iudicem uenturos et caelo
sed potentem diabolo et sed censurem generis humani
ultoris uigore et iudicis potestate per orbem
uero discipuli magistro et domino monente diffusi
praecepta in saeculum dicere et errore tenebra
rum sed lucem lucis sed ducere caecos et ignorantes
cognitione ueritatis oculos aperire et nec sit pro
beneficio minus solidae et de expo deliberatae confes
sio per tormenta per crucem per multa potes
tum genere tempestatem dolor qui uerbatis aer
ris est sed mouetur ut xpi uti filius qui hominibus
sed uitae docetur et praedicatur non autem tu praeconiouo
cis sed et passionis testimonio praedicatur;
hunc igitur comitemur hunc sequimur hunc
habemus iuuenis ducem lucis principem saeculis
seuocatorem caelum petentes et peccatis quaerentibus;
et praedentibus pollicentem quod est xpi erimus
si xpm fuerimus secuti; ꝓ
Omnis labor finem habet et praemium sed non habet finem

Oratio d o, baptoli
abbas [illegible]

No. 15. CYPRIAN (German): LAST PAGE OF TEXT, f. 203 *b*. Cent. viii.

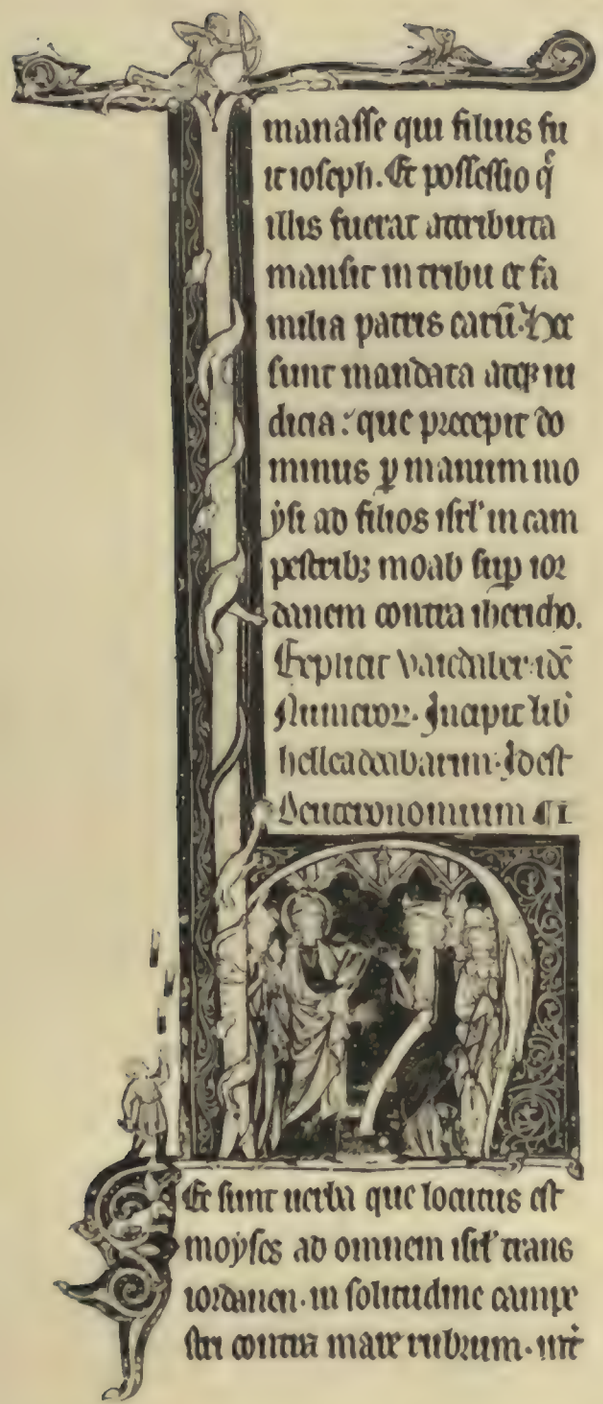

manasse qui filius fu
it ioseph. Et possessio q̃
illis fuerat attributa
mansit in tribu et fa
milia patris earũ. Hæc
sunt mandata atq; iu
dicia: quæ præcepit do
minus p manum mo
ysi ad filios israel in cam
pestribus moab sup ior
danem contra iericho.
Explicit varietates ad
numeros. Incipit liber
hellecdavarim. id est
Deuteronomium

Et sunt verba quæ locutus est
moyses ad omnem israel trans
iordanem. in solitudine campe
stri contra mare rubrum. inter
pharan et tophel. et laban. et a
seroth: ubi autem est plurimũ:
undecim dietes de oreb per viã
montis seyr usq; cadesbarnẽ.
Quadragesimo anno ũdecimo
mense. prima die mensis. locu
tus est moyses ad filios israel ꝯia
que præceperat dominus illi ut
diceret eis. postquam percussit
seon regem amorreorum q̃ ha
bitauit in esebon: et og regem
basan qui mansit in asteroth
et in edrai transiordanem in ter
ra moab. Cepitq; moyses ex
planare legem et dicere. Dñs
ds noster locutus est ad nos
in oreb dicens. Sufficiat uobis
q̃d in hoc monte mansistis:
reuertimini et uenite ad mõ
tem amorreorum: et ad cuncta
quæ ei proxima sunt cãpestria
atq; montana et humiliora lo
ca contra meridiem: et iuxta
litus maris. Terram chana
neorum et lybani usq; ad flu
men magnum eufraten: en

No. 16. Bible (French Flanders): Beginning of Deuteronomy, f. 154 *b*. Cent. xiii.

No. 17. BIBLE (French): INITIALS TO JOSHUA, Psd 1 AND 2 CHRONICLES, 3 4 ESDRAS, JEREMIAH, ZEPHANIAH. Cent. xiii.

No. 18. Arbor Caritatis (German): nos. 43–5. Cent. xiv.

No. 19. APOCALYPSE (French): JOHN CONVERTS AND BAPTIZES DRUSIANA, f. 1 *a*. Cent xiv.

No. 19. APOCALYPSE (French): TRIAL AND BANISHMENT OF JOHN, f. 1 *b*. Cent. xiv.

No. 19. APOCALYPSE (French): SIXTH AND SEVENTH VIALS, f. 18 *a*. Cent. XIV.

No. 19. APOCALYPSE (French): STORY OF ATTICUS AND EUGENIUS. DESTRUCTION OF THE TEMPLE OF EPHESUS, f. 24 *a*. Cent. xiv.

No. 19. APOCALYPSE (French): JOHN AND THE POISON. DEATH OF JOHN, f. 24 *b*. Cent. xiv.

No. 20. Horae (Flemish): Illustration to the Prayer on rising, no. 3. Cent. xv.

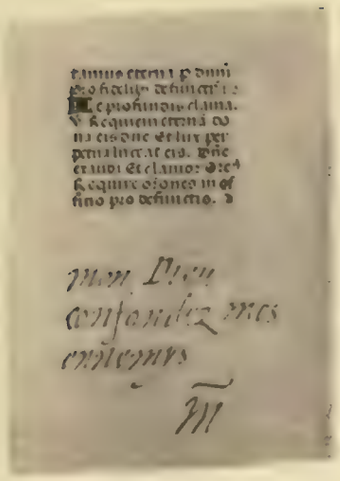

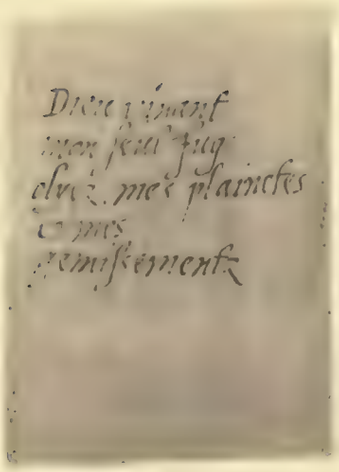

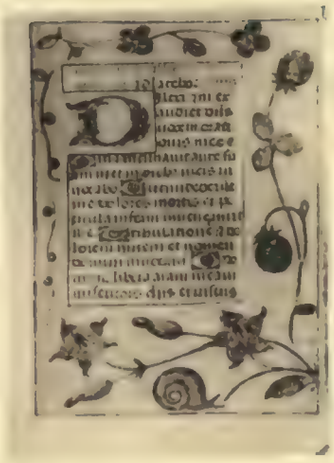

No. 21. HORAE OF MARY QUEEN OF SCOTS (Flemish): INSCRIPTIONS IN HER HAND. FRONTISPIECE AND FIRST PAGE OF OFFICE OF THE DEAD. Cent. xv late.

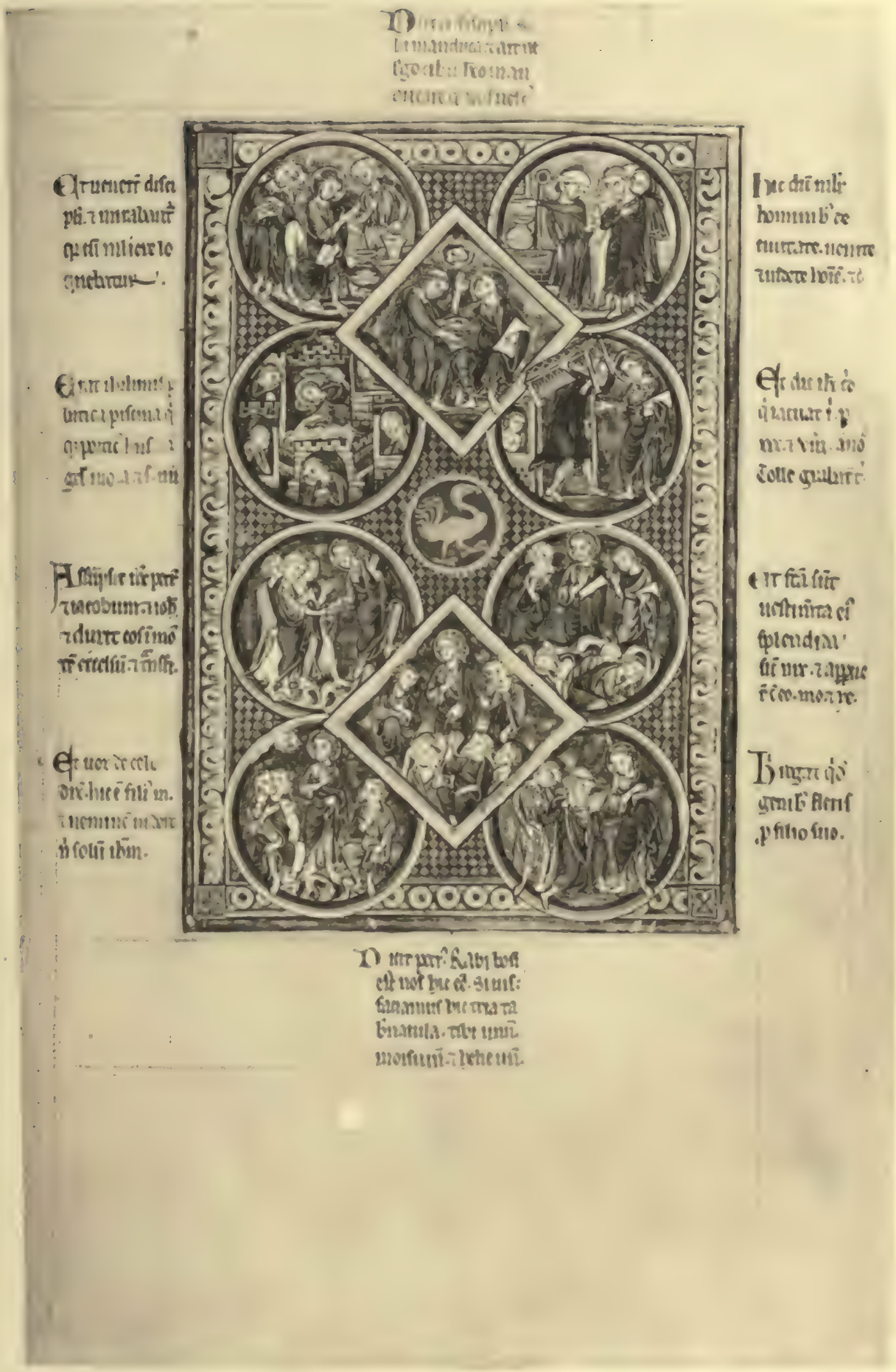

No. 22. PSALTER OF QUEEN JEANNE (French): ILLUSTRATIONS OF THE LIFE OF CHRIST, no. V, f. 12 *a*. Cent. xiii.

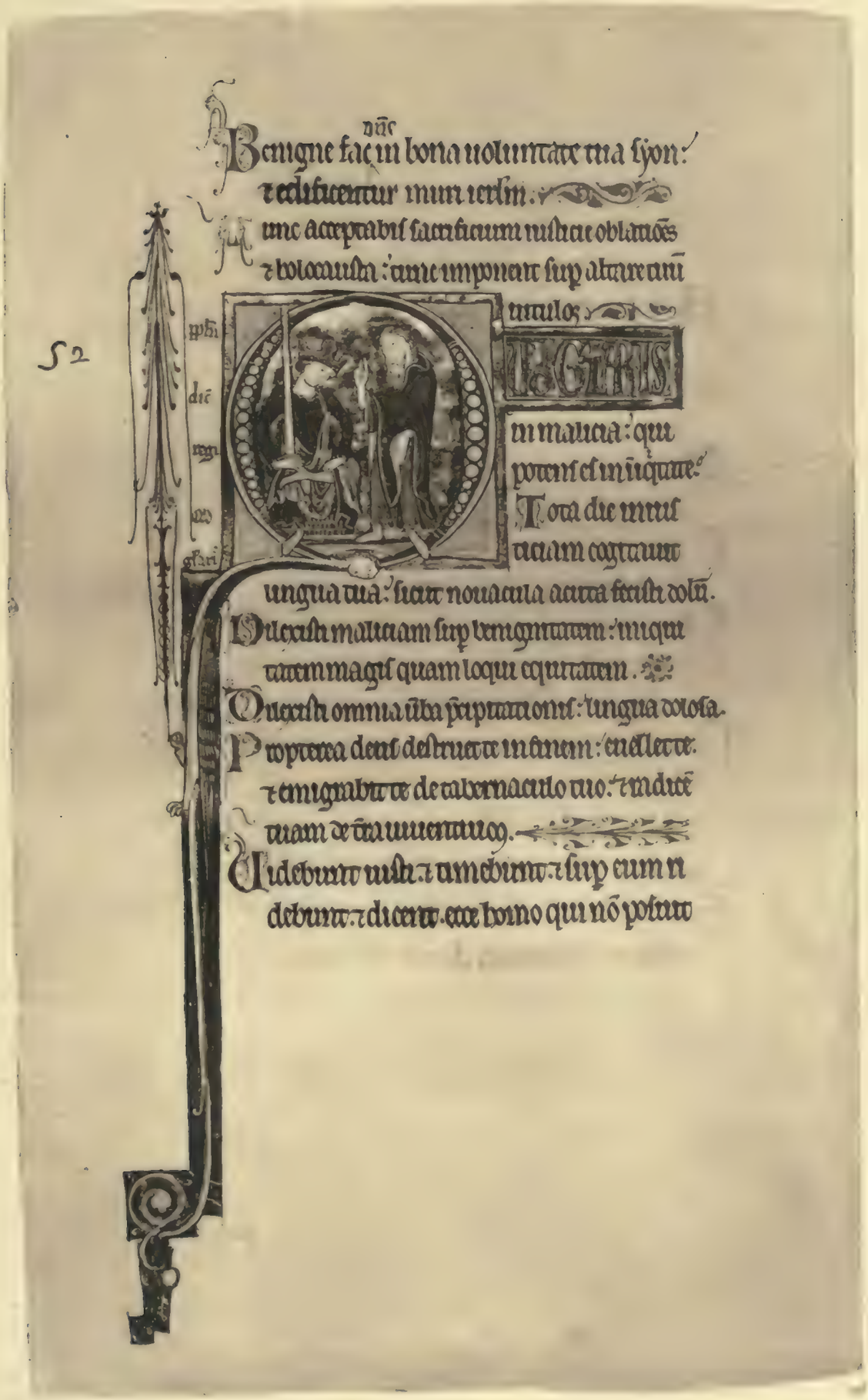

No. 22. PSALTER OF QUEEN JEANNE (French): INITIAL TO 'QUID GLORIARIS', Ps. 51 (52). Cent. xiii.

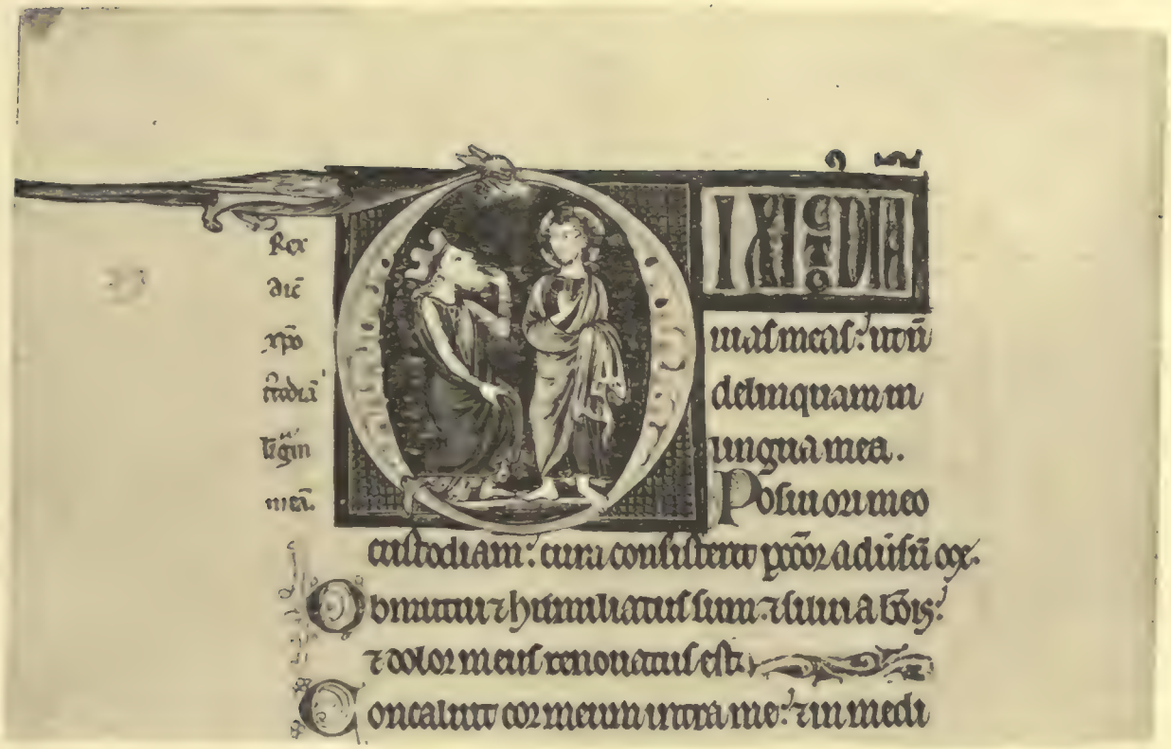

Non habitabit in medio domus meæ qui facit superbiam: qui loquitur iniqua non directus in conspectu oculorum meorum.

In matutino interficiebam omnes peccatores terræ: ut disperdam de civitate domini omnes operantes iniquitatem.

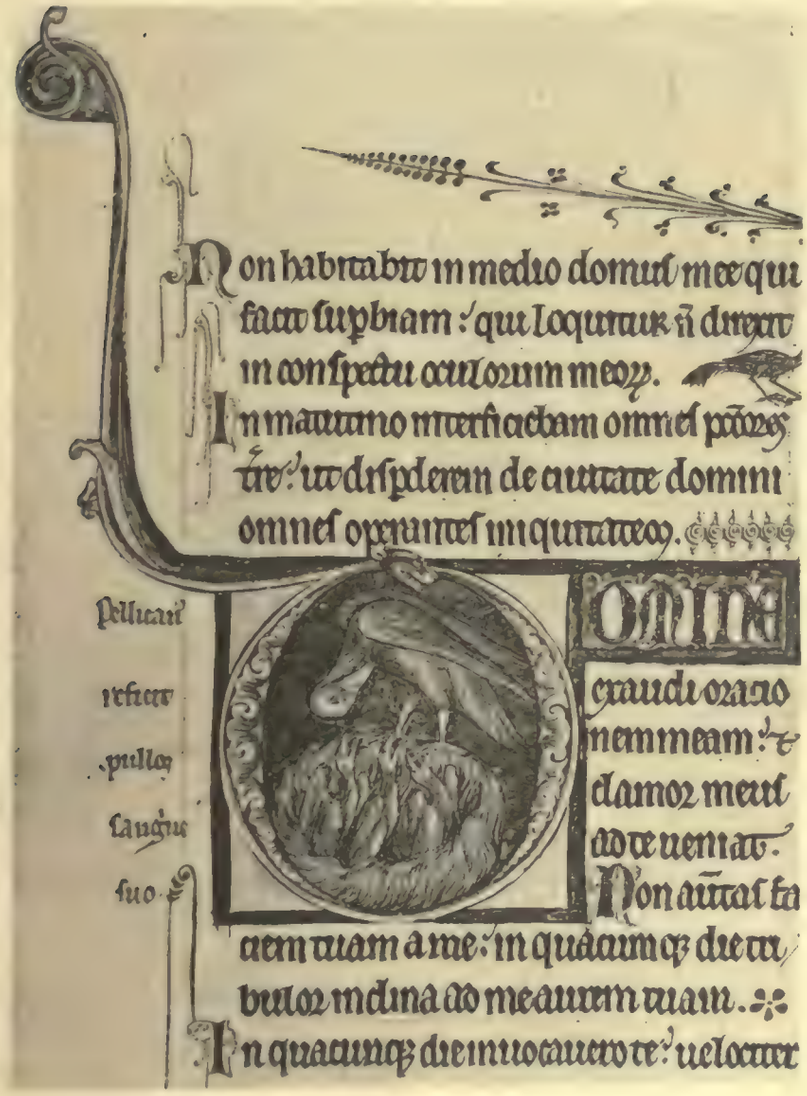

Domine exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me: in quacumque die tribulor inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocaverit te: velociter

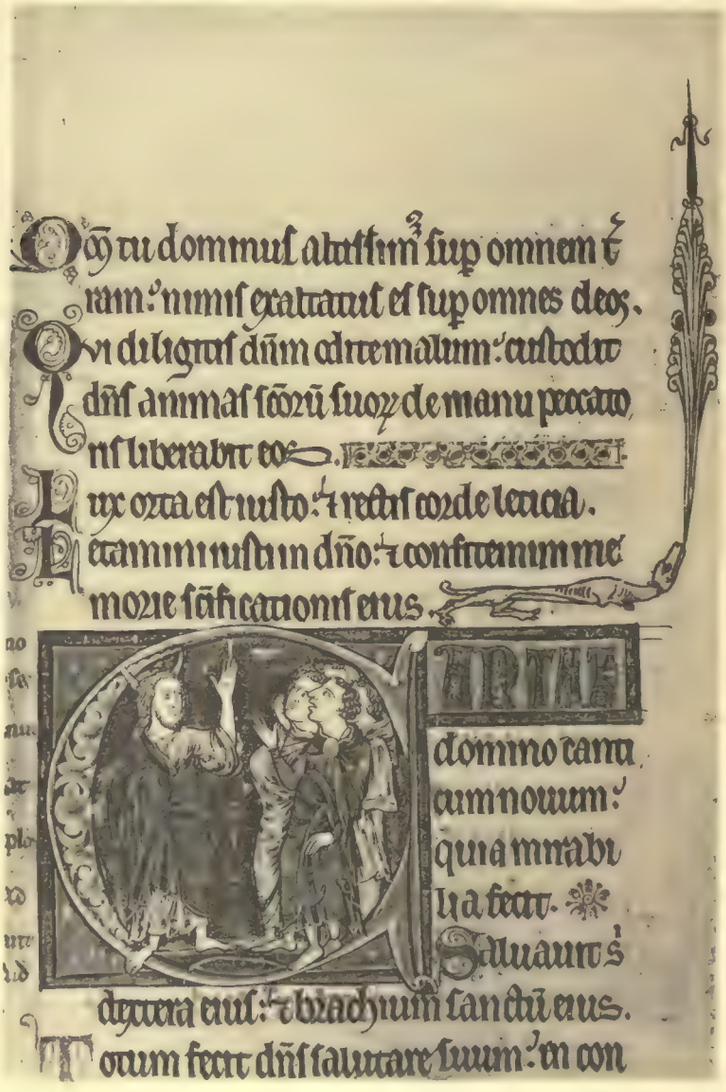

Domine tu dominus altissimus super omnem terram: nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis dominum odite malum: custodit dominus animas sanctorum suorum de manu peccatorum liberabit eos.

Lux orta est justo: et rectis corde lætitia.

Lætamini justi in domino: et confitemini memoriæ sanctificationis eius.

Cantate domino canticum novum: quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera eius: et brachium sanctum eius.

Notum fecit dominus salutare suum: in con

No. 22. PSALTER OF QUEEN JEANNE (French): INITIALS TO PSALMS 38, 101, 97. Cent. xiii.

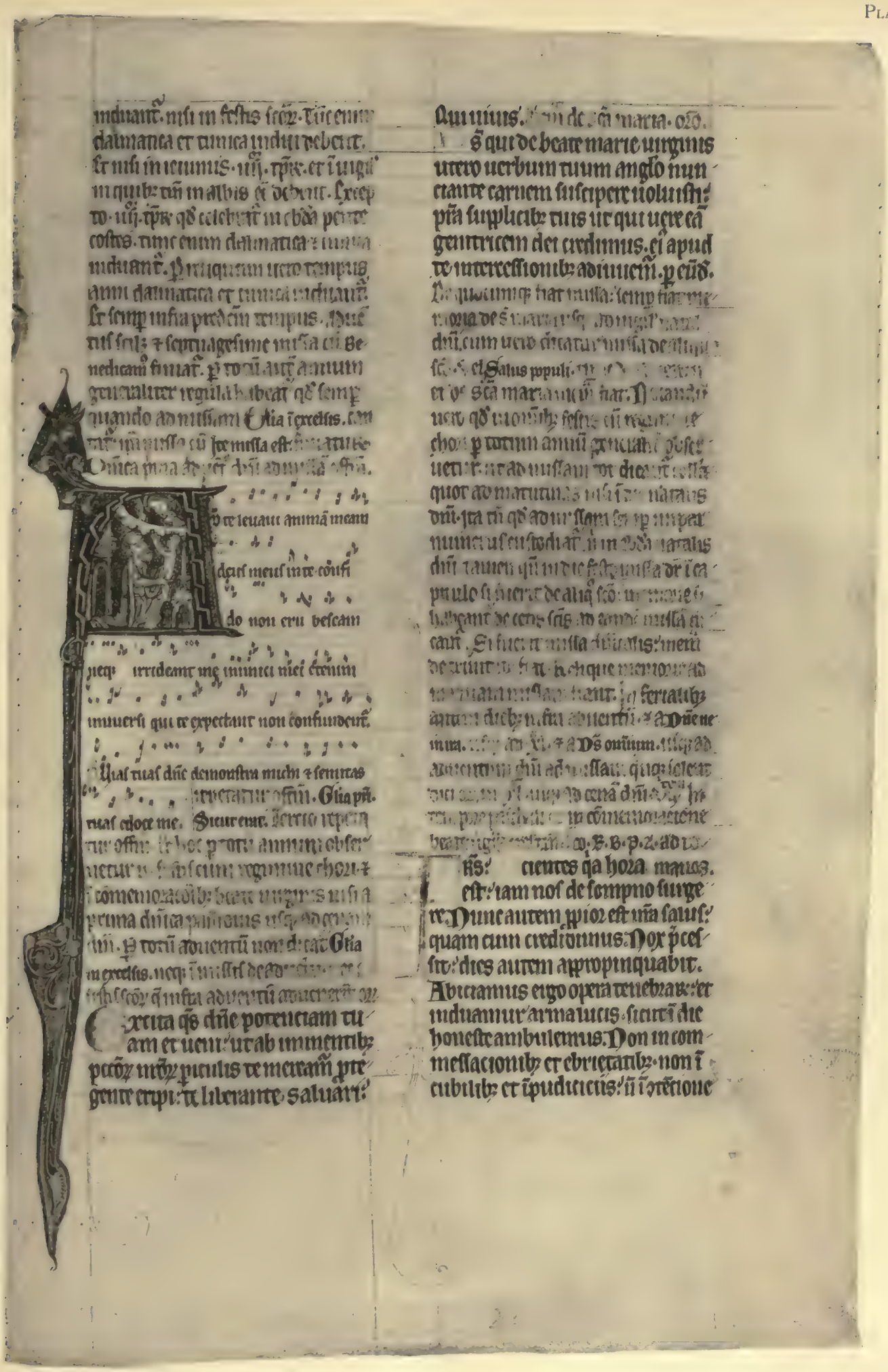

induant. nisi in festis sanctorum. Tunc enim dalmatica et tunica induti debent. Sed nisi in sanctorum. nisi. tempore. et in quibus tunicis albis sed debent. Excepto. nisi. tempore quod celebratur in ebdomada pentecostes. tunc enim dalmatica et tunica induantur. Per quantum uero tempus annum dalmatica et tunica induantur. Sed semper infra predictum tempus. id est a septuagesime usque ad sancti Benedicti finitur. Et tonicam autem annum generaliter regula habeat quod semper quando ad missam Gloria in excelsis. Cum autem ipsa missa cum sit missa est. [illegible] Dominica prima adventus domini ad missam officium.

Ad te leuauit animam meam deus meus in te confido non erubescam neque irrideant me inimici mei etenim uniuersi qui te expectant non confundentur.

Vias tuas domine demonstra mihi et semitas [illegible] officium. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat. Sedulo repetitur officium. Et hoc pro omni annum observetur. Et [illegible] cum regulariter choro et commemoratio de beata uirgine usque ad primam dominicam quinquagesime usque ad [illegible] domini. Et tonum aduentum non dicatur Gloria in excelsis. neque in missis de aduentu [illegible] sanctorum quinque aduentum [illegible]

Exurge quare domine potentiam tuam et uenis ut ab imminentibus peccatorum meorum periculis te meorum pre gente erpiat et liberante saluari.

Qui uiuis. [illegible] de sancta maria. oratio.

Deus qui de beate marie uirginis utero uerbum tuum angelo nuntiante carnem suscipere uoluisti: pia supplicibus tuis ut qui uere eam genitricem dei credimus. ei apud te intercessionibus adiuuetur. per eundem.

[illegible] quotiumque hac missa: semper hac memoria de sancta maria [illegible] dominum cum uero dicatur missa de aliquo sancto. et Salus populi [illegible] et de sancta maria cum hac. Nota autem uero quod in omnibus festis cum [illegible] choro per totum annum gratiam poscere uetuit. ut ad missam ut dicitur [illegible] quotiumque ad matutinum [illegible] natalis domini. sed tamen quod ad missam semper [illegible] nunquam uel [illegible] in ebdomada natalis domini tamen qui in die festo missa de [illegible] paulo superiorem de alia sancto [illegible] habeant de eodem sancto. ad [illegible] missa [illegible] canit. Si fuerit missa diuinitus: [illegible] de [illegible] hic quoque memoriam ad [illegible] missam fiant. [illegible] fertatibus autem diebus. [illegible] aduentum. [illegible] Deus ne in ira. [illegible] Dominus omnium. [illegible] ad aduentum domini ad missam. quoque [illegible] ad cenam domini [illegible] in commemoratione [illegible] beate [illegible] B. P. Z. ad [illegible]

[illegible] scientes qa hora [illegible] est iam nos de somno surgere. Nunc autem propior est nostra salus: quam cum credidimus. Nox precessit: dies autem appropinquabit. Abiciamus ergo opera tenebrarum: et induamur arma lucis. sicuti in die honeste ambulemus. Non in comessationibus et ebrietatibus. non in cubilibus et impudicitiis: non in contentione

No. 24. MISSAL (Sarum): FIRST SUNDAY IN ADVENT, f. 16*a*, no. 1. Cent. xiii.

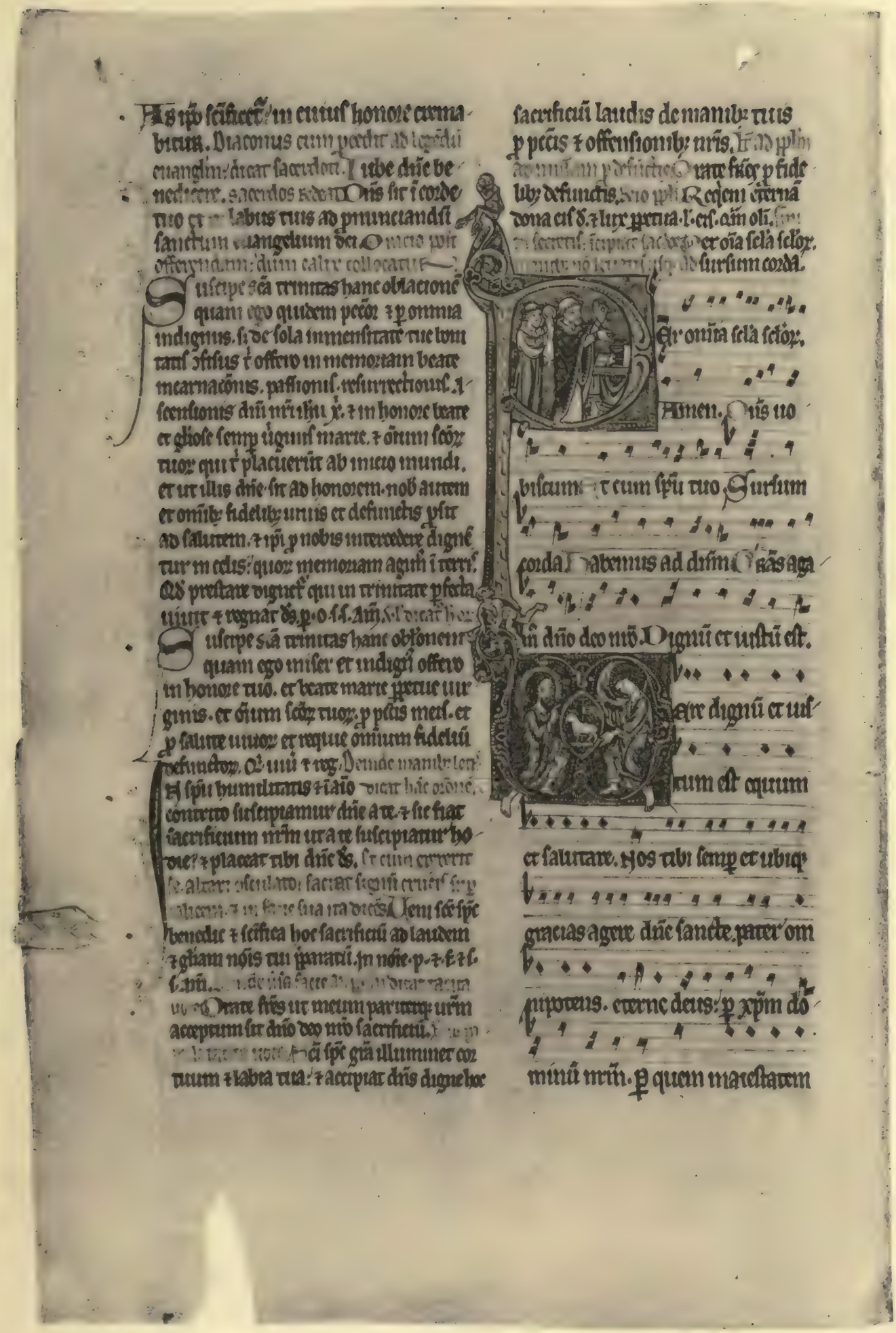

No. 24. MISSAL (SARUM): PREFACE, ETC., OF THE MASS, f. 147 *b*, nos. 10, 11. Cent. XIII.

No. 24. MISSAL (Sarum): THE NATIVITY, f. 149 *b*, no. 13. Cent. xiii.

No. 24. MISSAL (Sarum): THE VIRGIN AND CHILD AND HENRY OF CHICHESTER (?), f. 150 *a*, no. 14. Cent. xiii.

No. 24. MISSAL (Sarum): THE BETRAYAL, f. 150 *b*, no. 15. Cent. xiii.

No. 24. MISSAL (Sarum): THE CRUCIFIXION, f. 152 *a*, no. 18. Cent. xiii.

Igitur clementissime pater per ihm xpm filiu tuum dominum nostru supplices rogamus ac petimus uti accepta habeas et benedicas. hec + dona. hec + munera. hec + sca sacrificia illibata. In primis que tibi offerimus pro ecclia tua sca catholica. quam pacificare. custodire. adunare. et regere dignetis toto orbe terrarum una cum famulo tuo papa nro. N. et antistite nro. N. et rege nro. N. et omnibus orthodoxis atq; catholice et apostolice fidei cultoribus.

Memento dne famlorq; famlarq; tuarq. N. et N. et omnium circumastantium quorq; tibi fides cognita est et nota devocio. pq; quibus tibi offerimus uel qui tibi offerunt hoc sacrificiu laudis pro se suisq; omnibus pro redemptione animarq; suarq. pro spe salutis et incolumitatis sue tibi reddunt vota sua eterno deo uiuo et uero.

Communicantes et memoriam uenerantes in primis gloriose semp uirginis marie genitricis dei et dni nri ihu xpi. Sed et beatorq; aplorq; ac martyrum tuorq. Petri. Paulli. Andree. Iacobi. Iohis. Thome. Iacobi. Philippi. Bartholomei. Matthei. Simonis et thadei. Lini. Cleti. Clementis. Sixti. Cornelii. Cypriani. Laurencii. Crisogoni. Iohis et paulli. Cosme et Damiani. et omnium scorq; tuorum. quorq; meritis precibusq; concedas: ut in omnibus protectionis tue muniamur auxilio. per eundem xpm dnm nostrum. Amen.

Hanc igitur oblacionem seruitutis nre. sed et cunctae familie tue. quesumus dne ut placatus accipias. diesq; nros in tua pace disponas. atq; ab eterna dampnacione nos eripi: et in electorum tuorum uibas grege

No. 24. MISSAL (Sarum): CANON OF THE MASS, f. 153 *a*, no. 20. Cent. xiii.

No. 27. SPECULUM SALVATIONIS (German): THE AGONY AND BETRAYAL, f. 42 *a*. Cent. XV.

No. 28. PORTUGUESE ARMORIAL. BANNER AND DEVICE OF JOHN, KING OF PORTUGAL, p. 53. Cent. XV early.

No. 28. ARMORIAL (Portuguese): ENGLISH SHIELDS OF ARMS, p. 103. A. D. 1416.

No. 28. Armorial (Portuguese): German Shields of Arms, p. 145. A. D. 1416.

No. 29. LYRA ON THE BIBLE (Italian): BEGINNING OF EXODUS, f. 37 *a*. A.D. 1402.

No. 29. LYRA (Italian): BEGINNING OF LEVITICUS, f. 67 *a*. A. D. 1402.

No. 29. LYRA (Italian): BEGINNING OF 3 (1) KINGS, f. 150 *b*. A. D. 1402.

No. 29. LYRA (Italian): BEGINNING OF 4 (2) KINGS, f. 163 *b*. A. D. 1402.

No. 30. LYRA (Italian): BEGINNING OF ECCLESIASTES, f. 13 *b*. A. D. 1402.

No. 30. LYRA (Italian): EZEKIEL'S VISION (1), f. 123*a*. A.D. 1402.

No. 30. LYRA (Italian): EZEKIEL'S VISION (2), f. 123 *b*. A. D. 1402.

No. 31. LYRA (Italian): BEGINNING OF THE APOCALYPSE, f. 185 *b*. A. D. 1402.

No. 32. Colonna Missal (Italian): Vol. I. Frontispiece: Third Sunday in Advent. Cent. xvi early.

nestre innotescant apud
deum: V. Et pax dei
que exuperat omnē sen
sum: custodiat corda ne
stra et intelligentias vrā.
Gloria patri et filio et
spiritui sancto. Sicut e
rat in principio et nunc
et semper: et in secula se
culorum. Amen: Reitera
tur introitus. Gaudete.
Vrieleison.
Kyrieleison.
Christeleison.
Kyrieleison.

No. 32. Colonna Missal (Italian): Initial. St. Peter, f. 1 *b*. Cent. xvi early.

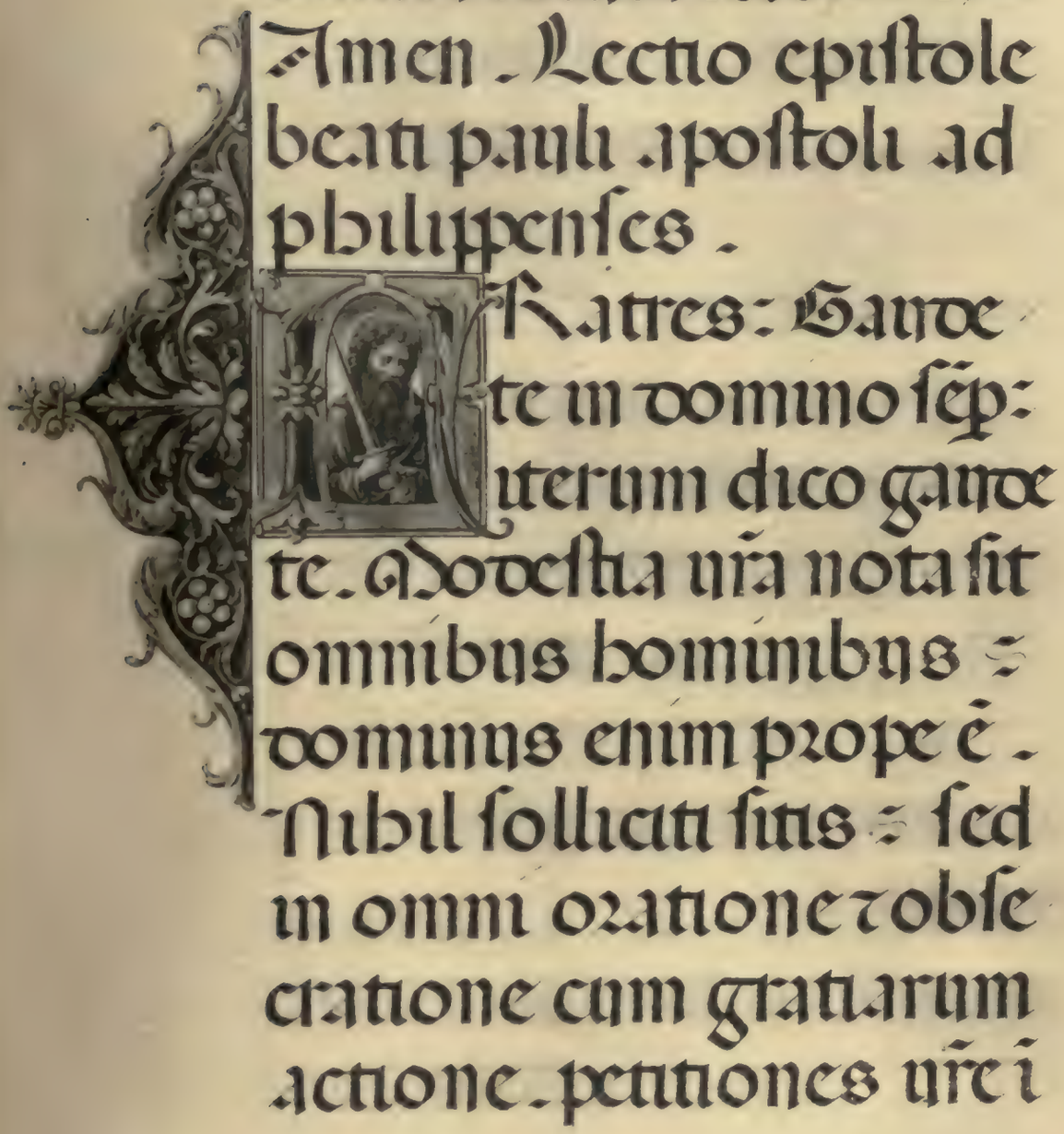

spiritus sancti deus: per
omnia secula sec'lor. ℟.
Amen. Lectio epistole
beati pauli apostoli ad
philippenses.
Fratres: Gaude
te in domino sep:
iterum dico gaude
te. Modestia vra nota sit
omnibus hominibus:
dominus enim prope ē.
Nihil sollicati sitis: sed
in omni oratione et obse
cratione cum gratiarum
actione. petitiones vre i

No. 32. Colonna Missal (Italian): Initial. St. Paul, f. 3*b*. Cent. xvi early.

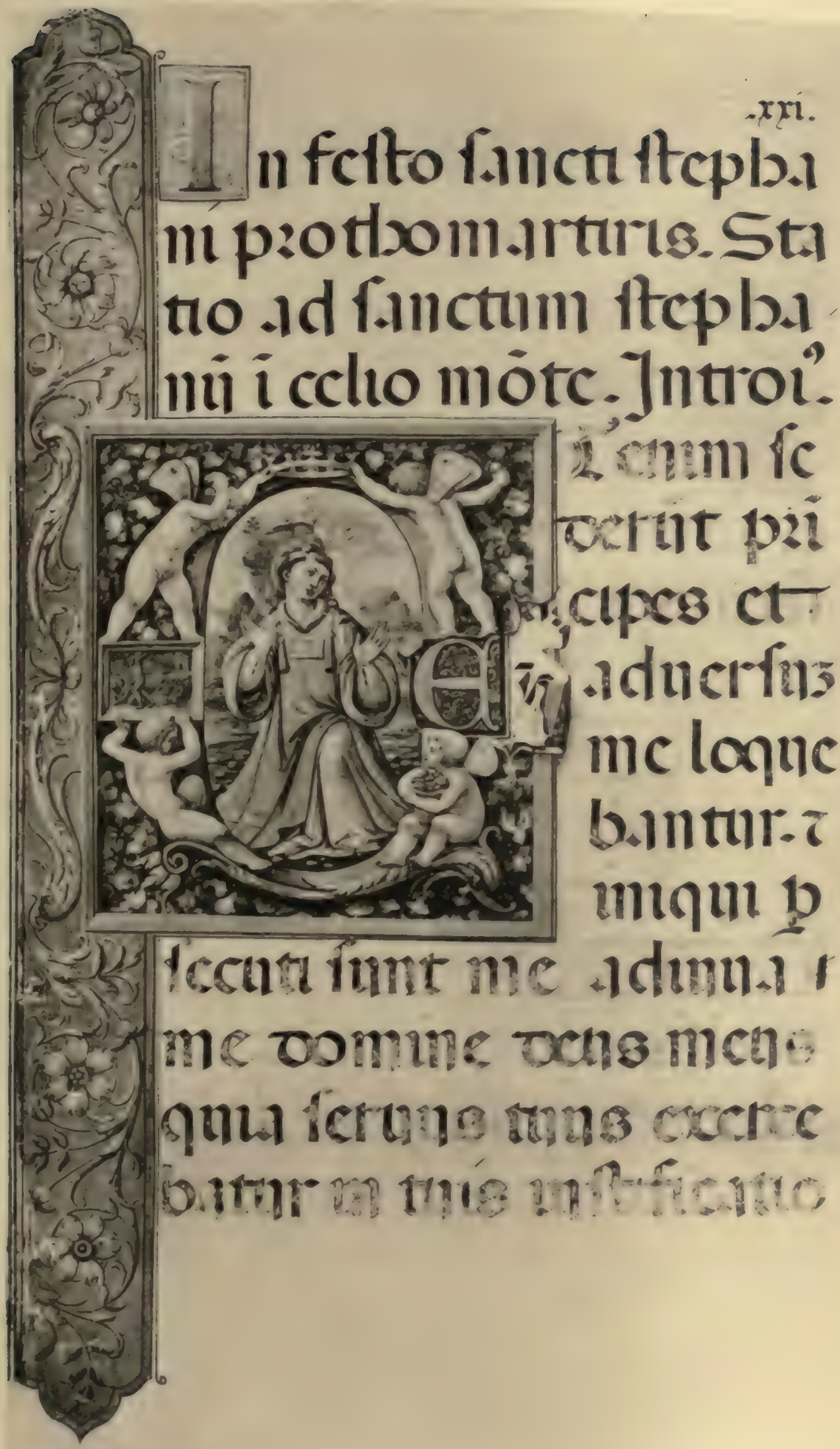

No. 32. Colonna Missal (Italian): Mass for St. Stephen, f. 21 *a*. Cent. xvi early.

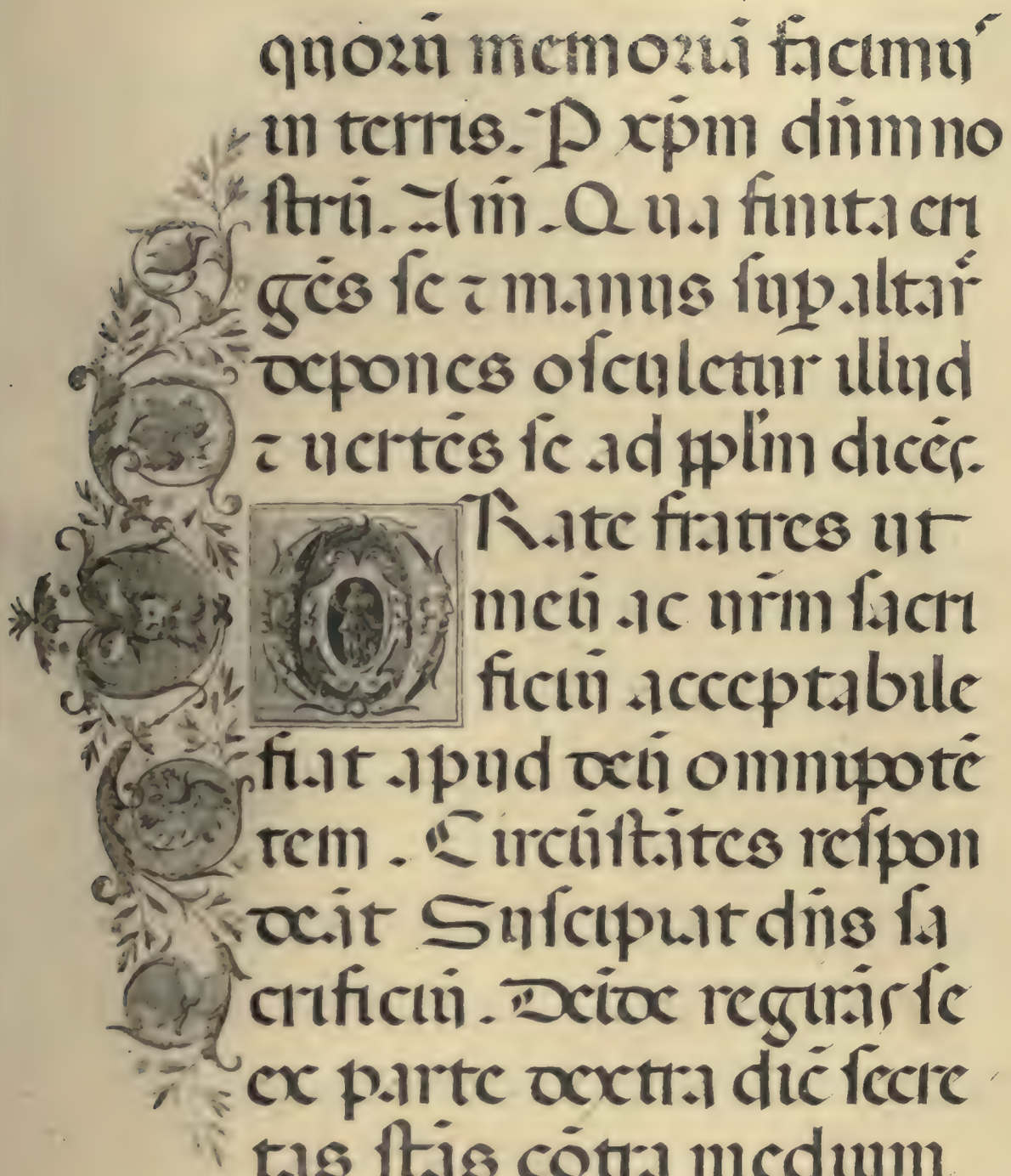

No. 32. Colonna Missal (Italian): Initial, f. 29 *b*. Cent. xvi early.

.xxxviij.

E igitur
clementi
sime pa
ter : per
iesu chri
stum fili
um tuus
dominu
nostrum supplices roga
mus ac petimus . Oscu
latur altare . ut accepta
habeas et benedicas . hec
dona hec mu
nera . hec sanc ta sa
crificia illibata . Ecclesie

No. 32. COLONNA MISSAL (Italian): CANON OF THE MASS. INITIAL, f. 38 *a*. Cent. xvi early.

No. 32. COLONNA MISSAL (Italian): MASS OF ST. JOHN BAPTIST. FRONTISPIECE, f. 79 *a*. Cent. xvi early.

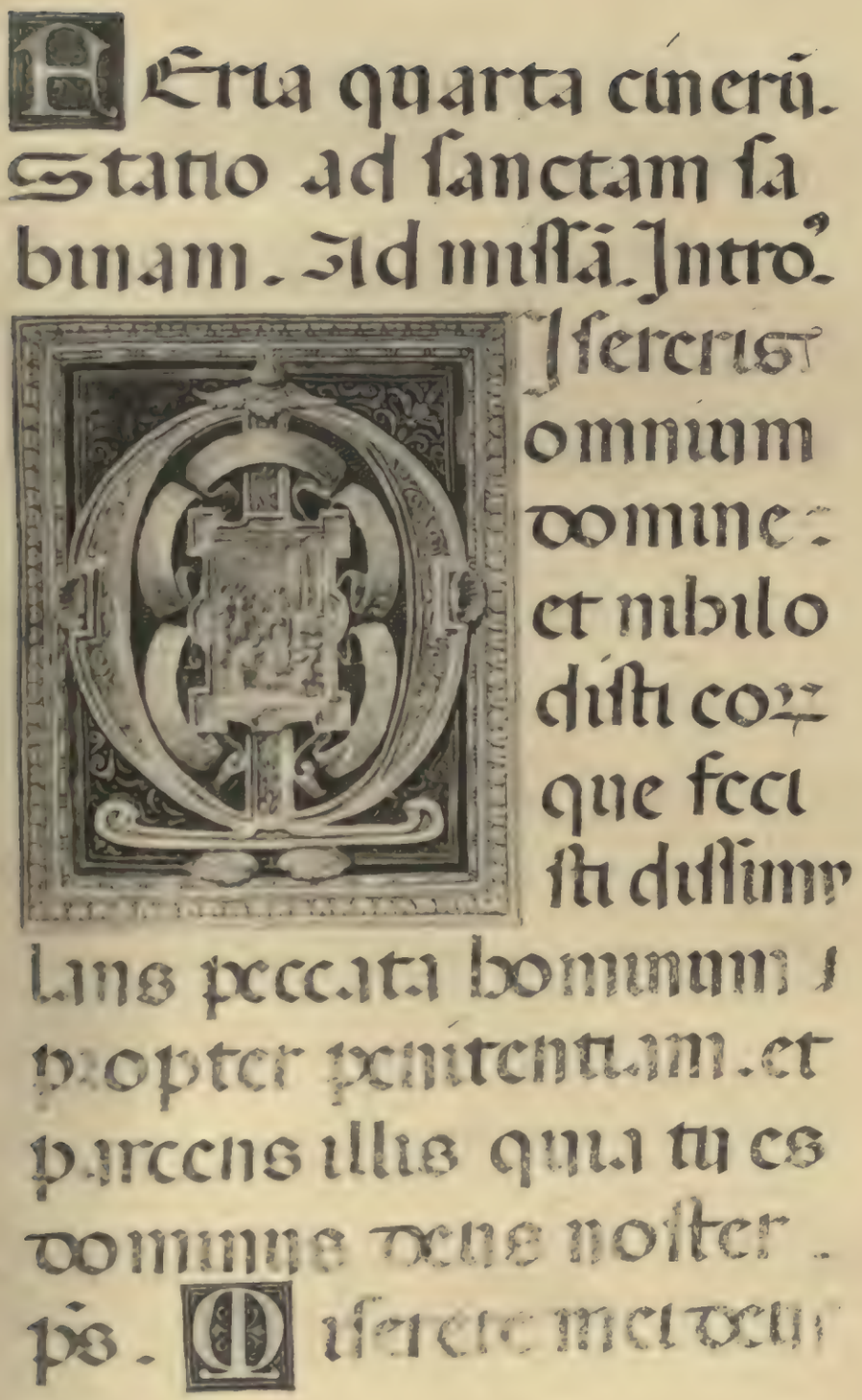

No. 33. Colonna Missal (Italian): Vol. II. Ash Wednesday. Initial, f. 8 *a*. Cent. xvi early.

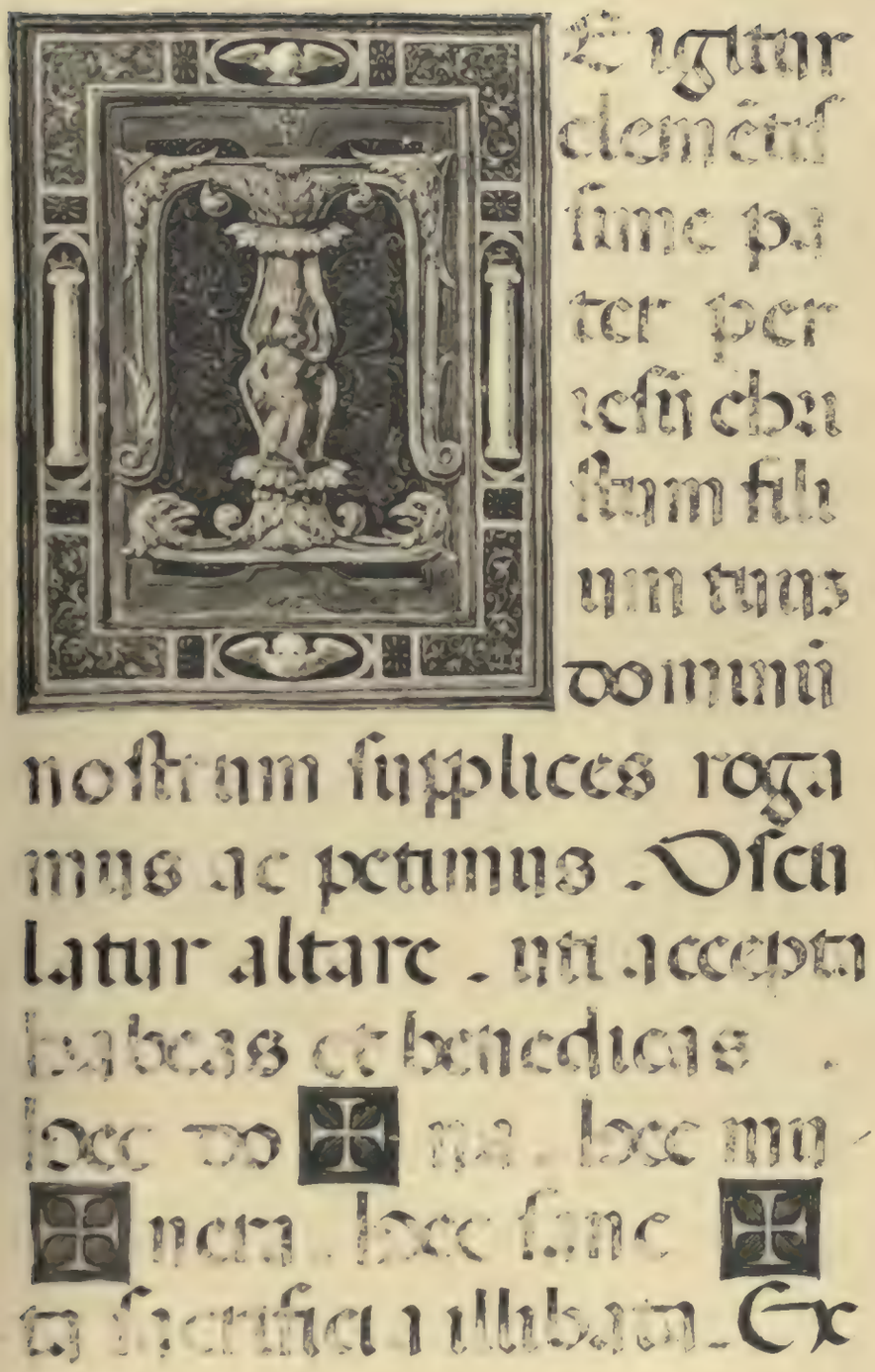

No. 33. Colonna Missal (Italian): Canon of the Mass. Initial, f. 51 *a*. Cent. xvi early.

Ad missam. Statio
ad sanctum ioãnem in
lateramo. Introitus :—

Domine
ne lõge
facias au
xilij tu
um a me.
ad defẽ
sionem
meas a
spice : libera me de ore
leonis et a cornibus u
nicornium humilita
tem meam. ps. Deus

No. 33. COLONNA MISSAL (Italian): PALM SUNDAY. INITIAL, f. 103 *a*. Cent. xvi early.

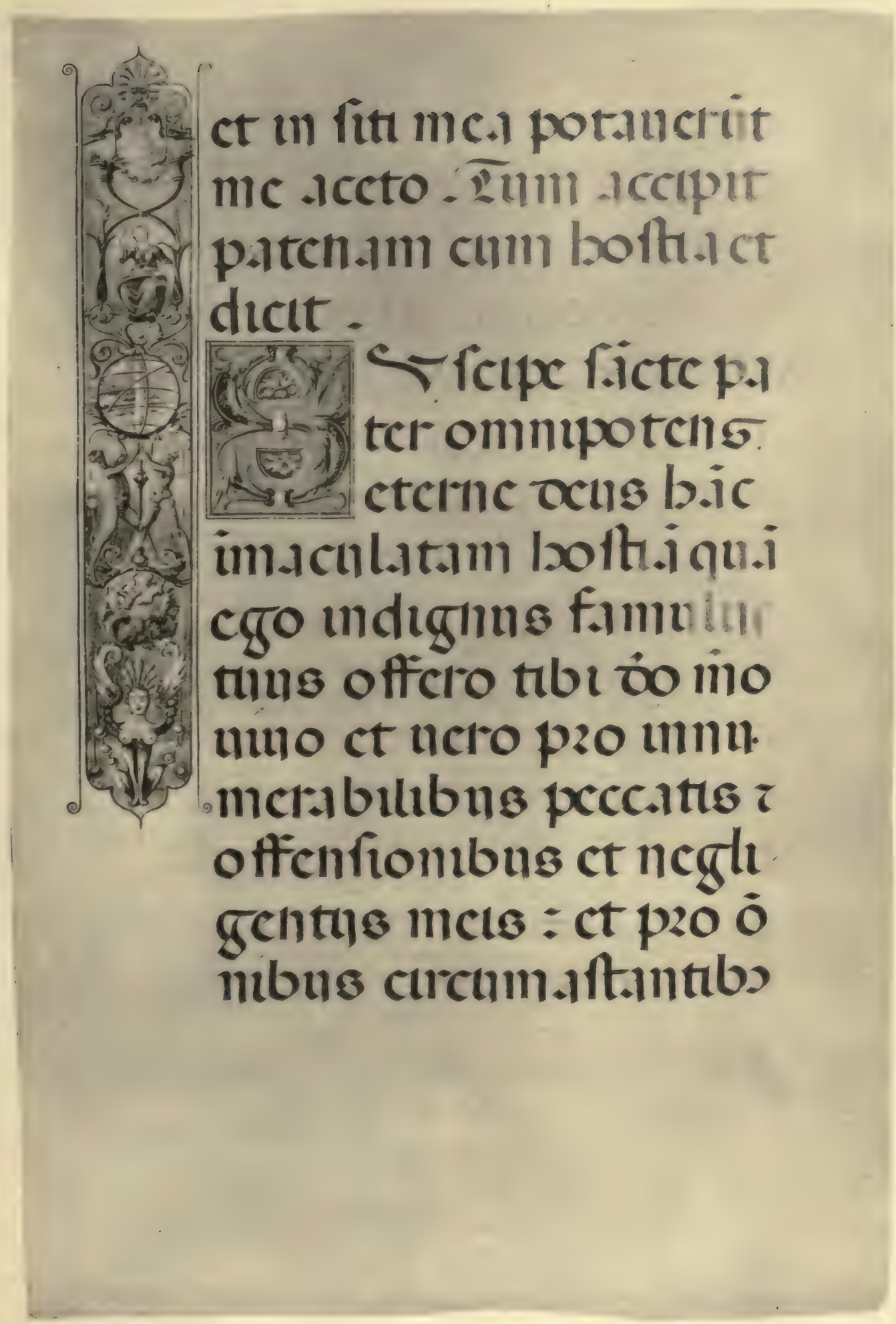

No. 33. Colonna Missal (Italian): Initial, f. 129 *b*. Cent. xvi early.

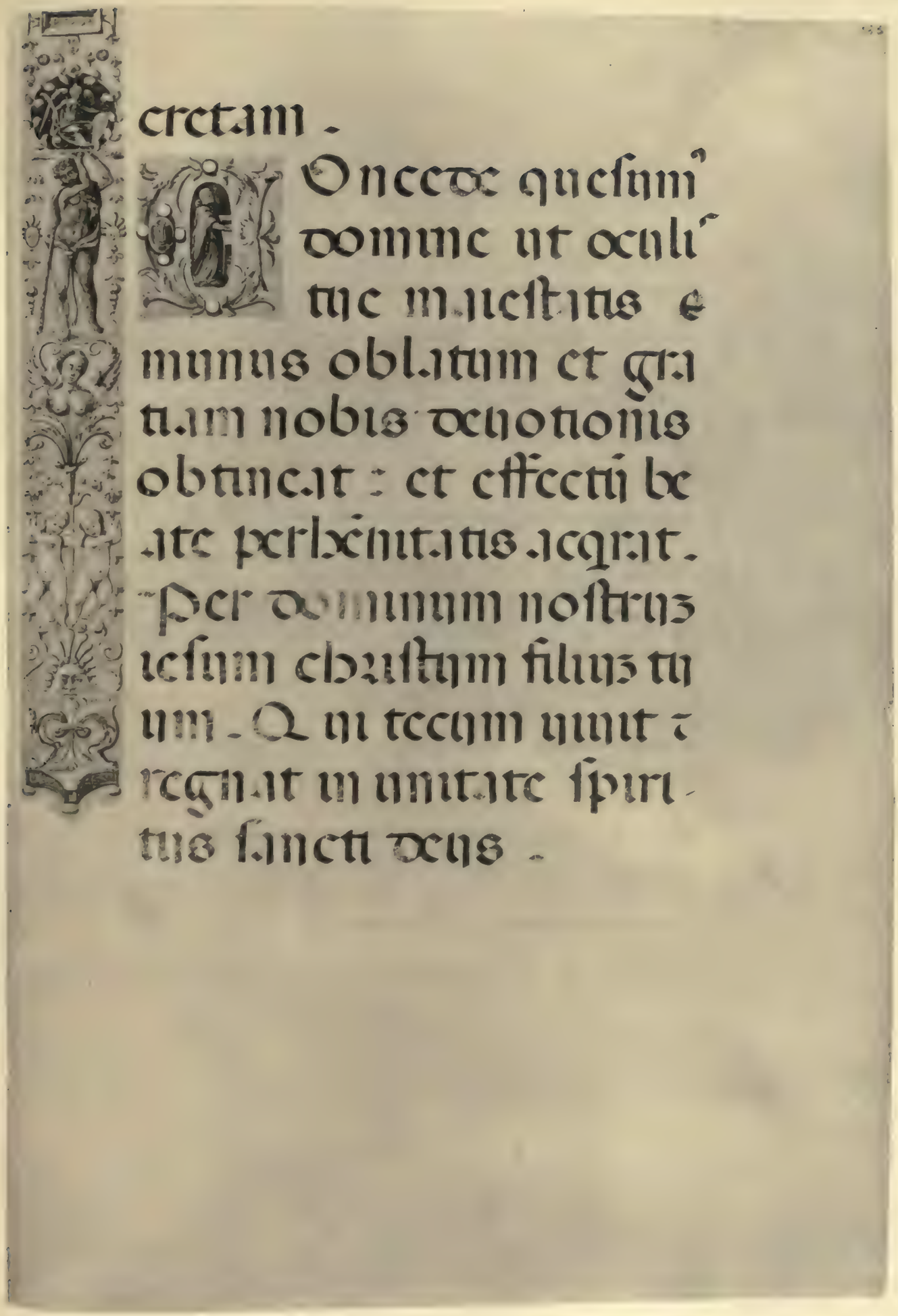

cretam.

Concede quesumus
domine ut celestis
tue maiestatis e
munus oblatum et gra
tiam nobis devotionis
obtineat: et effectu be
ate perhenitatis acquirat.
Per dominum nostrum
iesum christum filium tu
um. Qui tecum vivit et
regnat in unitate spiri
tus sancti deus.

No. 33. COLONNA MISSAL (Italian): INITIAL, f. 133 *a*. Cent. xvi early.

per omnia secula secu
lorum . Amen . Versu
ad populum dicit. Do
minus vobiscum .
Et cum spiritu tuo. Be
nedicamus domino .
Deo gratias . Deinde be
nedicit populum versu
ad altare in medio ca
pite inclinato dicit .
Placeat tibi sanc
ta trinitas obse
quium seruitutis
mee et presta : ut sacri
ficium quod oculis tue

ma

No. 33. Colonna Missal (Italian): Initial, f. 138*b*. Cent. xvi early.

Feria quinta in cena do
mini. Statio ad sanc
tum ioanem in latera
no. Ad missam. Int.

Os autē
gloriari
oportet
in cruce
domini
nostri ie
su christi
in quo est salus vita
resurrectio nostra per
quem salvati et libera
ti sumus. V. Deus

No. 33. Colonna Missal (Italian): Maundy Thursday. Initial, f. 140 *a*. Cent. xvi early.

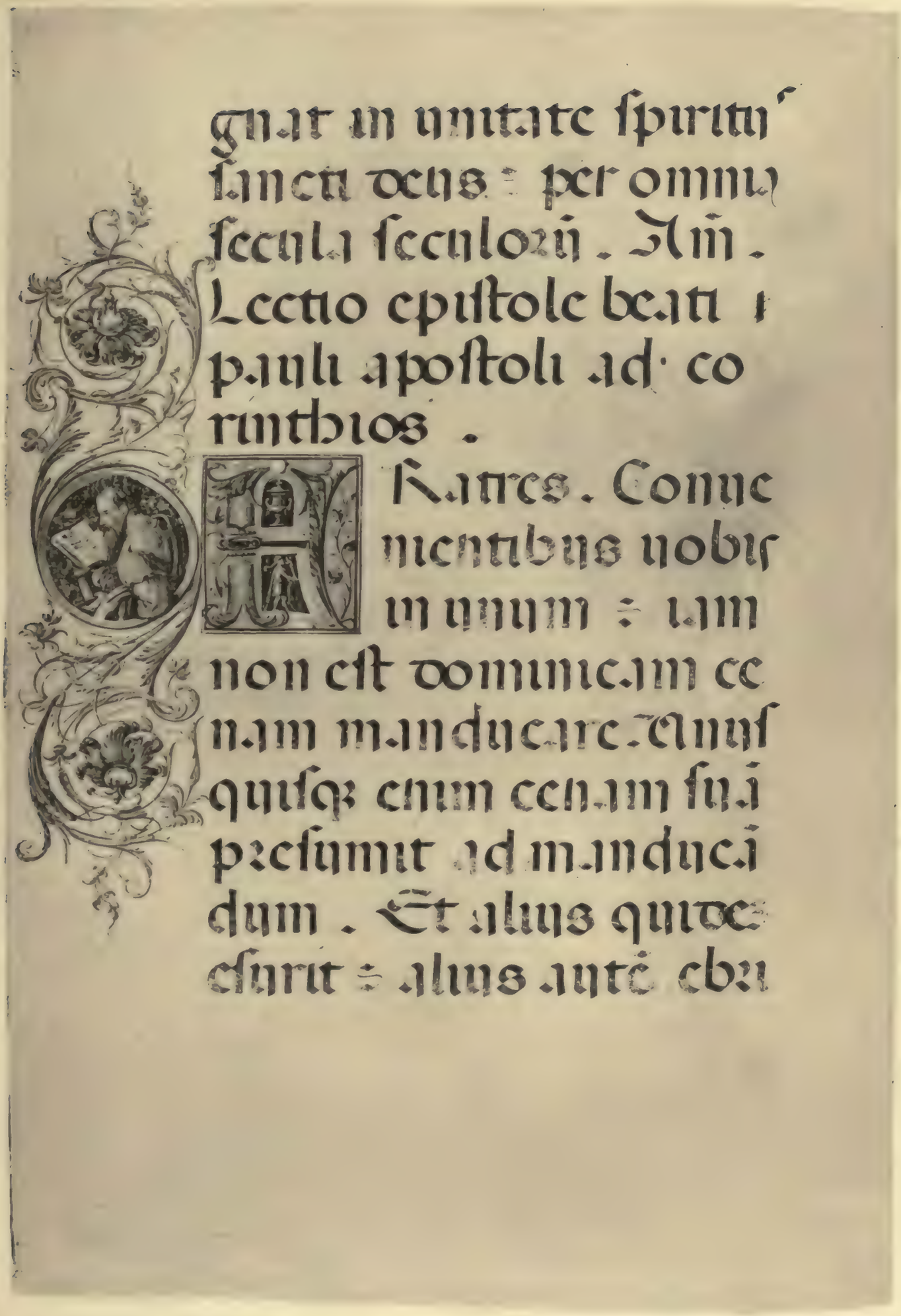

No. 33. Colonna Missal (Italian): Initial. St. Paul, f. 141 *b*. Cent. xvi early.

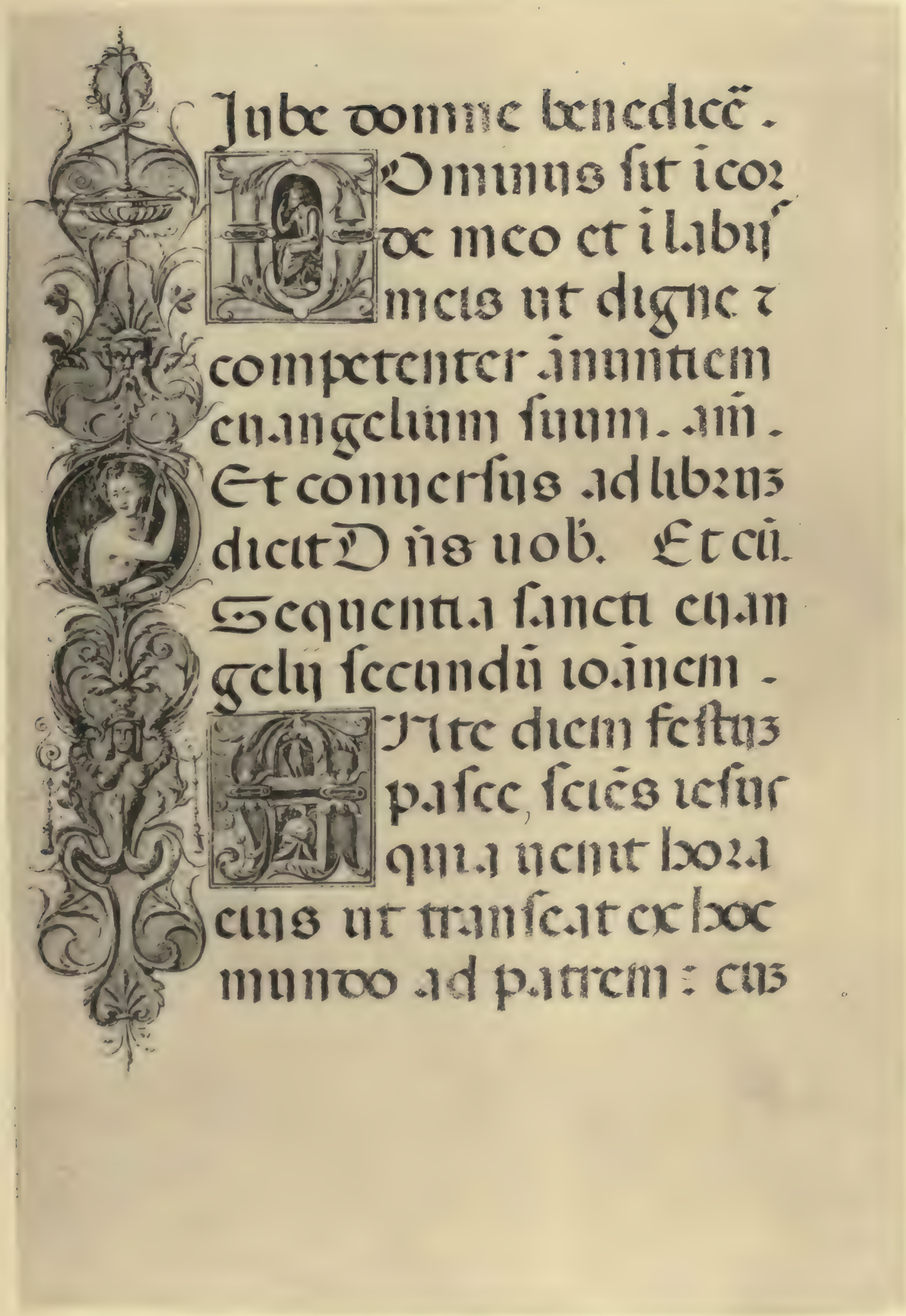

No. 33. Colonna Missal (Italian): Initials. St. John Baptist, etc., f. 144 *b*. Cent. xvi early.

No. 38. Horae of Galiot de Genouillac (French): The Owner and St. James, f. 5 *b*. Cent. xvi early.

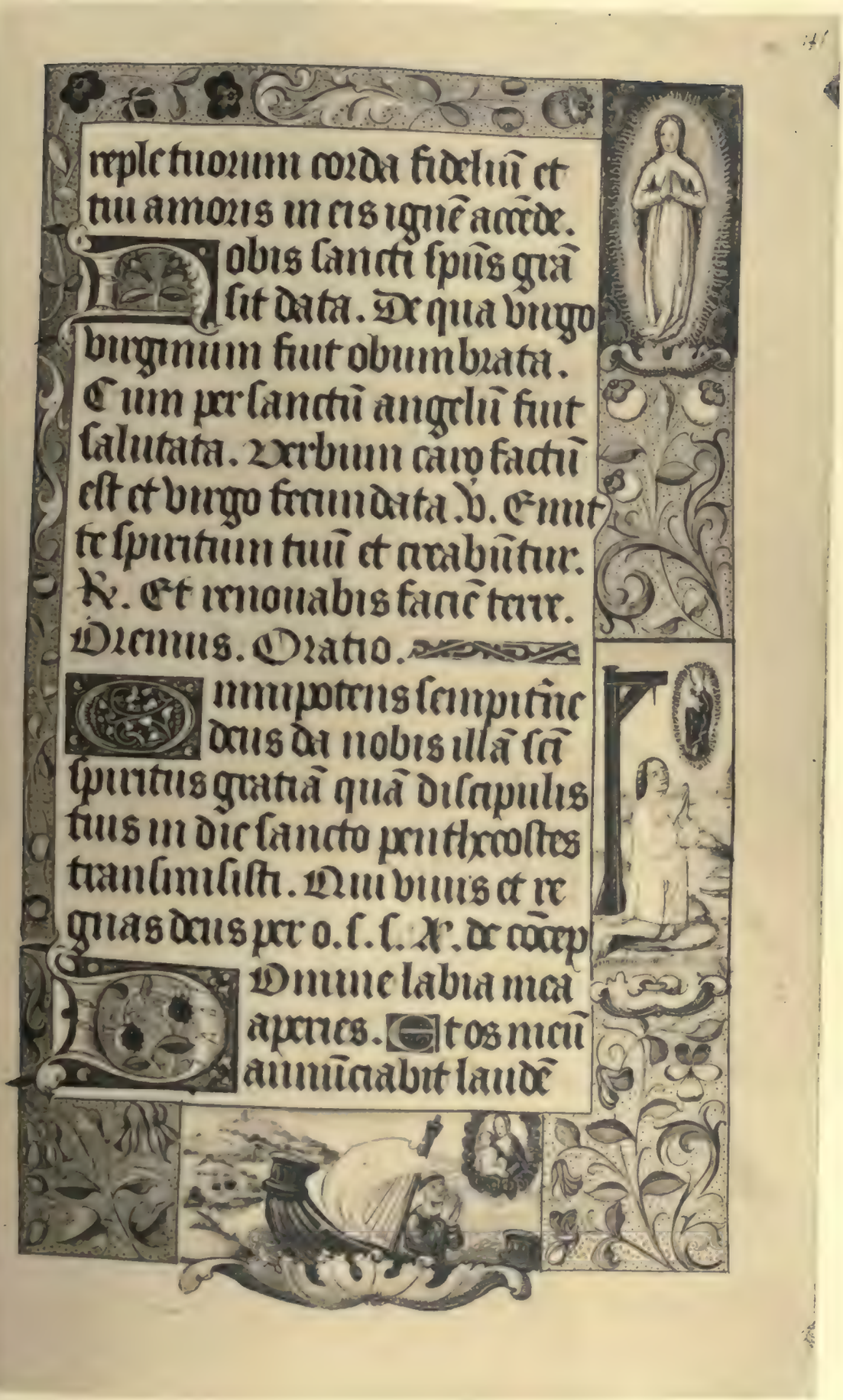

replete hominum corda fidelium et
tui amoris in eis igne accende.
Nobis sancti spiritus gratia
sit data. De qua virgo
virginum fuit omnium beata.
Cum per sanctum angelum fuit
salutata. Verbum caro factum
est et virgo fecunda data. V. Emit
te spiritum tuum et creabuntur.
R. Et renovabis faciem terre.
Dicimus. Oratio.
Omnipotens sempiterne
deus da nobis illam sancti
spiritus gratiam quam discipulis
tuis in die sancto pentecostes
transmisisti. Qui vivis et re
gnas deus per o. s. c. N. de corp
Domine labia mea
aperies. Et os meum
annunciabit laudem

No. 38. Horae (French): Miracles of the Virgin: the thief Ebbo: Abbot Elsin, f. 41 *a*. Cent. xvi early.

No. 38. HORAE (French): LES TROIS VIFS, f. 94 *b*. Cent. xvi early.

No. 38. HORAE (French): LES TROIS MORTS, f. 95 *a*. Cent. xvi early.

No. 39. HORAE, ETC., OF J. G. (Flemish): OFFICE FOR EASTER, f. 107 *a*. A.D. 1487 (?).

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): THE ASCENSION, f. 118*a*. A. D. 1487 (?).

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): DEDICATION OF A CHURCH, f. 146 *a*. A. D. 1487 (?).

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): ST. BARBARA AND THE OWNER, *f.* 150 *a.* A.D 1487 (?).

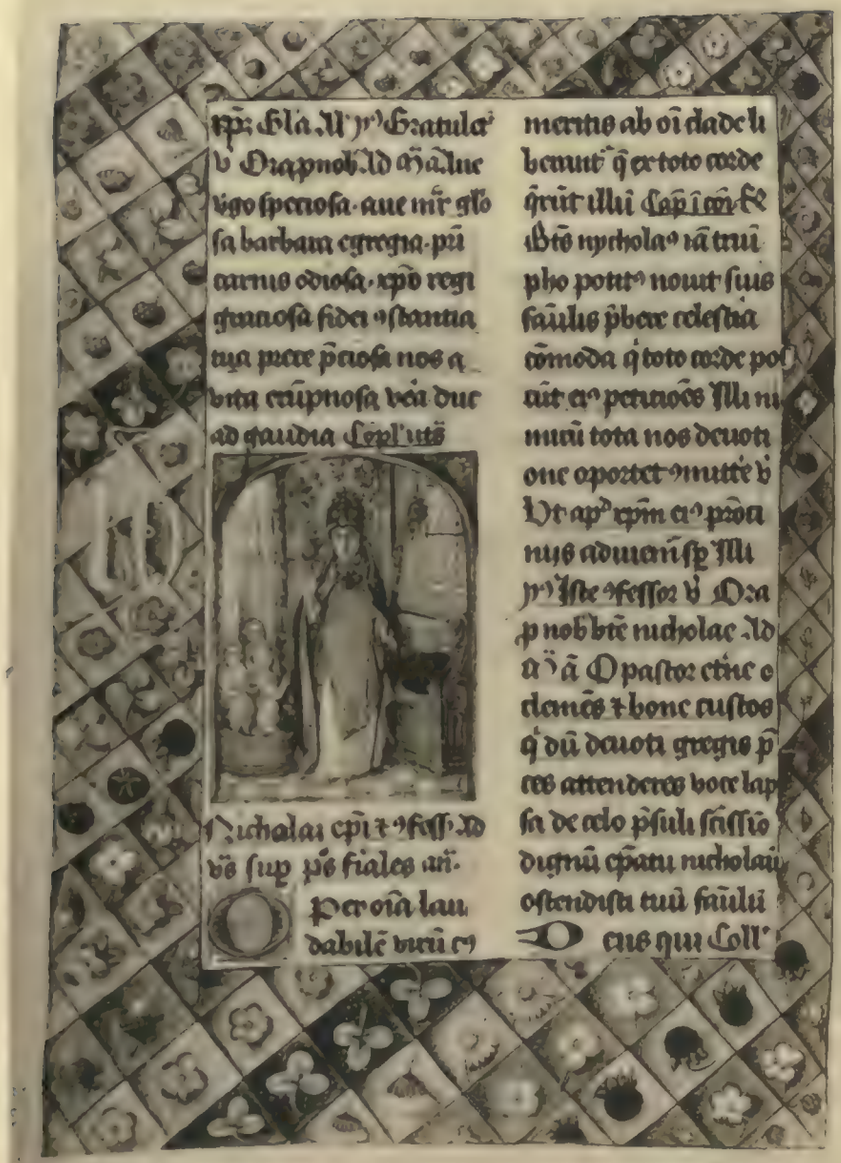

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): ST. NICHOLAS, f. 151 *b*. A. D. 1487 (?).

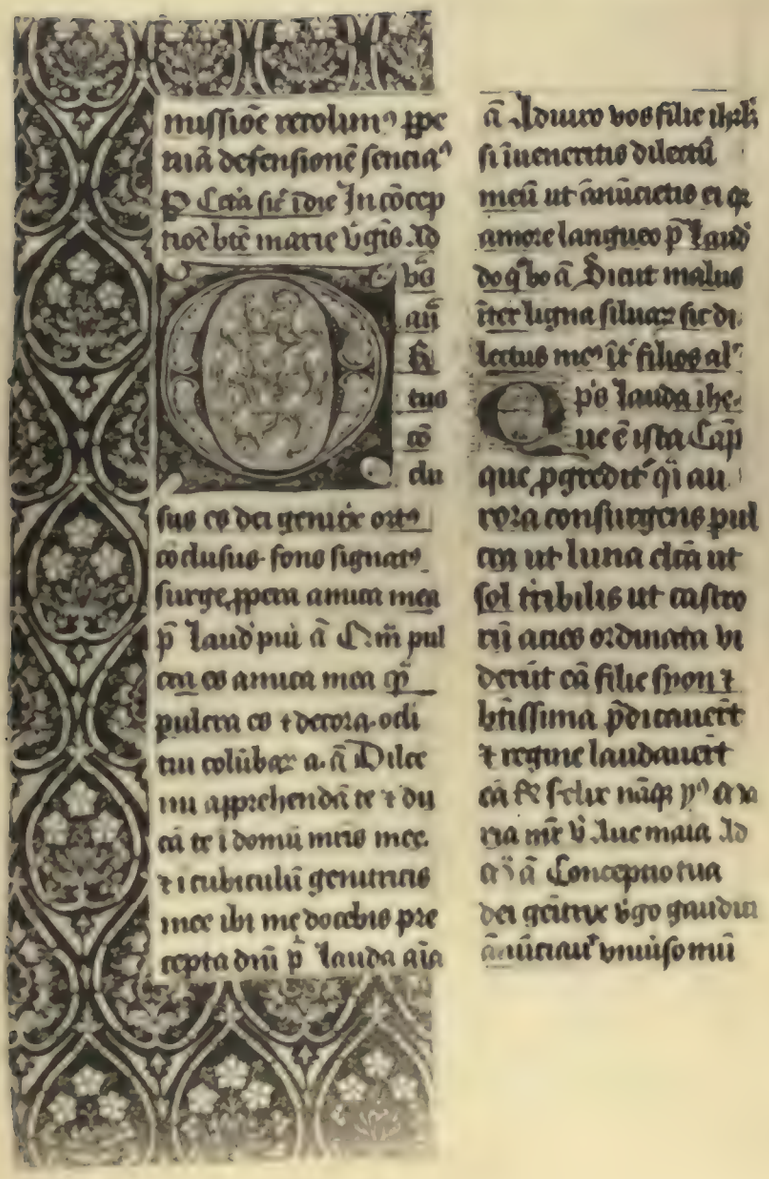

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): BORDER IMITATING TAPESTRY-WORK, f. 152 *b*. A. D. 1487 (?).

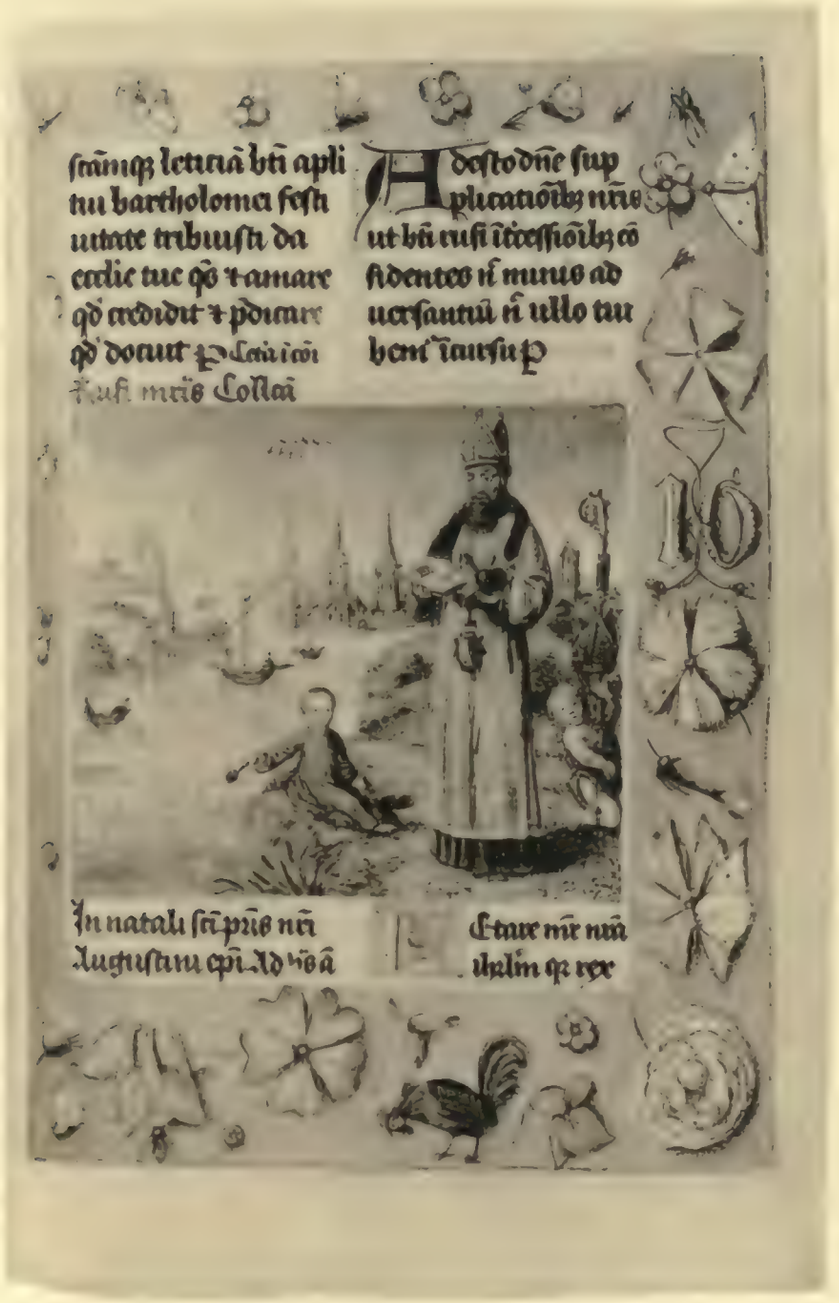

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): VISION OF ST. AUGUSTINE, f. 194 *a*. A. D. 1487 (?).

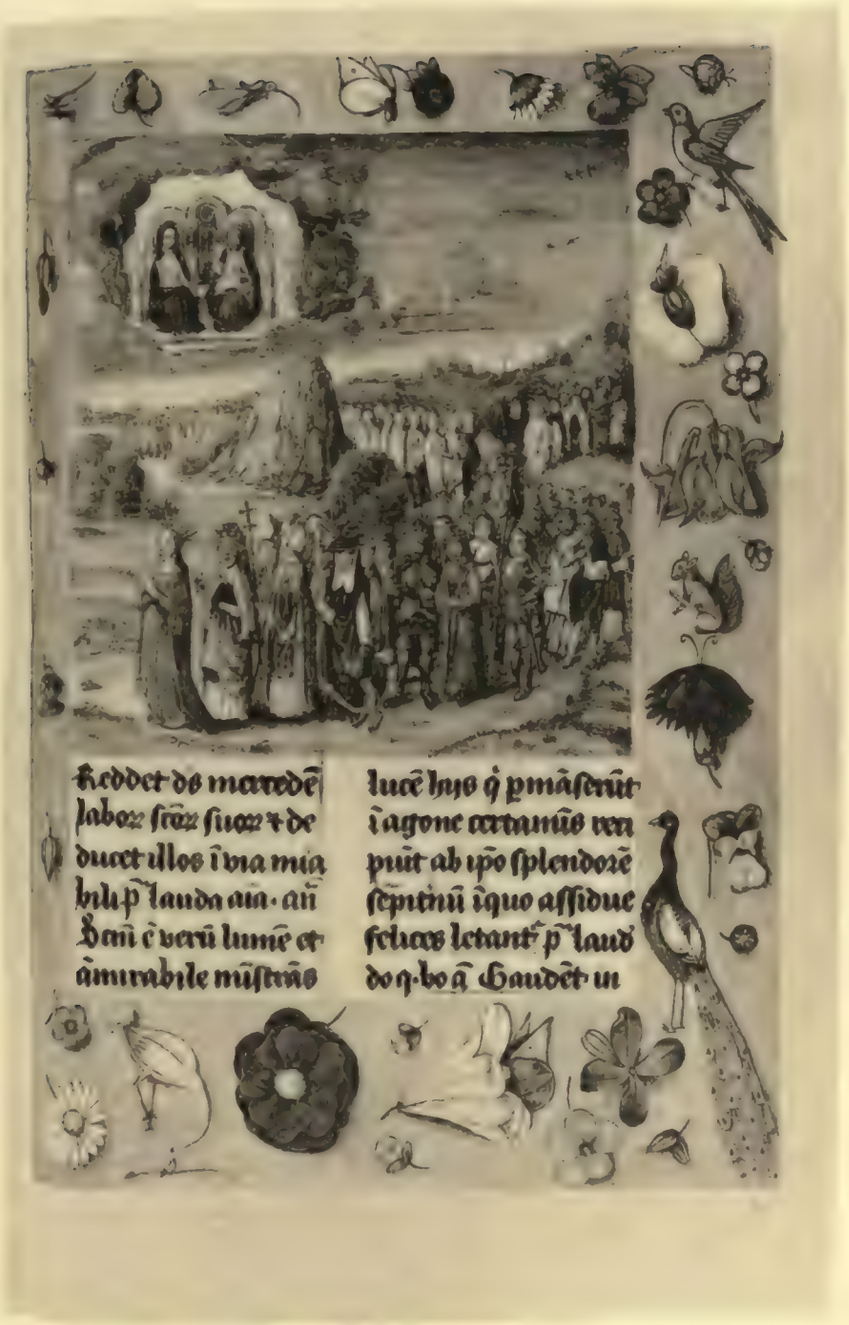

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): ALL SAINTS, f. 206 *a*. A. D. 1487 (?).

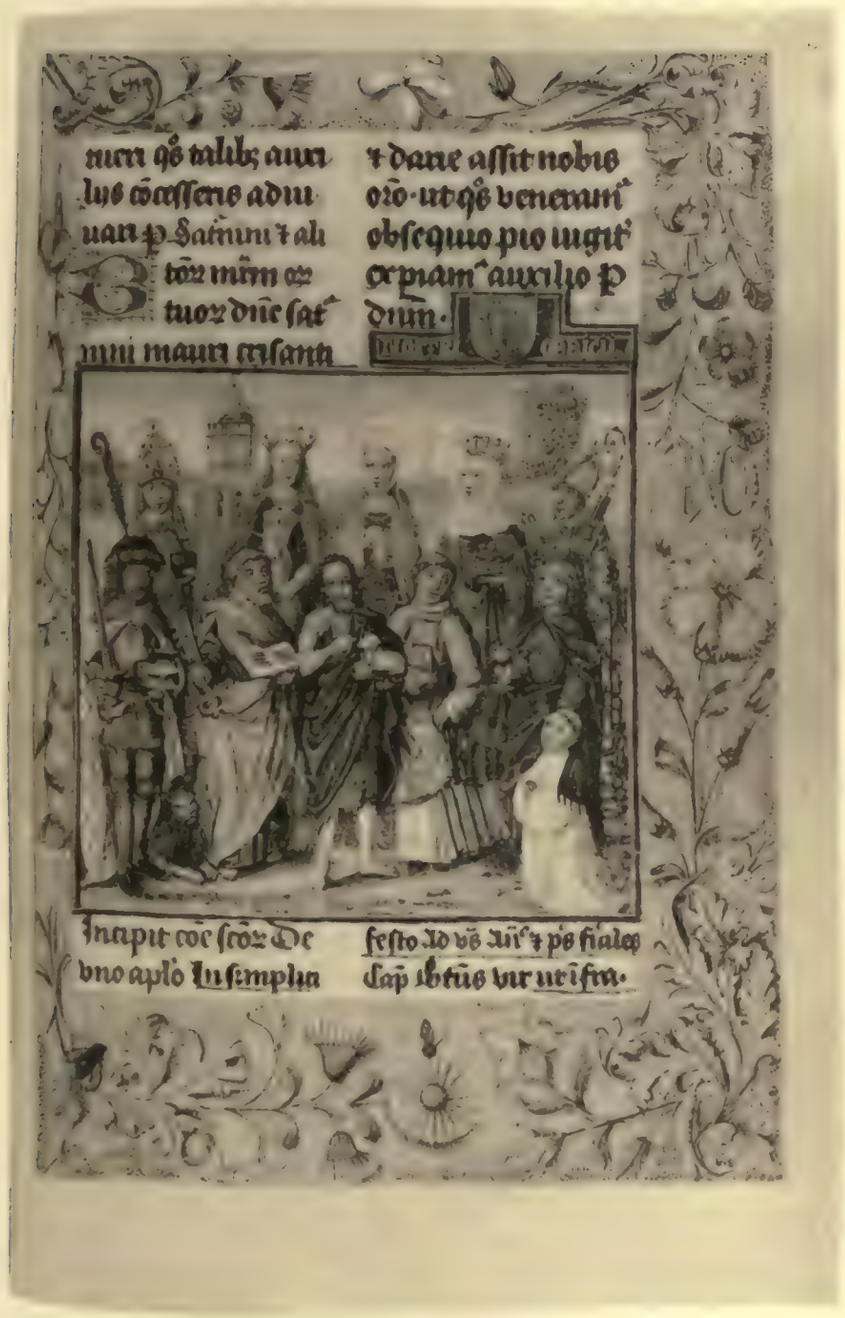

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): COMMON OF SAINTS: A GROUP OF SAINTS AND THE OWNER, f. 213. A.D. 1487(?).

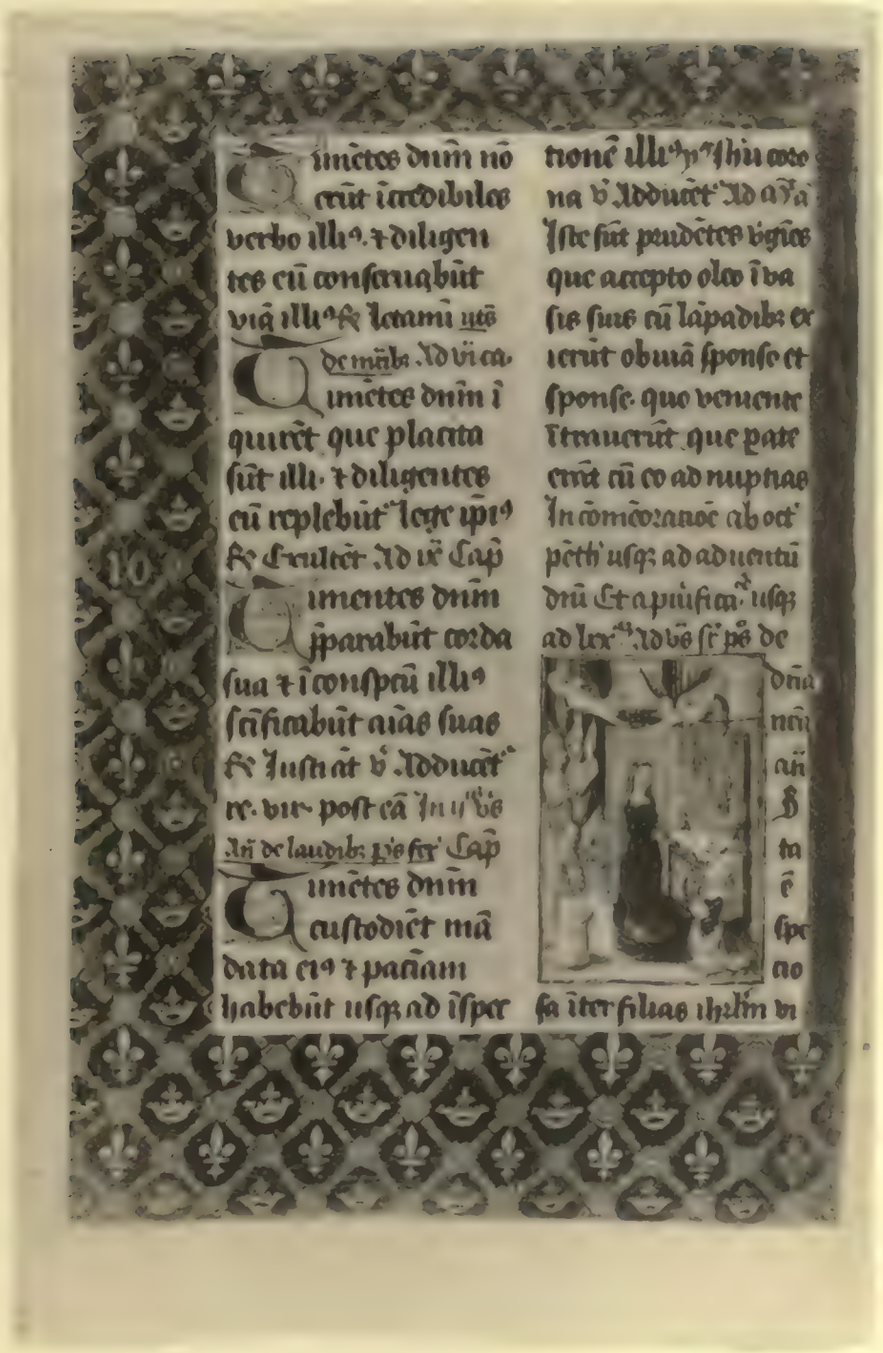

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): OFFICE OF THE VIRGIN, f. 240 *b*. A. D. 1487 (?).

No. 39. HORAE, ETC. (Flemish): OFFICE OF THE DEAD, f. 248 *a*. A. D. 1487 (?).

EXPLICIT·PROLOGVS·

FLAVII·IOSEPHI
HYSTORIARVM
ANTIQUITATIS
IVDAICAE
LIBER·PRIMVS
INCIPIT·

No. 40. JOSEPHUS (French?): INITIAL TO THE ANTIQUITIES, LIB. I. Cent. xii.

ccxxxiii Qd dum a christianis fori iura gentis exercandis ut inimico

ccxxxiv Qn licet mortuos osculari. Lib. festuarum.

ccxxxvi Vbi fideles sepeliri debeant. Tfacent.

ccxxxvii Vt sacerdotes ad regis oratoribus uicent. ante quos sacer

ccxxxviii De luminibus ecclesiis habent.

ccxxxix De ecclesiis monachorum.

ccxl De uasculis quibus ministerium sacra conficiunt. Sin inimiqua

ccxli De rebus ecclesiarum coherentibus obsessa fuerit de sepulcro cognoscant.

ccxlii De illis diuisis quae parentes loca ecclesiarum dedicare uoluerunt dedicare

Ad str. ecl. i. Ex dec. lubiff.

CCLA greca est quae in latinum uertitur conuocatio, propterque omnis ad se uocat. Catholica ad unum bli. ad dominum qui pun usum mundum est constituta. Et quia catholica hic est generalis in eadem doctrina est ad instructionem. De primata

Nemo quia scripturam diuinam legit. et ex. ii. ignorat quia in principio nascentis ecclesiae discipuli inuinum egregatis a multitudine credentium. ingibus erat cor unum et anima una. quae uendentes pdia et possessiones suas. afferebant pdia et diuidebantur singulis, prout cuique operis. futura uiuique ecclesiae ingentibus apli pnuidebant. maximeque quia dns illis pdixerat. euntes in mundum uniuersum pdicate euangelium. et qui expellentes ee a iudea nouerant se. et ingentibus dispergendo ecclesiamque egregandi ex uidi pplo ad cor opdia iudea minime sed ad opa sed pdia tamen ad fouendo egentes. At u cum in urbine et ad usum mundi succresceret ecclesia ad usque puenit ut non solum gs sed etiam romanum pnapes qbene ordinis ordinem tenebunt. ad fidem xpi et hiperusmi sacramenta concurrerent. Qd sacerdotes. ingro qs uentes solebant ad communem unitatem ecclesiae tradebant. iii.

Ex dec. ur. lbuff. q. iii.

Uidentes autem sacerdotes. atque leuitae. et reliqui fideles plus unitatem posse afferre si hereditates

et ingros qs uendebant. ecclesiis quibus pfidebant eam tederent. eoque ex suptibus eorum tapsentibus quia futuris temporibus plura et decentiora possent ministrare fidelibus communem uitam deducentibus quia expdio ipsorum coepere pdia et ingros qs uende solebant. mercibus ecclesiis tedere. et ex suptibus eorum uiuere.

Aliquis uir religiosi sepsos dno consecrare. edificante basilica in suo fundi. uni. Ex dec. melaudi. pp. q. xii.

bilo eum tpr et deinceps uiri religiosi. non solum possessionem et pdia quae possederant. sed etiam semet ipsos dno consecrare. Edificantes basilicam in suis fundis in honore sanctorum martyrum pauperum ac monasteria in uniuersis locis quae dno seruientes cum uenerent. Denique reges et pfidem ac magistratus non solum hanc licentiam tbuere sed etiam ipsi pplis largiuntur. punusum tamen regna uniuersorum gentium. quae nunc in mundo possidebant. ecclesiaque fabricarentur atque restaurarentur domos et ecclesiae eorum rite famulantium seruorum quibus supplementum ubique necessitate tbuerentur.

V Ex quibus qd constantinus pnus imperator fabricandi ecclesias licentiam tbuit religiosissimum constantinum primum fidem uerum Ex cod. q. x. ritatem putantur ad eptm. licentiam dedit punusum orbem in suo degentem impio non solum fieri xpianum. sed etiam fabricandi ecclesias et pdia tbuendi constituit. Denique idem pfatus pnceps donaria uniuersa et fabricam templi prime sedis beati petri pnapis aplorum instituit ad dominum sedem imperialem romanum pnapem pfidebant relinquerent. et beato petro suisque successoribus pfuta concederent.

VI Nemo nullus ausus edificet nulle aut eps loca aut designum ecclesiam edificet ante quam auctoritatem eps Ex cod. suradeuiri. q. iii. uenitur. et ibi de cruce figat publice. et titulum designet. et ante pfinitur quae edificare uult quae luminaria et custodiam et stipendia custodum sufficiant. et ostensa

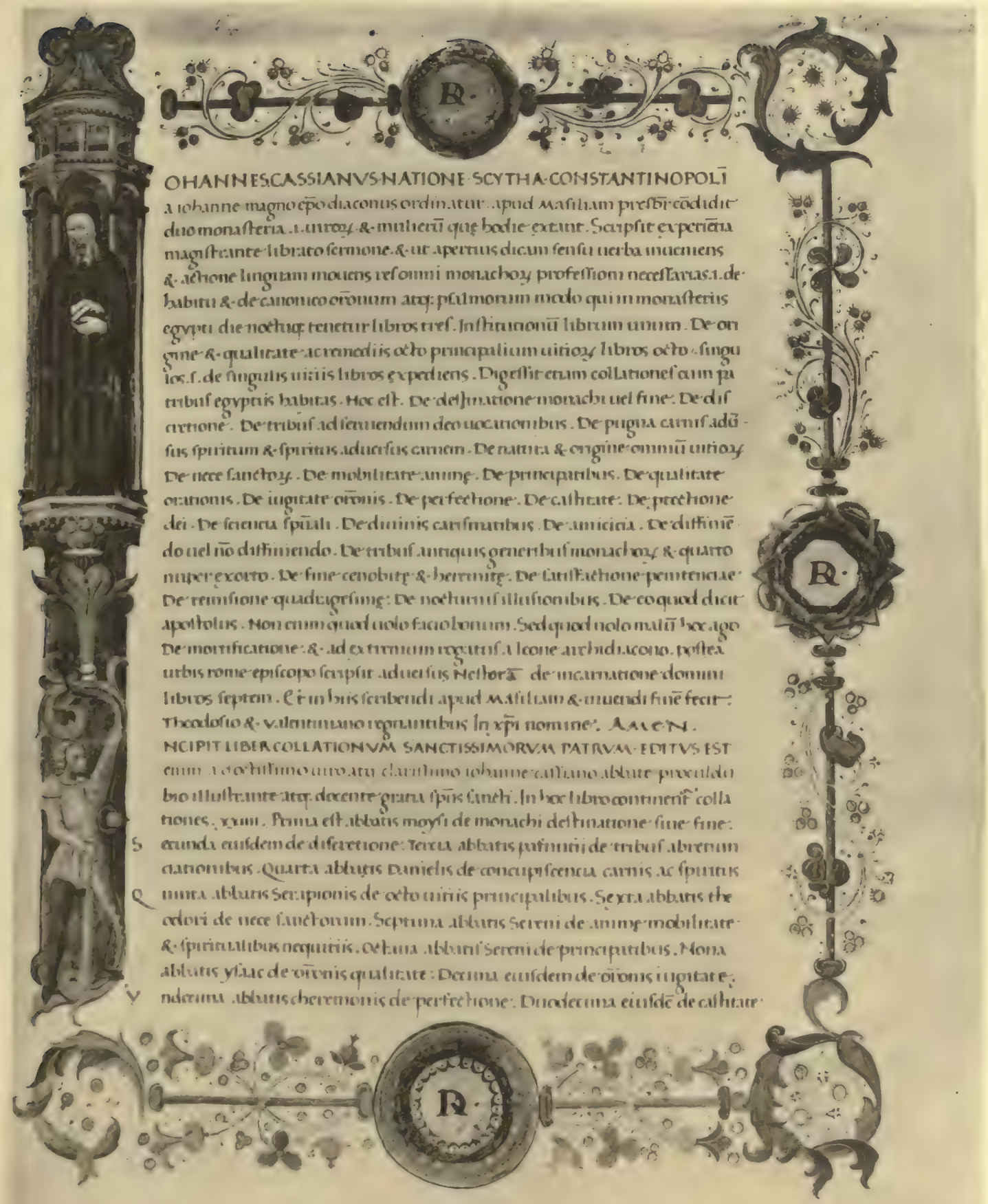

OHANNES·CASSIANVS·NATIONE·SCYTHA·CONSTANTINOPOLI
a iohanne magno ep̄o diaconus ordinatur. apud Masiliam presbi·cōdidit
duo monasteria. i. uirorum & mulierū quę hodie exstant. Scripsit experiēta
magistrante librato sermone. & ut apertius dicam sensu uerba inuenens
& actione linguam mouens resomni monachorum professionem necessarias. i. de
habitu & de canonico ōrionum atq: psalmorum modo qui in monasteriis
egypti die noctuq: tenetur libros tres. Institutionū librum unum. De or
gine & qualitate ac renodiis octo principalium uitiorum libros octo. singu
los. i. de singulis uitiis libros expediens. Digessit etiam collationes cum pa
tribus egyptis habitas. Hoc est. De destinatione monachi uel fine. De dis
cretione. De tribus ad sentiendum deo uocationibus. De pugna carnis adū
sus spiritum & spiritus aduersus carnem. De natura & origine omnium uitiorum
De nece sanctorum. De mobilitate animę. De principatibus. De qualitate
orationis. De iugitate ōrionis. De perfectione. De castitate. De protectione
dei. De scientia spīali. De diuinis carismatibus. De amicitia. De diffinē
do uel nō diffiniendo. De tribus antiquis generibus monachorum & quarto
nuper exorto. De fine cenobitę & heremitę. De satisfactione penitentiae
De remissione quadragesimę. De nocturnis illusionibus. De eo quod dicit
apostolus. Non enim quod uolo facio bonum. Sed quod nolo malū hoc ago
De mortificatione. & ad extremum requirit. a leone archidiacono. postea
urbis romę episcopo scripsit aduersus Nestorā de incarnatione domini
libros septem. Et in his scribendi apud Masiliam & uiuendi finē fecit
Theodosio & Valentiniano regnantibus In xpi nomine. AMEN.
NCIPIT LIBER COLLATIONVM SANCTISSIMORVM PATRVM EDITVS EST
enim a reuerentissimo uiro atq: clarissimo iohanne cassiano abbate proculdu
bio illustrante atq: docente gratia spīs sancti. In hoc libro continentur colla
tiones. xxiiii. Prima est abbatis moysi de monachi destinatione sine fine.
S Secunda eiusdem de discretione. Tertia abbatis paphnutii de tribus abrenun
ciationibus. Quarta abbatis Danielis de concupiscentia carnis ac spiritus
Q Quinta abbatis Serapionis de octo uitiis principalibus. Sexta abbatis the
odori de nece sanctorum. Septima abbatis Sereni de animę mobilitate
& spiritualibus nequitiis. Octauam abbatis Sereni de principatibus. Nona
abbatis ysaac de ōrionis qualitate. Decima eiusdem de ōrionis iugitate.
V Undecima abbatis cheremonis de perfectione. Duodecima eiusdē de castitate

No. 49. JOH. CASSIANUS (Italian), f. 1 *a*. Cent. XV.

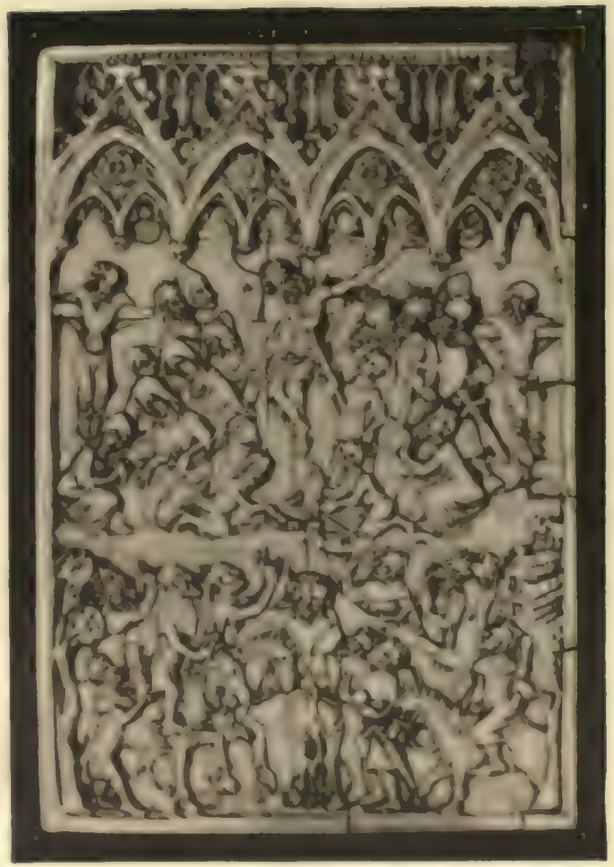

No. 51. Horae. Ivory carvings of the Passion. Cent. xiv.

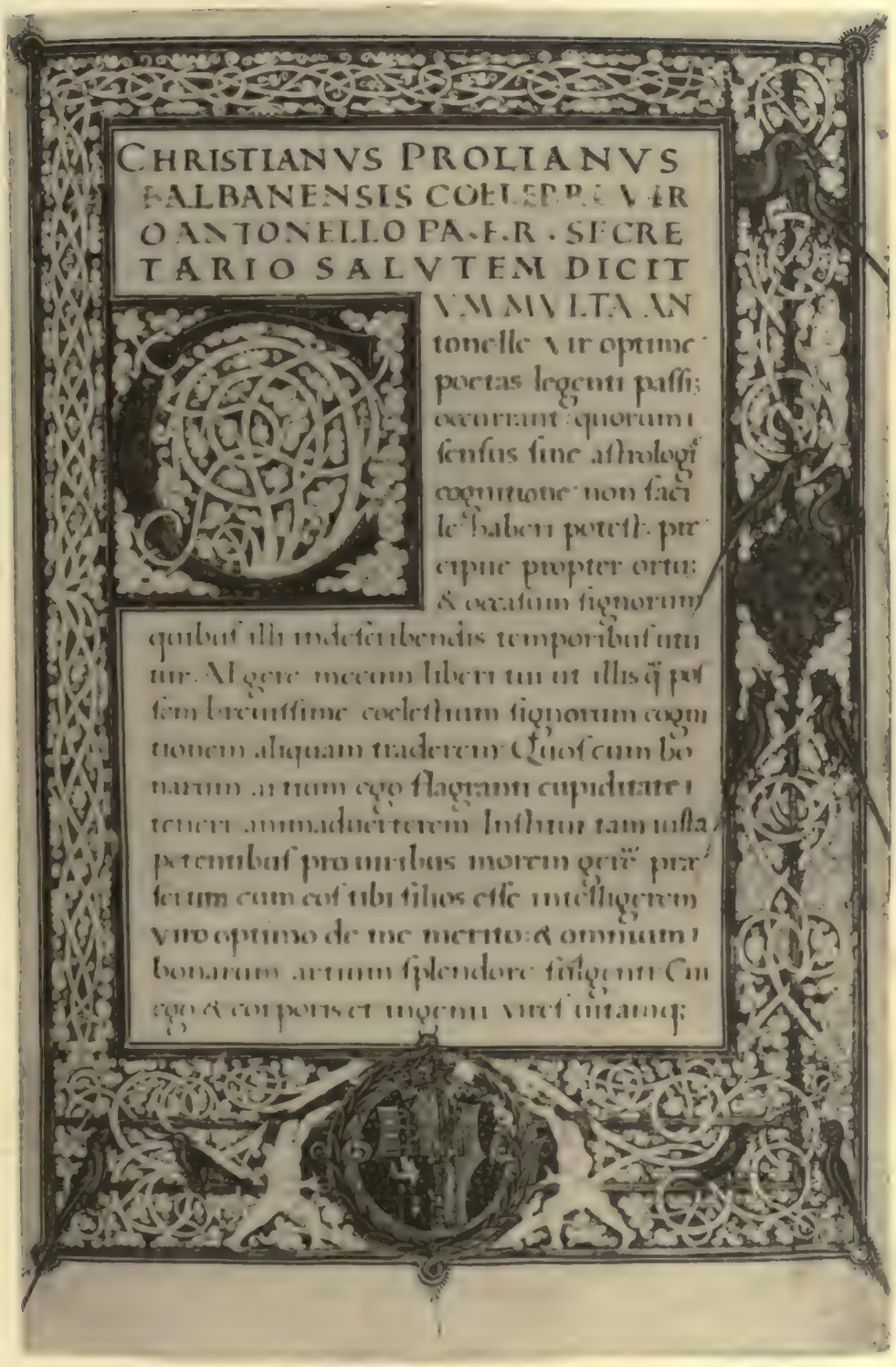

CHRISTIANVS PROLIANVS
ALBANENSIS COELESTINI VIR
O ANTONELLO PA. F.R. SECRE
TARIO SALVTEM DICIT

VM MVLTA AN
tonelle vir optime
poetas legenti passi;
occurrant quorum
sensus sine astrologi
cognitione non faci
le haberi potest. pre
cipue propter ortu;
& occasum signorum
quibus illi in describendis temporibus utu
tur. Mecum liberi tui ut illis q̃ pos
sem breuissime coelestium signorum cogni
tionem aliquam traderem. Quos cum bo
narum artium ego flagrans cupiditate
teneri animaduerterem. Institui tam ista
potentibus prouinciis morem geri. pre
terea cum cos tibi filios esse intelligerem
viro optimo de me merito: & omnium
bonarum artium splendore fulgenti. Cui
ego & corporis et ingenii vires vitamq;

No. 53. CHR. PROLIANUS (Neapolitan), f. 1 *a*. A.D. 1478, etc.

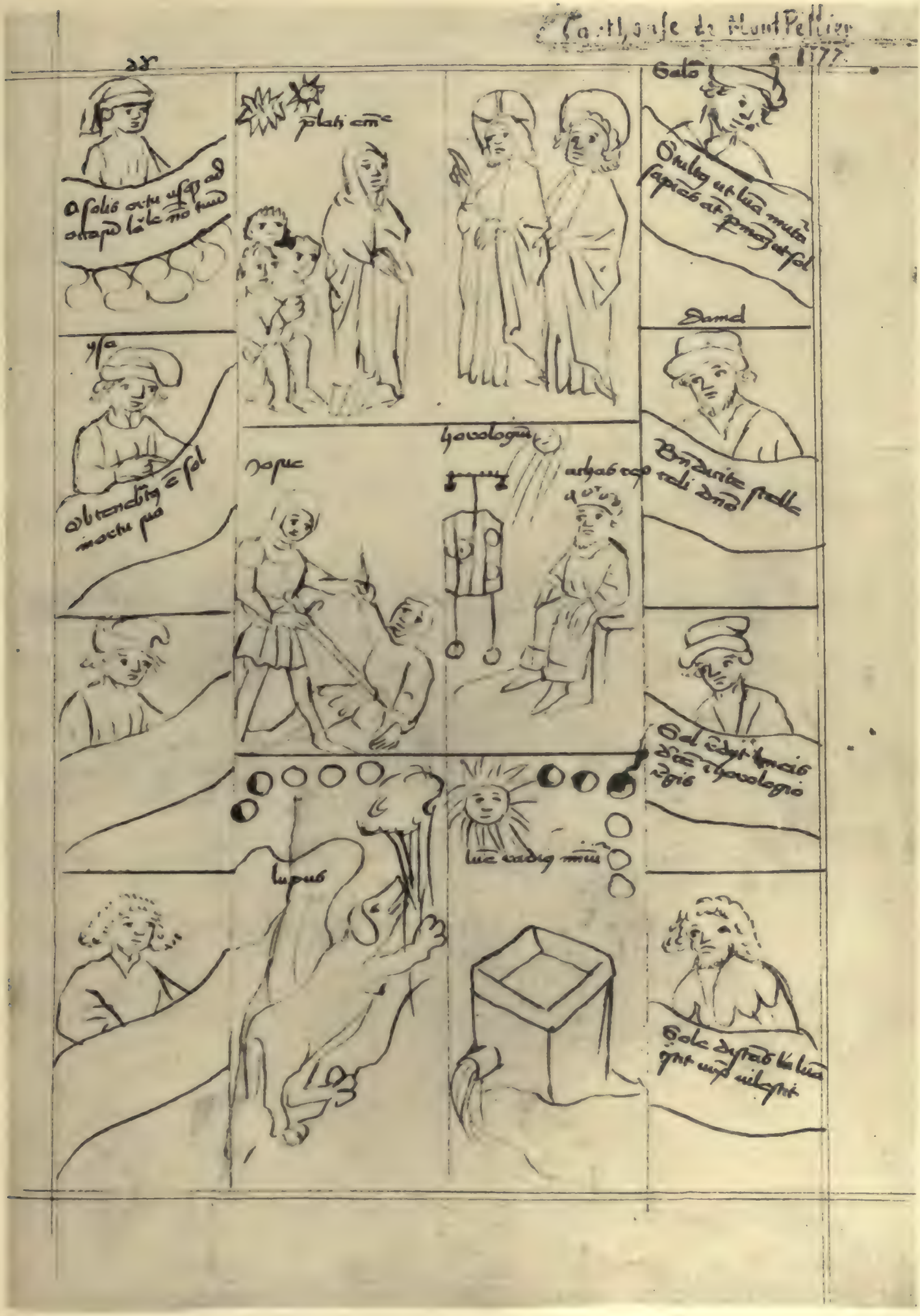

No. 69. SPECULUM SALUTIS (German), no. 1. Cent. XV late.

No. 74. ANTIPHONER (Italian): TEXT AND PICTURE FOR EASTER, f. 2 *b*. Cent. xiii.

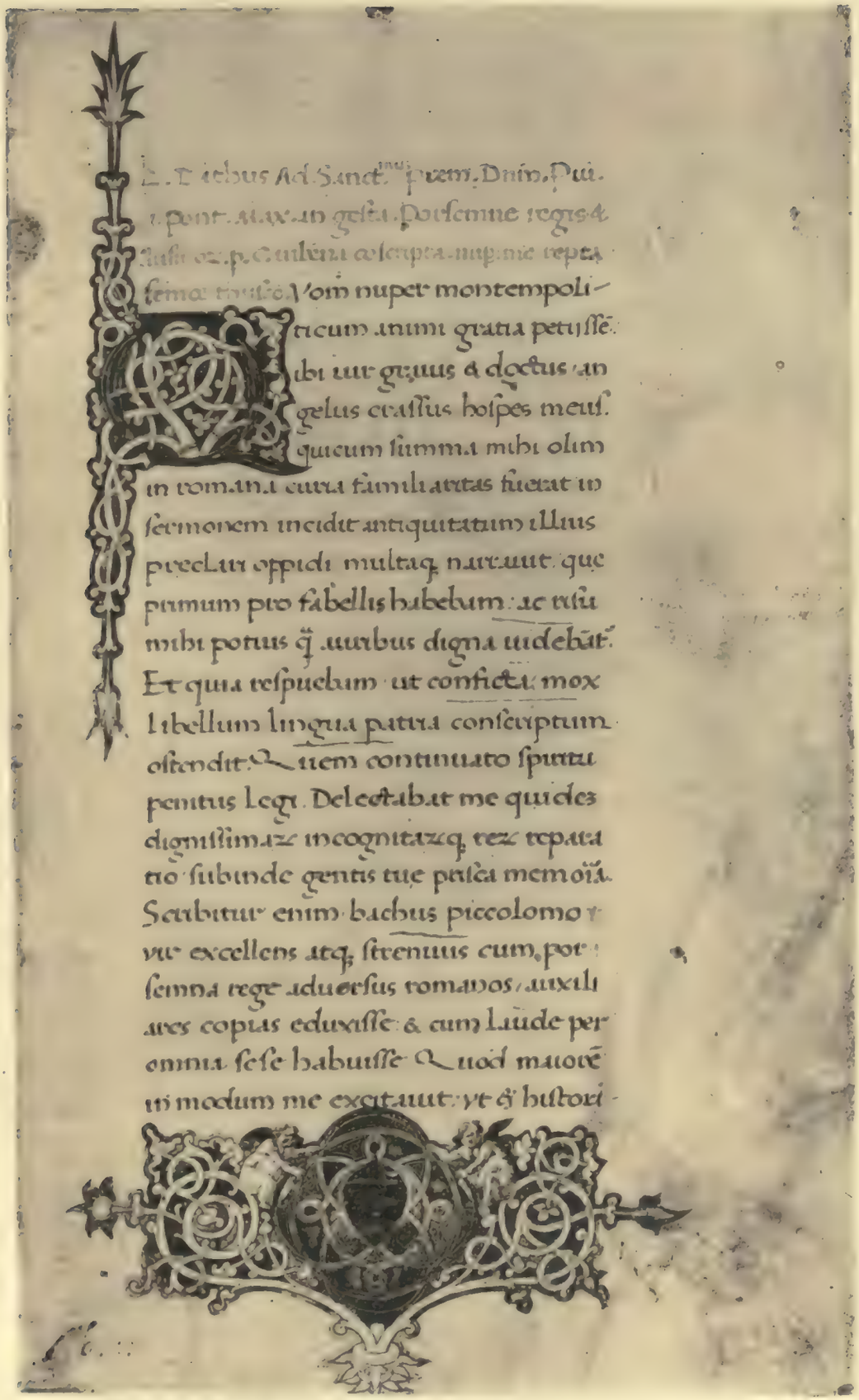

L. Datibus Ad Sanct.mum Patrem. Dnm. Pui.
v. pont. max. in gesta Potisemne regis A
lfonsi ex. p. Consilium conscripta nuper ne repe
tita: transtulit. Vom nuper montempoli-
ticum animi gratia petiisse.
ibi iur gnius & doctus an
gelus erasmus hospes meus.
quicum summa mihi olim
in romana curia familiaritas fuerat in
sermonem incidit antiquitatum illius
praeclari oppidi multaq; narrauit. que
primum pro fabellis habebam: ac risu
mihi potius q̃ auribus digna uidebãt.
Et quia respuebam ut conficta: mox
libellum lingua patria conscriptum
ostendit. Quem continuato spiritu
penitus legi. Delectabat me quidem
dignissimarum incognitarumq; rerum repara
tio subinde gentis tue prisca memoria.
Scribitur enim bachus piccolomo
vir excellens atq; strenuus cum por
semna rege aduersus romanos auxili
ares copias eduxisse & cum laude per
omnia sese habuisse. Quod maiorem
in modum me excitauit: vt q̃ histori-

No. 81. LEONARDO DATI (Italian), f. 1 *a*. Cent. XV.

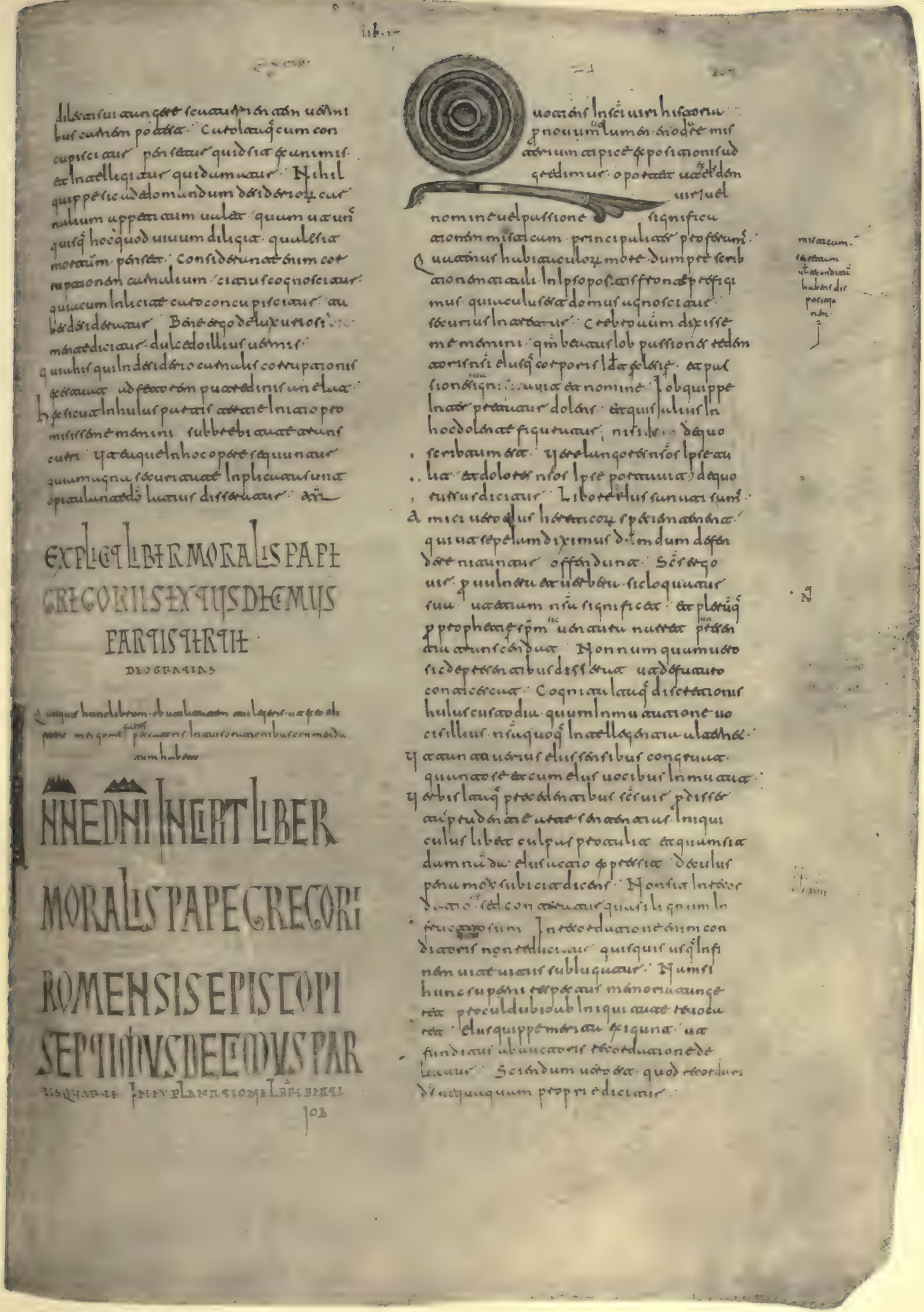

EXPLICIT LIBER MORALIS PAPE GREGORII SEXTUS DECIMUS PARTIS TERTIE DEO GRATIAS

Quisquis hunc librum deuastauerit anathema sit. Ego de peccatis meis gemens et penitentiam agens in uisionibus commendatum habeo

INCIPIT LIBER MORALIS PAPE GREGORII ROMENSIS EPISCOPI SEPTIMUS DE EODEM PARTIS QUARTE PRIMA PLANCTIONIS LIBRI SECUNDI

IOB

No. 83. GREGORY ON JOB (Spanish): WHEEL OF FORTUNE (later drawing), f. 214 *b*. A. D. 914.

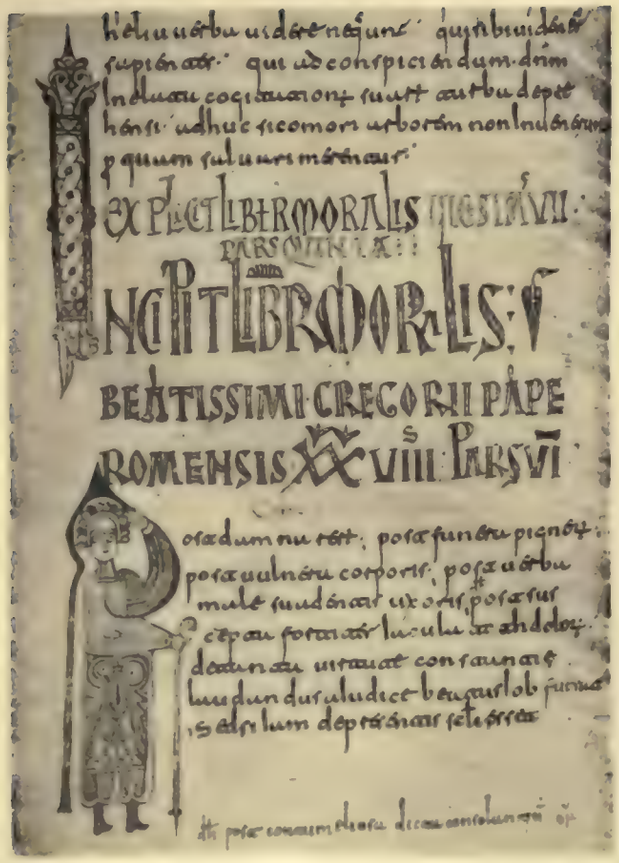

EXPLICIT LIBER MORALIS
PARS OCTAVA
INCIPIT LIBER MORALIS
BEATISSIMI GREGORII PAPE
ROMENSIS XXVIII PARS VI

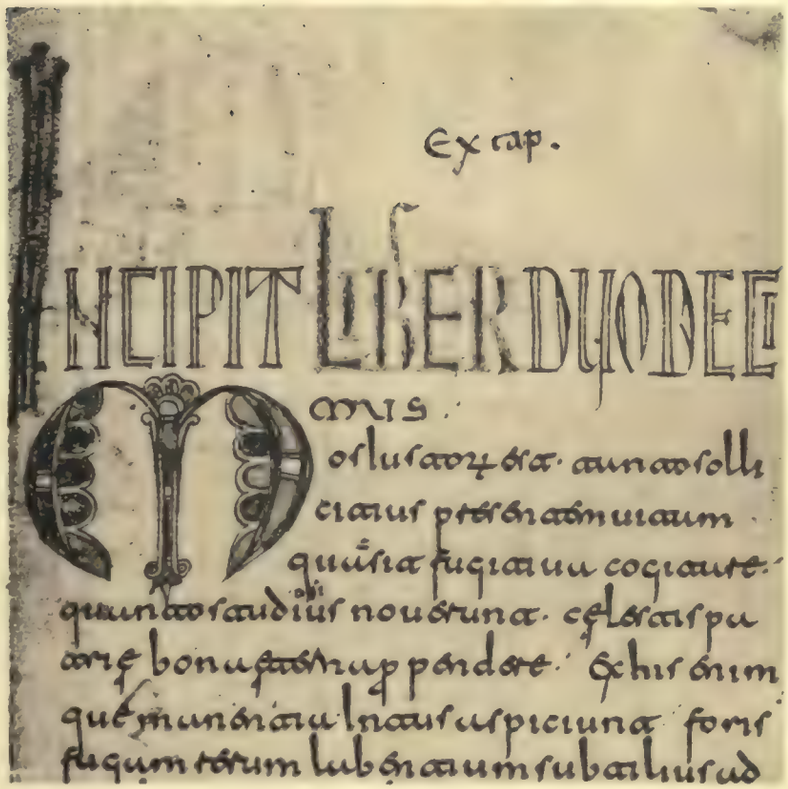

EX CAP.
INCIPIT LIBER DUODEC

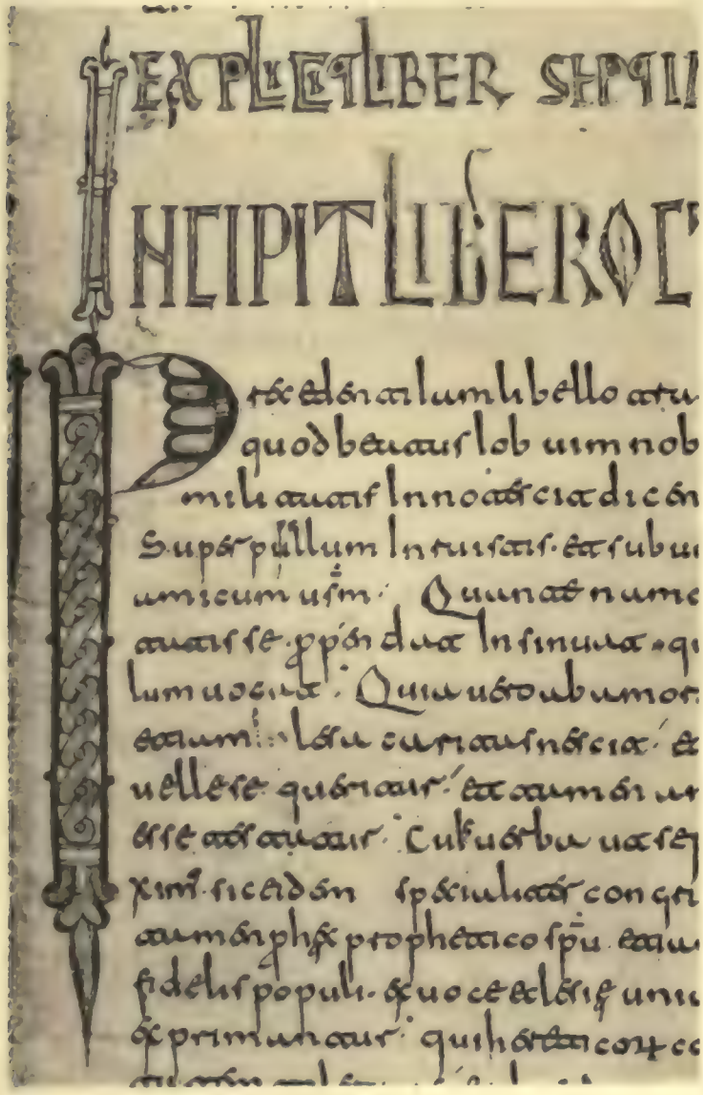

EXPLICIT LIBER SEPTIM
INCIPIT LIBER OCT

EXPLICIT LIBER DECIM
GREGORII PAPE TERT
SECUNDE PARTIS
INCIPIT EIUSDEM
UNDECIMUS PART

No. 83. GREGORY ON JOB (Spanish): INITIALS TO LIBB. XXVIII, XII, VIII, XI. A.D. 914.

ge aberat. Sit q̃ Lazarus apud
eos quoq; necce ē abopib; mor
tuus oscitas emundari. Secedat
mt̃ uulnerosos dormientes in se
pulchris. ut in thalamo ūgnali
martha ~~ꝛ~~ maria inueniant.
Ipsa ē ꝟ. que o elizabeth gratu
de ꝛ grandeuę. q̃si nūtib; tb; hu
mib deseruiunt ottō. ipaq; ūba
omia que de tibo diceb. ant oscer
uab. at oferens in cor de suo. He
mnē q̃ mouerat. q̃ suscipiens
mulier dūm nūmaria s martha
uocat. q̃n in hac una o summa
maria ꝛ martha negociū ꝛ ma
rie ñociosum ocium inuenitur.
Omis q̃dē q̃ta filie regis abiectus
in hominis tam in membris au
reis circūamicta ē uarietate.
Nonē de nūo fatuae ūgnū pru
dens ē ūgo lampadē habet. sed
mutatē oleū portat. Antonē ex
cutit uobis cū anglica illa parabo
la que fatuas phibetas uirgines
narrat abuūmu nupta. Erat eq
dē domus ex munda ūgnes cū
erant. Erat ornata. q̃a simul omes
i. fatue cū prudentib; lampades
ornauerē. s; erat uacans q̃a mua
sis suus oleū ñ acceperē. hinc ē q̃n
abeis suscipi in domos suas. nec ad
mittē eas digna ant sponsus celesti
adnupta. Non sic mulier illa for
tis. que serpentis caput contuit.

Habes. ꝟ. post multa in
laudib; ei q̃a ñ extinguet
in nocte lucerna ei. Insug-
gillatione hoc dicit fatu
arū. que uenente media
nocte sponso. q̃runtur sero
o dīt. q̃a lampades nre
extinguūt. Pcessit q̃ glo
sa ūgo. cui lampas arden
tissima. ipis q̃ anglis lucis
miracło fiunt ut dicitur.
Que ē ista que pcedit sicut
aurora surgens. pulchra
ut luna electa ut sol. Clari
cū rimlabat. q̃n repleū
at oleo gr̃e p̃p. ar ncipibus
ihc xpe filio ei dūs nr.
Item in assumpcione.
Ntrauit ihc in q̃dam cas
tellū o mulier quedā mar
tha nōie excepit illū in do
mū suā. Q̃d fr̃es q̃d edua
bus sororib; alta tantum
leg̃ dūm suscepisse. ꝛ ea ip
sa que uidet inferior. op
tima cū parte elegit s
maria tente ipo que sus
cepit martha. s; pona
tu martha uidet. ꝛ salutis
mūs magis acho q̃n
templatio uendicat. Lau
dat xpe maria. s; amar
tha suscipit. Amat rachel
le iacob. s; lia ignorant
copulat.

No. 86. Sermons of St. Bernard (German): Text with drawing of Christ, f. 42 a. Cent. xii.

No. 87. GOSPELS (German): EUSEBIAN CANONS, f. 3 *a*. Cent. x late.

No. 87. GOSPELS (German): EMBLEM OF ST. MATTHEW, f. 5*b*. Cent. x late.

No. 87. GOSPELS (German): EMBLEM OF ST. LUKE, f. 104 *b*. Cent. x late.

Et erexit cornu salutis nobis · in domo dauid
pueri sui · Sicut locutus est per os sanctorum · qui
a seculo sunt · prophetarum eius · Salutem ex inimi
cis nostris · & de manu omnium qui oderunt nos ·
Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris ·
& memorari testamenti sui sci · Iusiurandum
quod iurauit ad abraham patrem nrm · dare
rum se nobis · Vt sine timore de manu inimi
corum nrorum liberati · Seruiamus illi in
scitate & iustitia coram ipso · omnibus diebus
nris · Et tu puer · propheta altissimi uocaberis ·
praeibis enim ante faciem dni parare uias eius ·
Ad dandam scientiam salutis plebi eius · in
remissionem peccatorum eorum · Per uisce
ra misericordiae dei nri · in quibus uisitauit
nos oriens ex alto · Inluminare his qui in tene
bris · & in umbra mortis sedent · ad dirigendos
pedes nros · in uiam pacis · Puer autem crescebat &
confortabatur spu · & erat in deserti · usq · in
diem ostensionis suae · ad israhel · Factum autem
in diebus illis ·

Exit edictum a cesare augusto · ut describeretur

No. 87. Gospels (German): Text (Luke i, ii), f. 108 *a*. Cent. x late.

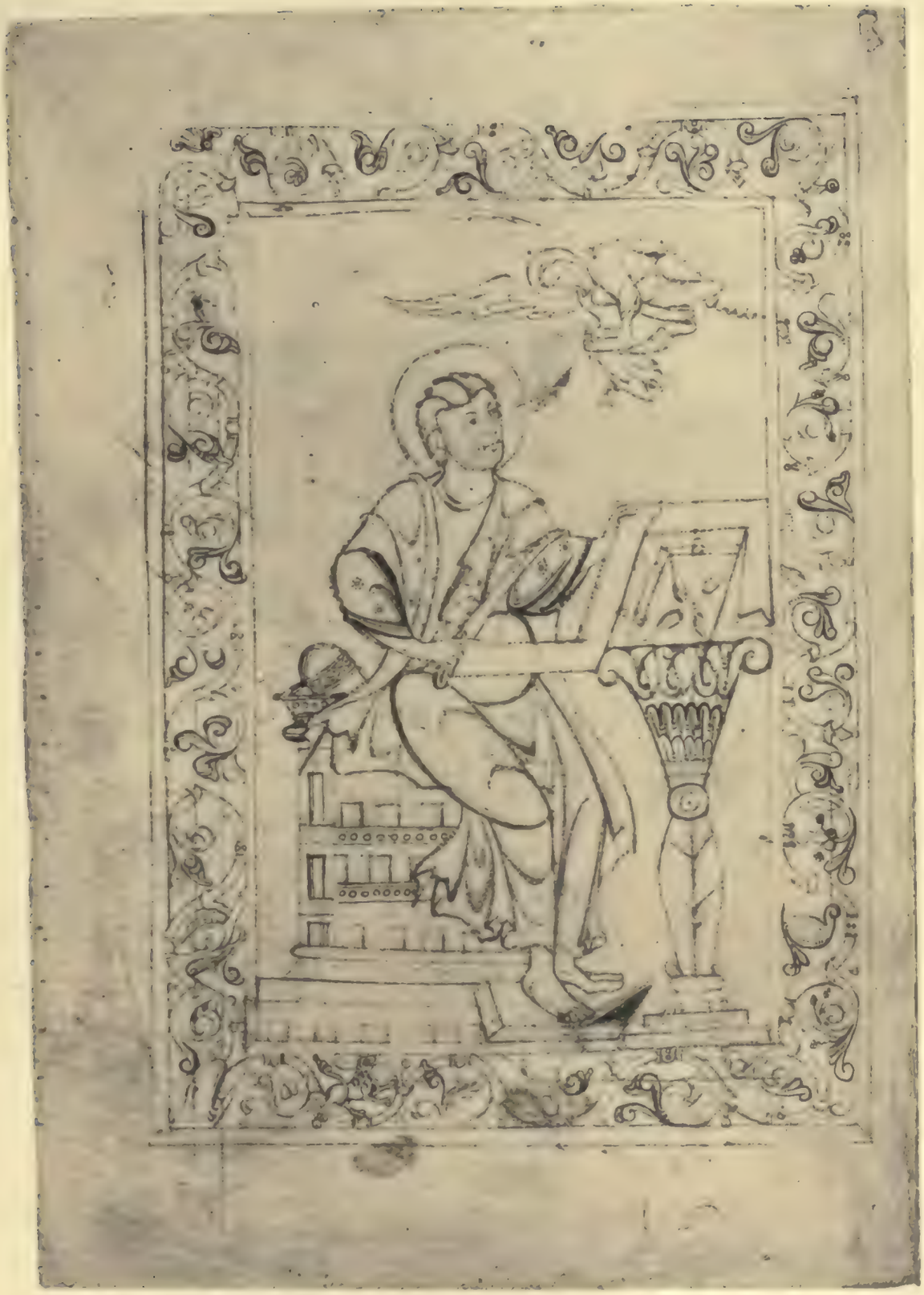

No. 88. GOSPELS (German): ST. MATTHEW, *f.* 11 *b.* Cent. xi early.

No. 88. GOSPELS (German): FRONTISPIECE TO MATTHEW, f. 12*a*. Cent. xi early.

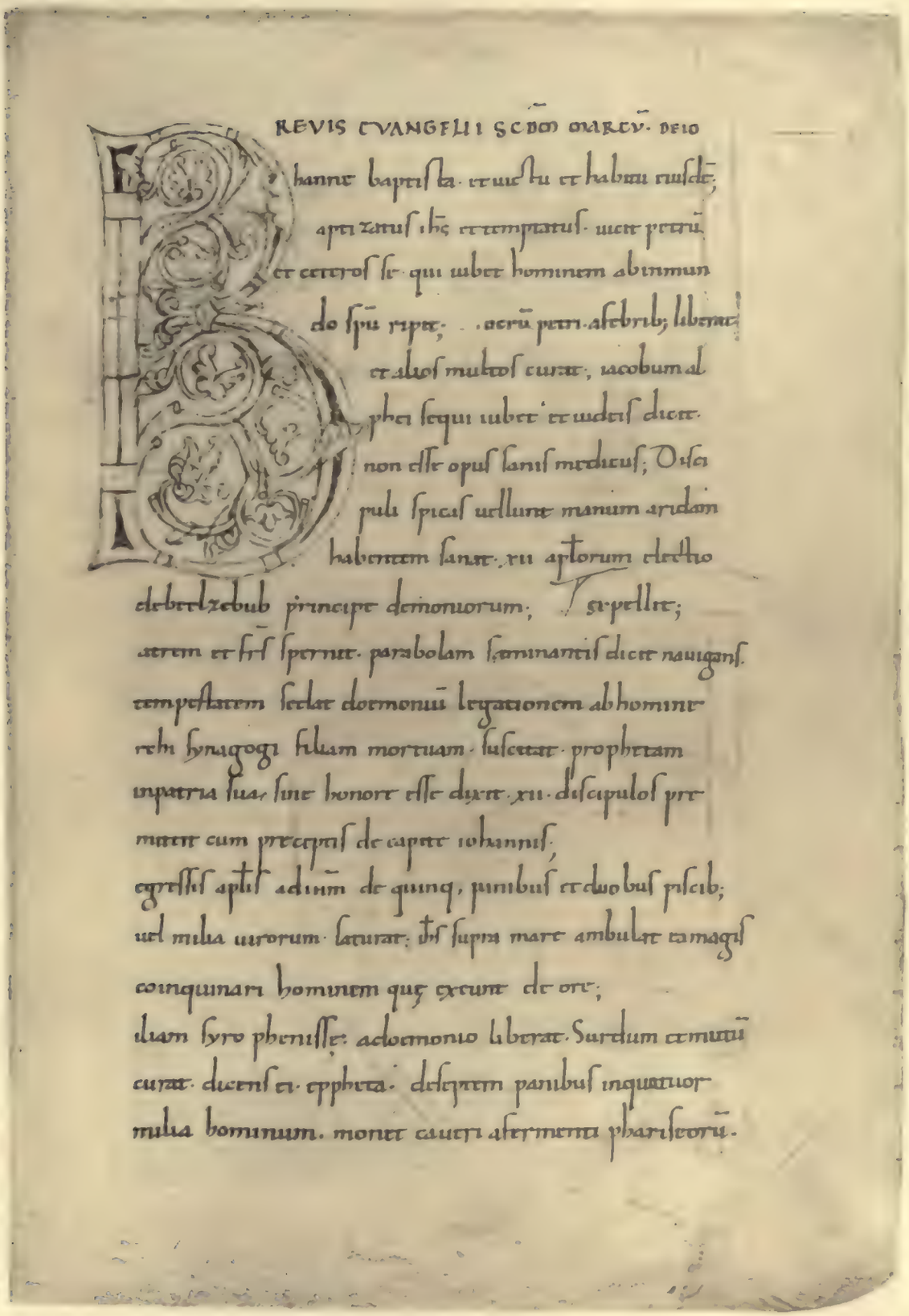

REVIS EVANGELII SCDM MARCV. DEIO
hanne baptista. et uiestu et habitu eiusdem;
baptizatus ihs et temptatus. uocat petrum
et ceteros se. qui iubet hominem abimmun
do spu eripe; . . . socrū petri. a febrib; liberat
et alios multos curat; iacobum al
phei sequi iubet et iudeis dicit.
non esse opus sanis medicus; O'sci
puli spicis uellunt manum aridam
habentem sanat. xii aptorum electio
de beelzebub principe demoniorum; . . . sr pellit;
autem et frs spernit. parabolam seminantis dicit nauigans.
tempestatem sedat. demoniū legationem ab homine
rchi synagogi filiam mortuam. suscitat. prophetam
in patria sua. sine honore esse dixit. xii. discipulos pre
mittit cum preceptis de capite iohannis;
egressis aptis adiūm de quinq, panibus et duobus piscib;
uel milia uirorum. saturat; ihs supra mare ambulat et magis
coinquinari hominem quę exeunt de ore;
iliam syro phenisse: a dcmonio liberat. Surdum et mutū
curat. dicens ei. eppheta. de septem panibus in quattuor
milia hominum. monet cauere a fermenta phariseorū.

No. 88. GOSPELS (German): TABLE TO ST. MARK, f. 58 *a*. Cent. xi early.

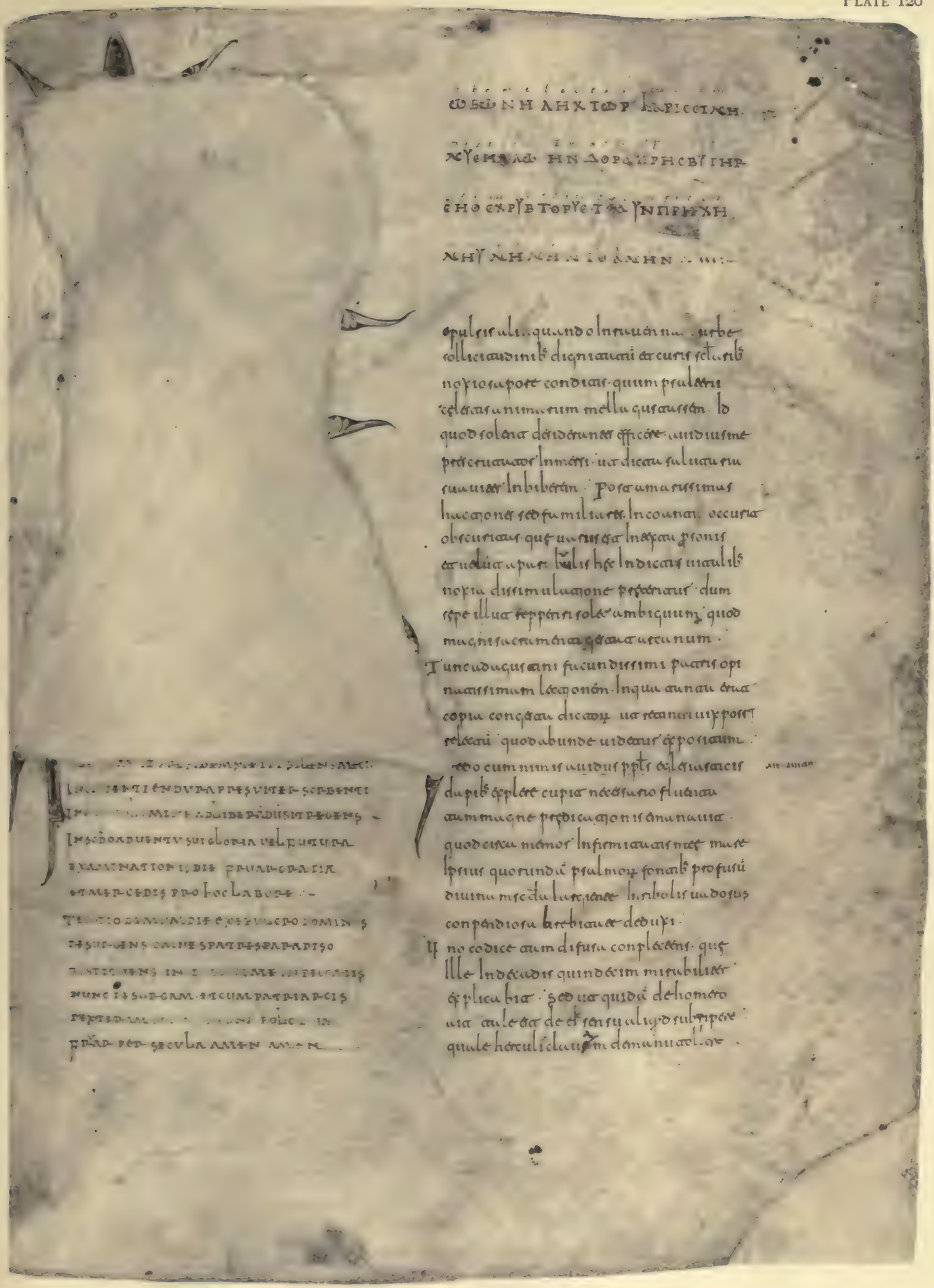

No. 89. CASSIODORUS ON THE PSALMS (Spanish): SCRIBE'S INSCRIPTION, f. 4 *a*. A.D. 949.

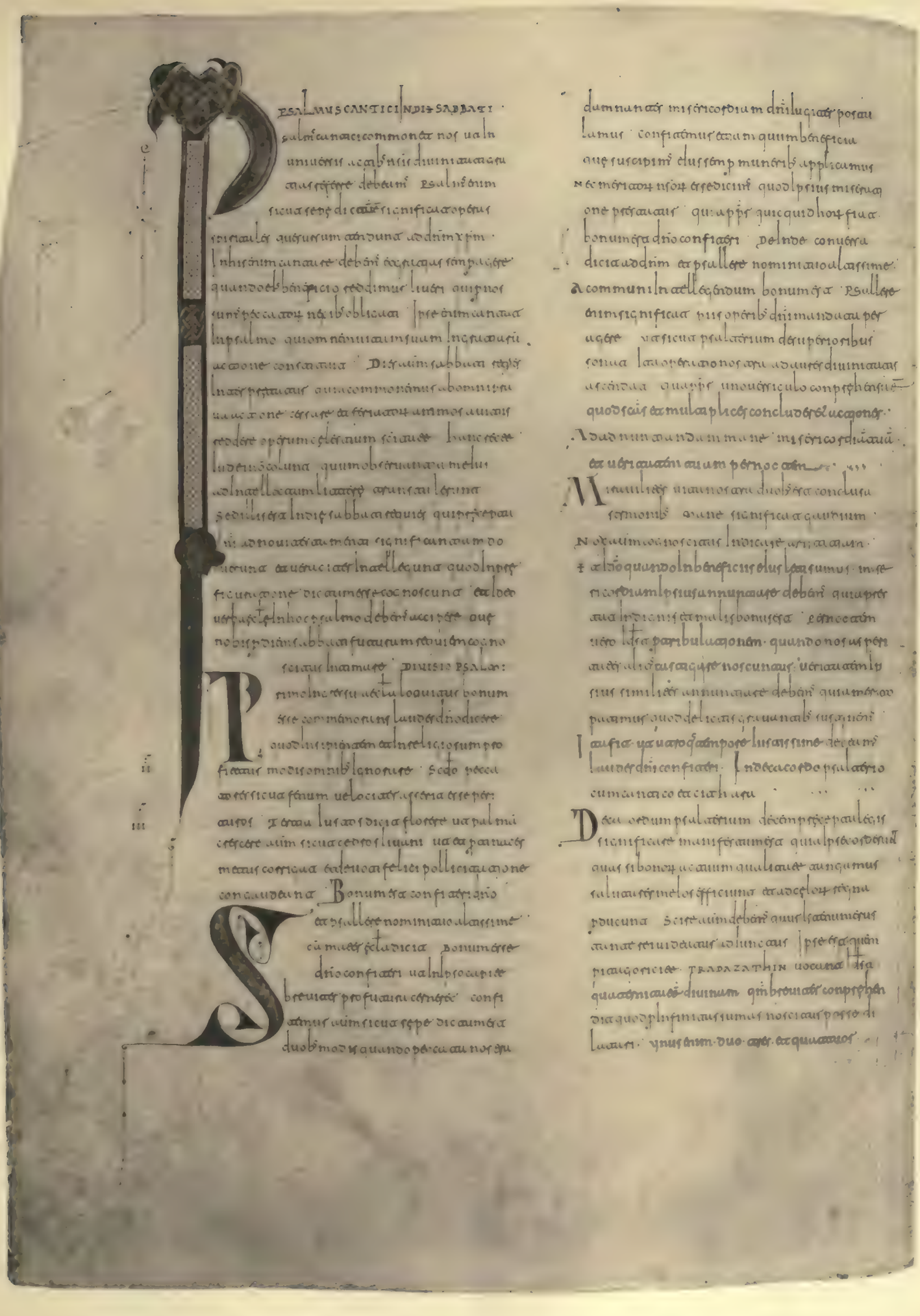

No. 89. CASSIODORUS (Spanish): Ps. 91, f. 263 *b*. A. D. 949.

No. 89. CASSIODORUS (Spanish): Ps. 147, f. 397 *b*. A. D. 949.

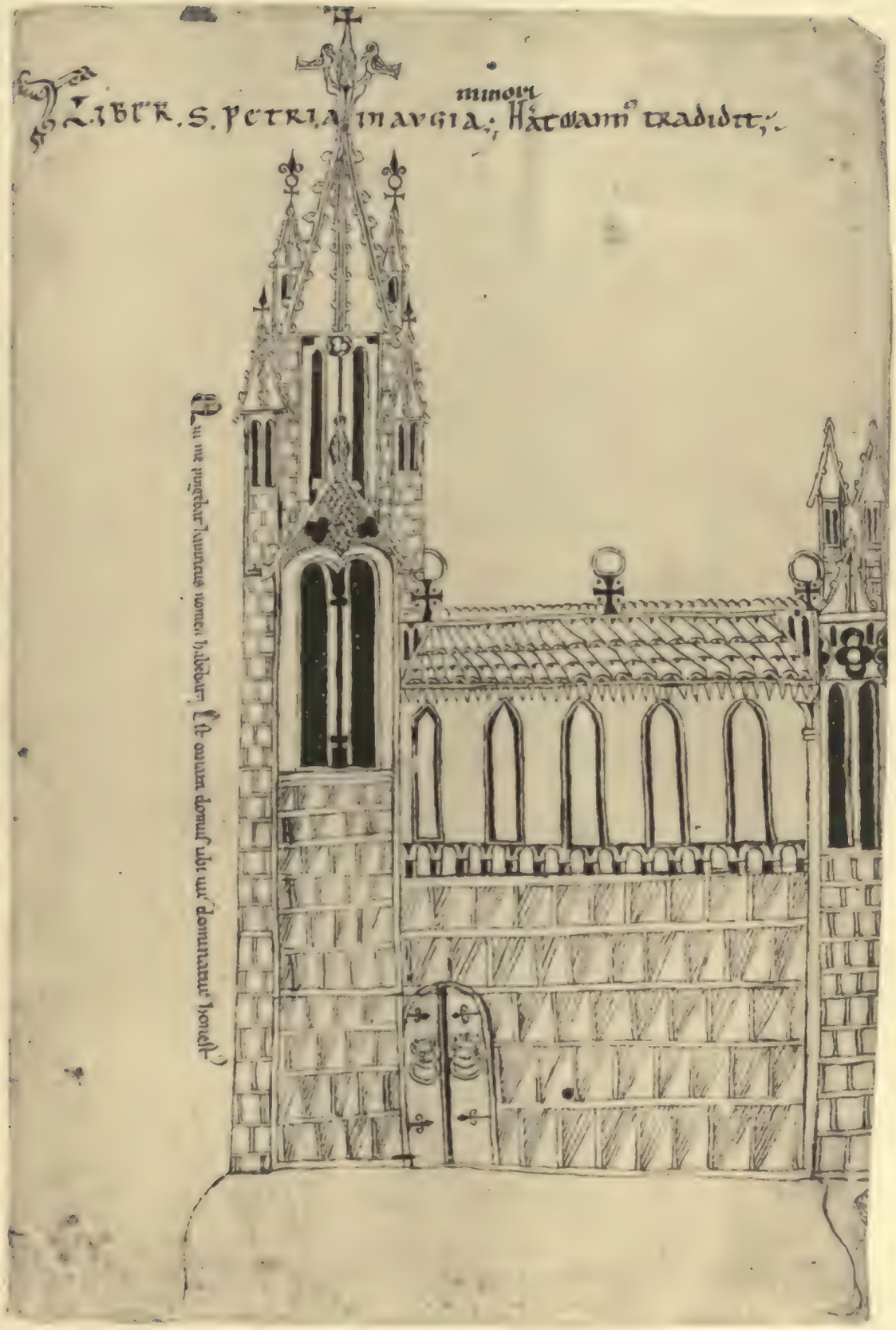

No. 90. CATHOLIC EPISTLES (German): DRAWING OF A CHURCH, f. 1 *a*. Cent. xii.

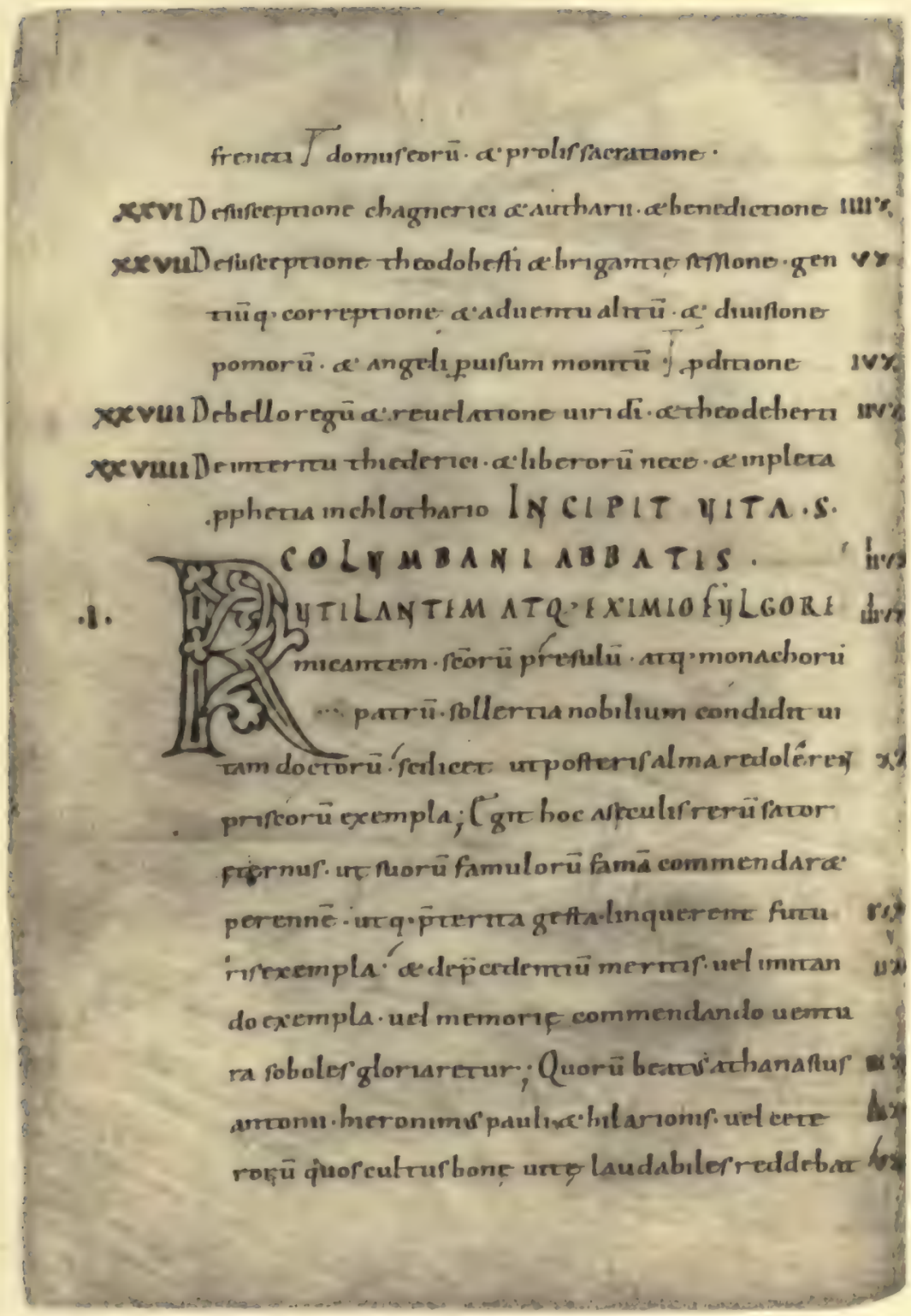

freneti ⁊ domus eorū · ac prolis sacratione ·

XXVI De susceptione chagneric ac authari · ac benedictione IIII

XXVII De susceptione theodobesti ac brigantię sessione · gen VV
triū q correptione ac aduentu alterū · ac diuisione
pomorū · ac angeli pusum monetū ⁊ pditione IVV

XXVIII De bello regū ac reuelatione uiri di · ac theodeberti IIIV

XXVIII De interitu thiederici · ac liberorū nece · ac impleta
pphetia in chlothario INCIPIT VITA · S ·
COLVMBANI ABBATIS · IIV

I. RVTILANTIM ATQ · EXIMIO FVLGORE IIV
micantem · seorū presulū · atq · monachorū
patrū · sollertia nobilium condidit ui
tam doctorū · scilicet ut posteris alma redolere X
priscorū exemplā; Cū ut hoc aseculis rerū sator
fecunus · ut suorū famulorū famā commendaret
perennē · utq · preterita gesta · linquerent futu
ris exemplā · ac deperdentiū meritis · uel imitan
do exemplā · uel memorię commendando uentu
ra soboles gloriaretur; Quorū beatus athanasius
antonii · hieronimus paulii ac hilarionis · uel cete
rorū quos cultus bonę uitę laudabiles reddebat

No. 91. JONAS' LIFE OF ST. COLUMBAN (Carolingian): f. 2*b*. Cent. x.

Finit in Ioios · Explana
tionu liber tertius
Incipit prologus in
Ubidon ep pliaon.
VOL · ESSE OR
PARVVLVS.
ut parvulus loque
bar. ut parvulus
sapiebā · ut parvulus

FRATER X VVIBOLDVS.

No. 93. JEROME ON THE PROPHETS (Flemish): TEXT AND SIGNATURE OF DONOR, f. 67 *b*. Cent. xi–xii.

No. 95. PSALTER (German): THE TEMPTATION AND ENTRY INTO JERUSALEM, nos. 11, 12. Cent. xiv.

USQ: DISSOLUTE OPERATIONIS
effectus interdum mutare fecit honestu
constitutionis edictum dum incognite
resolui putatur / quod indissolubili
sanctionis auctoritate tenetur · ido
quicquid obuium ex incerto occur
rerit / euidenter abiciendum · ut de
cetero nichil superset quod indubium
putet · deoq; si in qualibet minori
etate uel religionis consuetudine · uel re
ligioni debitam uestem in utroq; sexu
filius · aut unus aut ambo parentes
dederint · certe uel nolentib; aut ne

licentia · potuerint esse · Postea uero ad uo
luntate · sue deuotionis sit · solitariu
uotum erga filius licitum religionis
sumere cultum · Quisquis aut · tabo
litione consuete · uel sclaris uestis assump
tione delectus fuerit · et egisse trans
gressionem / ex communicationis cen
suram accipiat · et religioni semp in
hereat · De uirginibus quis sponte · n
coacte parentum imperio habitum
religionis susceperint · ii ·

Puelle que non coacte parentu impio
sed spontanee iudicio uirginitatis
p positum atq; habitum susceperunt ·
si postea nuptias eligunt preuaricatio
etiam si nondum · eas gra consecrationis
accessit · Cuius tamen non fraudarent
munere · si in proposito manerent ·
De illis quise ante legitimos annos to
tonderint / et uelauerint · iii ·

Si quis autem ante annos legitimos tonso
ratus · e · sine consensu parentum suorum
et si ipsi parentes infra annum non se
reclamauerint ad principem · aut ad
proprium epm · aut admissum dnicu
in ipso · et tamen manent · Si uero post
annos legitimos · perum ets factus · e · et pa
rentes eius infra annum ad supra me
morata p sonas · minime se reclama

Exel mogontiensi · Cui interfuit kanu lus imperatori cholsus archiepe in claustro sca albani cap xx.

No. 98. GOSPELS (French ?): EUSEBIAN CANONS, f. 14 *a*. Cent. x late.

No. 98. GOSPELS (French?): FRONTISPIECE TO ST. MATTHEW WITH MEDALLIONS OF OTTO. Cent. x late.

No. 98. GOSPELS (French?): FRONTISPIECE TO ST. MARK. Cent. x late.

No. 98. GOSPELS (French?): FRONTISPIECE TO ST. LUKE. Cent. x late.

No. 98. GOSPELS (French?): FRONTISPIECE TO ST. JOHN. Cent. x late.

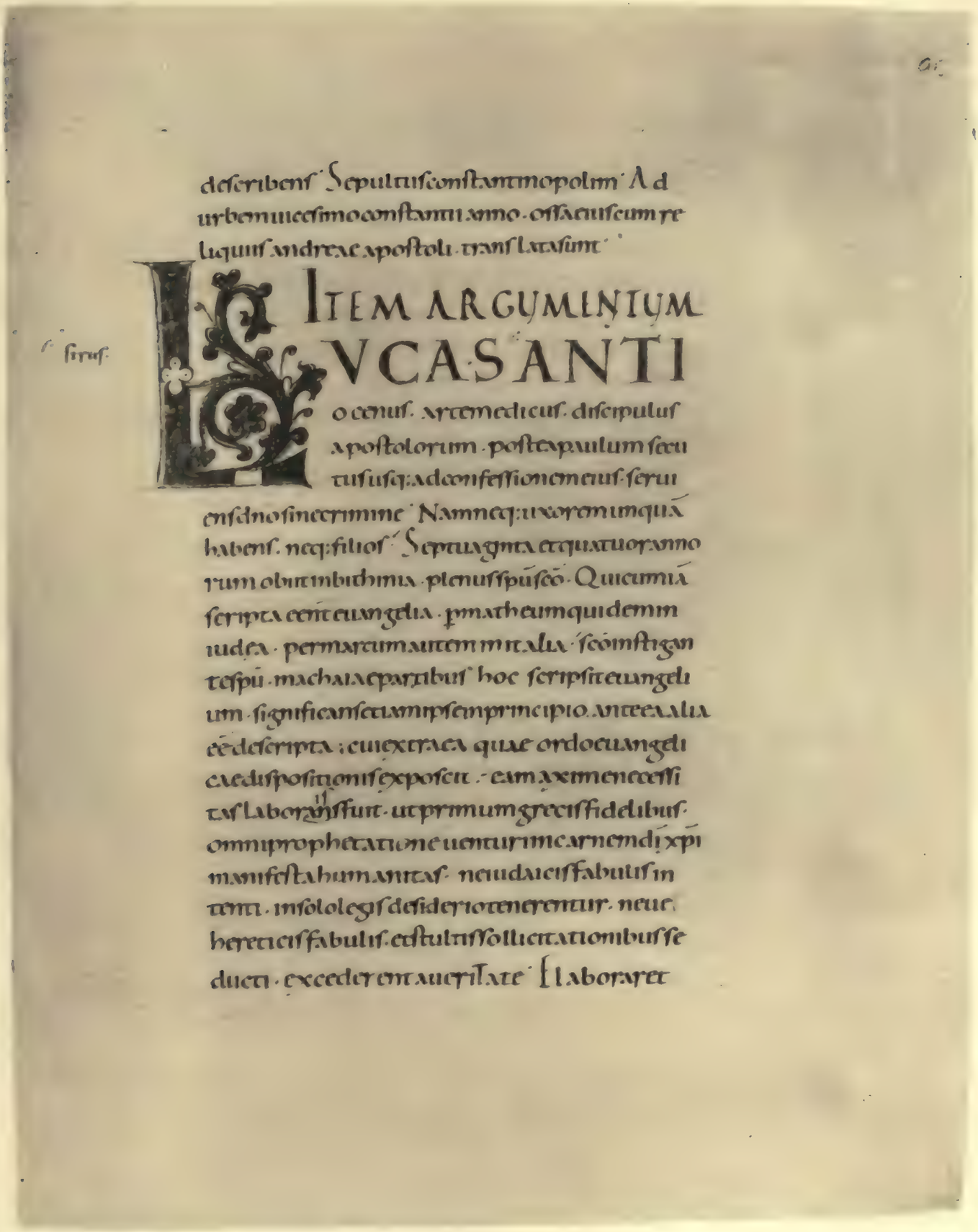

describens. Sepultus constantinopolim. Ad
urbem uicesimo constantini anno. ossa eius cum re
liquiis andreae apostoli translata sunt.

ITEM ARGUMENTUM
LUCAE SANTI

Loc enus. artemedicus. discipulus
apostolorum. postea paulum secu
tus usque ad confessionem eius. serui
ens domino sine crimine. Nam neque uxorem unquam
habens. neque filios. Septuaginta et quatuor anno
rum obiit in bithynia. plenus spiritu sancto. Quicumque
scripta sunt euangelia. primum matheum quidem in
iudea. per marcum autem in italia. secundum instigan
tes spiritu. machaira parabilis. hoc scripsit euangeli
um. significans et ipse in principio. ante alia
ea descripta. cum extraneae quae ordo euangeli
ae dispositionis exposcit. eam ex mente cessi
tis laborans fuit. ut primum graecis fidelibus.
omni prophetatione uenturum in carnem dominum xpm
manifestaret humanitas. ne iudaicis fabulis in
tenti. in solo legis desiderio tenerentur. neue
hereticis fabulis. et stultis sollicitationibus se
ducti. excederent ueritate. Laborare

No. 98. GOSPELS (French?): PAGE OF TEXT. PROLOGUE TO ST. LUKE, f. 95 *a*. Cent. x late.

No. 100. Offices for Augustinian Nuns (German): Metal Cover of Cent. xv.

No. 103 CAPITULA, ETC. (German): COVER WITH METAL RELIEFS AND ENAMELS.

loqui prorum mua. Sedomis In aeno unimo. gruarius reddo aeterna
ori. Incordibus suis cibiu pocaus solitae mansuete lutgiatione fruun
tur. et quisquam alius reficiuntur. nullus inuicem uuguaribus
oculis curiosius nocet. sed unusquisque unae se respicit. F[illegible]
[illegible] prius quam incipiat legere
propter comunionem cum. [illegible]

Quod dicta accipiuntur mixtum. panem Intellegatur simul
et binum. Inmulatis enim prouicus punisciuntur et binum quod
supulante offertur. mixtum uocuntur. Propter communio
nem cum dicta. ne aliquid Inde sumatur. secretum prolcuta In
spuat. F[illegible] sed qualifica[illegible]
Hinc autem dicta magis monuit. Lequantum
dispositae locatur. nonnusquando uacuatus occupuat. et uuidiatu
res agnoscuntur. quae tossucatis oportatur adimplere. et siquis un
umbiqua uuae obscutu. upaqus lecatucilius Intellegunt.

DE MESURA CIBORUM.

Sufficit enim ad refectionem quotidianum cum secundum
nonum omnibus mensis duo cocta pulmentaria praeda
[illegible] et uno reficiuntur. Idcoduo pulmentaria cocta fribus omnibus
sufficiunt. et si fuerit de roma uuae nascitur legumina
adducuntur et cocturum. Hinc Isidorus ait. Inuaritusque autem poris
refectionem dixit. et bibaria pulmentaris dicit sicilicet et legumina
et siquid aliquam fructa pomorum. Hinc quidum monuit magis
et dicta. Sufficit enim ad refectionem quotidianum cum
secundum nonum omnibus mensis duo cocta pulmentaria

No. 104. SMARAGDUS (Spanish): PAGE OF TEXT, f. 144*b*. A.D. 945.

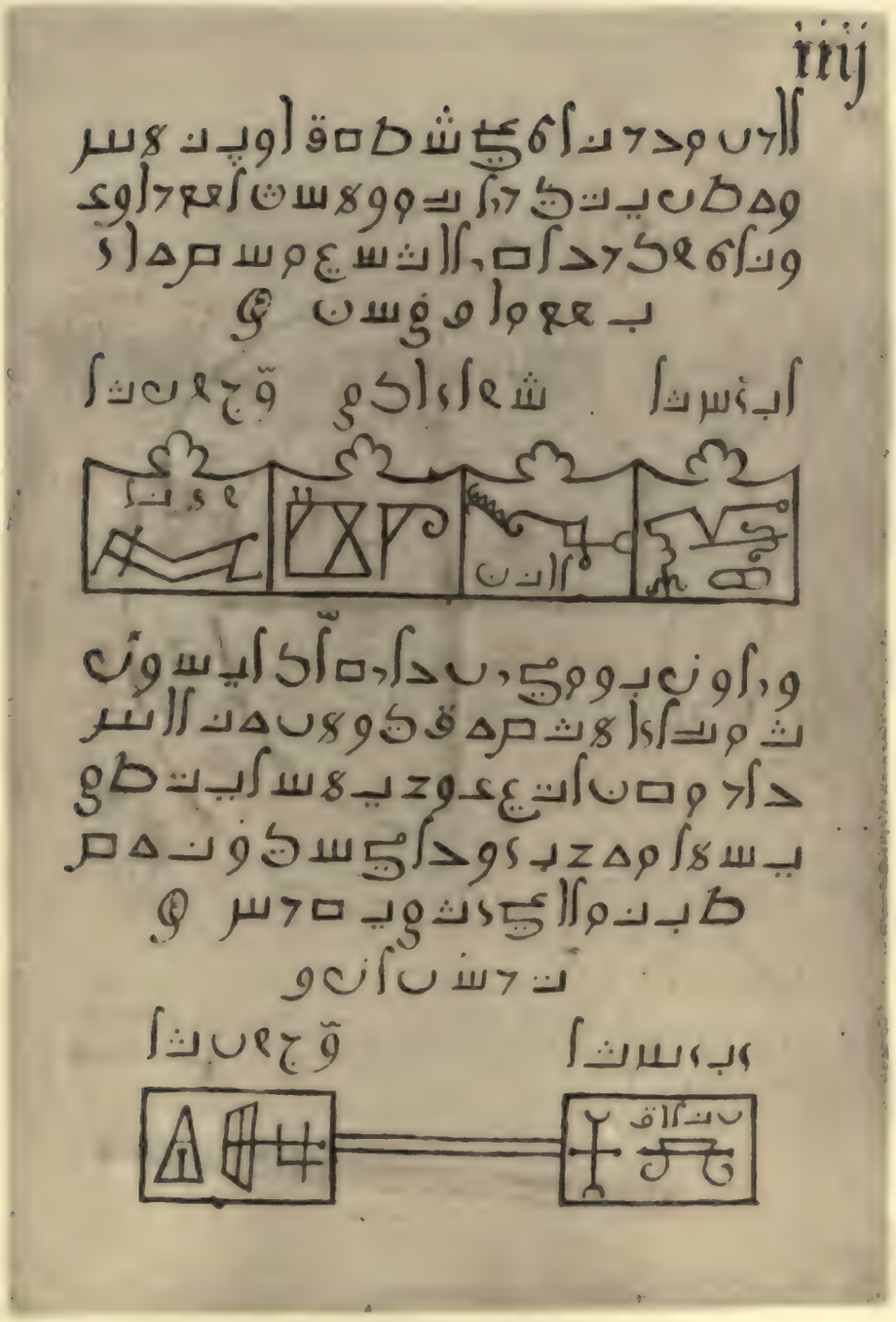

No. 105. MICHAEL SCOT'S BOOK OF MAGIC (German): PAGE OF 'ARABIC' TEXT, f. 4 *a*. Cent. xvi.

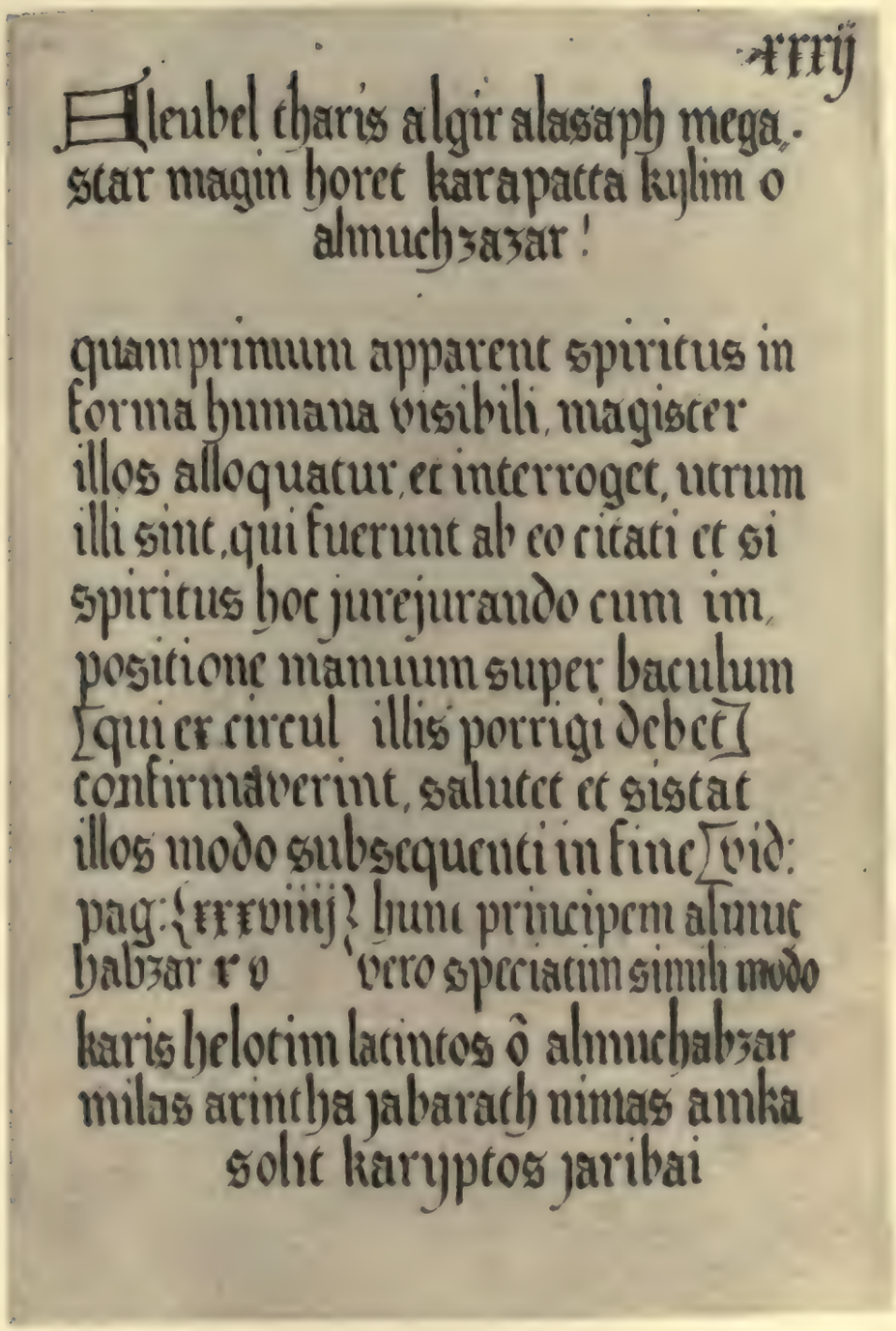

xxxij

Aleubel tharis algir alasaph mega-
star magin horet karapatta kylim o
almuchzazar!

quam primum apparent spiritus in
forma humana visibili, magister
illos alloquatur, et interroget, utrum
illi sint, qui fuerunt ab eo citati et si
spiritus hoc jurejurando cum im-
positione manuum super baculum
[qui er circul illis porrigi debet]
confirmaverint, salutet et sistat
illos modo subsequenti in fine [vid:
pag: {xxxviiij} hunc principem almuc
habzar r o vero speciatim simili modo
karis helotim latintos ô almuchabzar
milas arintha jabarath nimas amka
solit karyptos jaribai

No. 105. Michael Scot's Book of Magic (German): Page of Latin text, f. 32*a*. Cent. xvi.

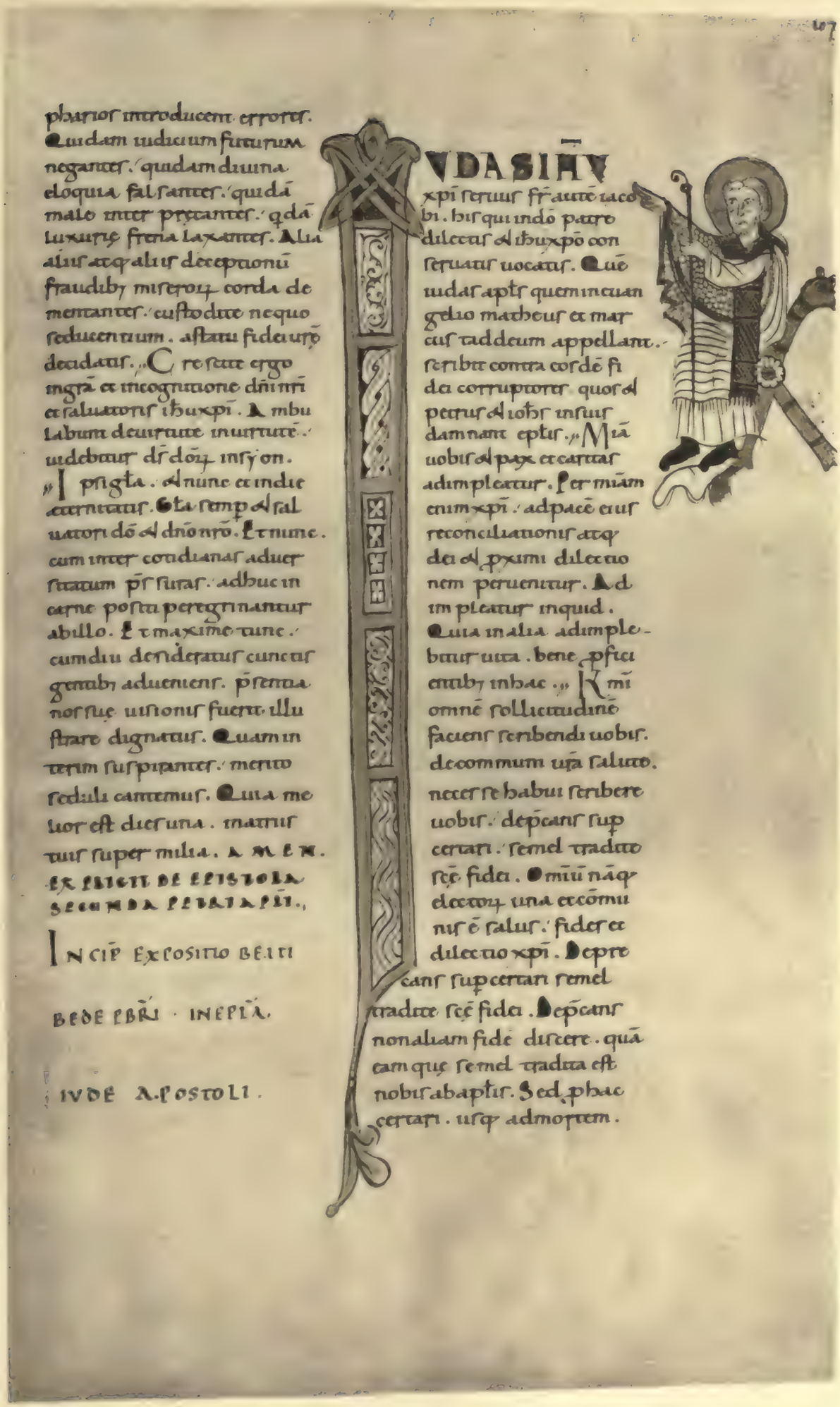

107

phanios introducent errores.
Quidam iudicium futurum
negantes. quidam diuina
eloquia falsantes. quidā
malo inter precantes. qdā
luxurie frena laxantes. Alia
alius atq alius decepcionū
fraudibus miserorū corda de
mentantes. custodite ne quo
seducentium. a statu fidei uro
decidatis. C resta ergo
ingrā et incognitione dñi nri
et saluatoris ihu xpi. Ambu
labunt deuitate inuitate.
iudebitis dī dōr insy on.
I prigta. Ad nunc et in die
eternitatis. Ita semp ad sal
uatori dō ad dñō nrō. Et nunc.
cum inter cotidianas aduer
sitatum pressuras. adhuc in
carne posti peregrinantur
a illo. Et maxime tunc.
cum diu desiderata cunctis
gentibus aduenient. presentia
nos sue uisionis fuerit illu
strare dignatus. Quam in
terim suspirantes. merito
sedulis cantemus. Quia me
lior est dies una. in atrio
tuis super milia. AMEN.
EX EBRIETI DE EPISTOLA
SECUNDA PETRI APSI.

INCIP EXPOSITIO BEATI
BEDE PBRI · IN EPLA.
IUDE APOSTOLI.

IUDAS IHU
xpi seruus fratrē autē iaco
bi. his qui in dō patre
dilectis et ihu xpo con
seruatis uocatis. Que
iudas aptis quem in euan
gelio matheus et mar
cus taddeum appellant.
scribit contra cordē fi
dei corruptores quos et
petrus et iohs insuis
damnant eptis. Mia
uobis et pax et caritas
adimpleatur. Per miam
enim xpi. ad pacē eius
reconciliationis atq
dei et proximi dilectio
nem peruenitur. Ad
impleatur inquit.
Quia in alia adimple-
bitur uita. bene profici
entibus in hac. K mi
omnē sollicitudinē
faciens scribendi uobis.
de communi uita salutis.
necesse habui scribere
uobis. deprecans sup
certari. semel tradite
sce fidei. Omiū nāq
electorū una est cōmu
nis ē salus. fides et
dilectio xpi. Deprec
ans sup certari semel
tradite sce fidei. Deprecans
non aliam fide discere. quā
cum quis semel tradita est
nobis a baptis. Sed pro hac
certari. usq ad mortem.

No. 107. BEDE ON THE ACTS, ETC. (Italian): INITIAL TO JUDE, f. 107 *a*. Cent. xi.

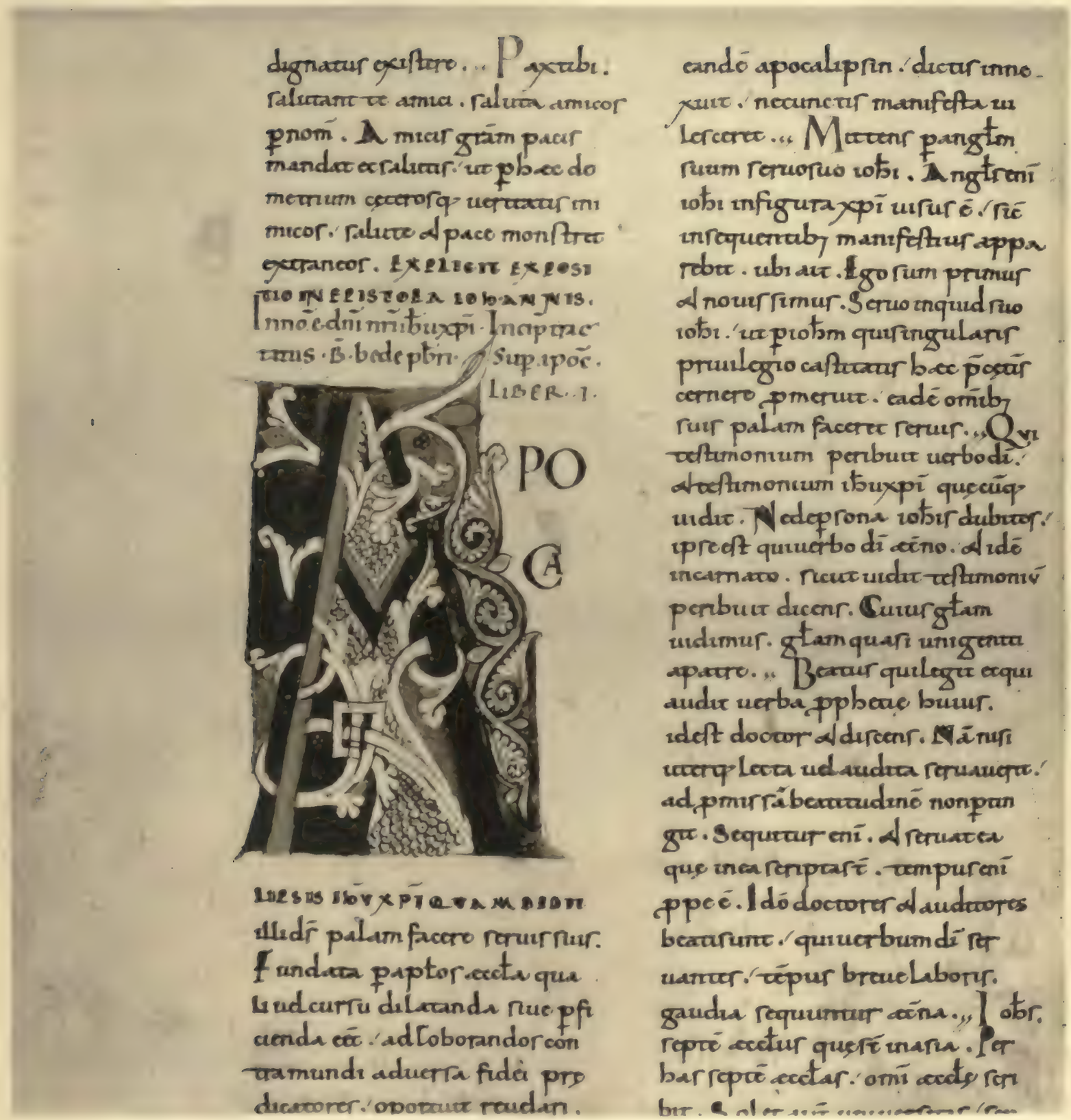

No. 107. BEDE ON THE ACTS, ETC. (Italian): BEGINNING OF APOCALYPSE, f. 133 *b*. Cent. xi.

No. 108. PSALTER (Mainz or St. Gall): CHRIST IN GLORY, f. 1 *b*. Cent. xi-xii.

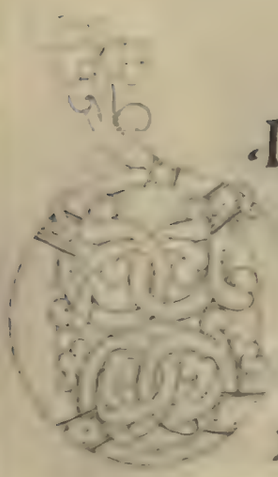

·Ppha cta iudcos de xpi aduentu
loqt monens ut intellegant ip
su ct xpm qm assumptione car-
S SETIT ni paup ct in lxxxi·
in synagoga deorum·/ dcbat·
in medio·÷ autem deos dijudicat·
Vsq·quo iudicatis iniquitatem·/ & facies
peccatorum sumitis·/ DP·
Iudicate egeno & pupillo·/ humilem &
pauperem iustificate·/ Eripite
Eripite pauperem & egenum·/ de manu pec-
Nescierunt neq· intellexerunt·/ in tenebris
bris ambulant·/ mouebuntur omnia fun
damenta terre·/ bis in omnib, gentib,·
Ego dixi·/ dii estis & filii excelsi omnes·
Vos autem sicut homines moriemini·/ & sicut
unus de principibus cadetis·
Surge ds iudica terra·/ qm tu hereditabis

No. 108. PSALTER (Mainz or St. Gall): PAGE OF TEXT, f. 97*a*. Cent. xi–xii.

octauas pasche. siquis sanguinem fuderit. archiepo emendabit.
Et in omni tempore tam extra quadragesimam quam infra quicuiq; aliquam
culpam fecerit quę cildwite uocatur. archiepus aut cotam aut
dimidiam emendationis partem habebit. Infra quadragesimam
quidem totam. & extra aut totam aut dimidiam emendationem.
Habet etiam in eisdem terris omnib; . quecunq; ad curam & salutem
animarum pertinere dinoscuntur pertinere. Hui placiti multis testibus
multissimis rationib; determinatum finem postquam rex audiuit.
laudauit & laudans cum consensu omnium principum suorum confirma
uit. atque deinceps incorruptis perseuaret firmiter precepit.
Quapropter scriptum est hic. ut & futurę in eternum memorię pfi
ciat. & ipsi futuri eiusdem ecclę xpi cantuariensis successores es
sent. quę & quanta indigentiarib; ipsius ecclę a deo tenere.
atq; a regib; & principib; hui regni eterno iure debeant
exigere.

.H. dei gra rex anglorum episcoporib' principib' uicecomitib; . ceterisq; suis fidelib' francis & anglis in omnib' comitatib' in quibus archiepus RODOLFUS & monachi ecclę xpi cantuariensis terras habent. amicabiliter salutem. Hortor uos facio me concessisse eis omnes terras ąs tempore regis EADWARDI cognati mei & tempore WILL patris mei habuerunt. & saca & soene on strande & streame on wudu. & felde. tolnies & teames. & grithbreces. & hamsoene & forestaelles. & infangenes thiofes & hlanene feruruche. super suos homines. in fraburgos & extra. in tanetam & tam plenitudine sicut ppi ministri mei exigere deberent.

No. 109. PAULINE EPISTLES (Canterbury, Christ Church): CHARTER OF HENRY I, ETC., f. 11 *b*. Cent. xi–xii.

No. 110. GOSPELS OF SVENHILDA (German): COVER WITH METAL FIGURE OF CHRIST. Cent. xi early.

No. 110. GOSPELS OF SVENHILDA (German): THE VIRGIN, SVENHILDA, AND BRIGIDA, no. 1, f. 17 *a*.
Cent. xi early.

No. 110. GOSPELS OF SVENHILDA (German): CHRIST IN GLORY, no. 2, f. 17 *b*. Cent. xi early.

No. 110. GOSPELS OF SVENHILDA (German): ST. LUKE, no. 7, f. 91 *a*. Cent. xi early.

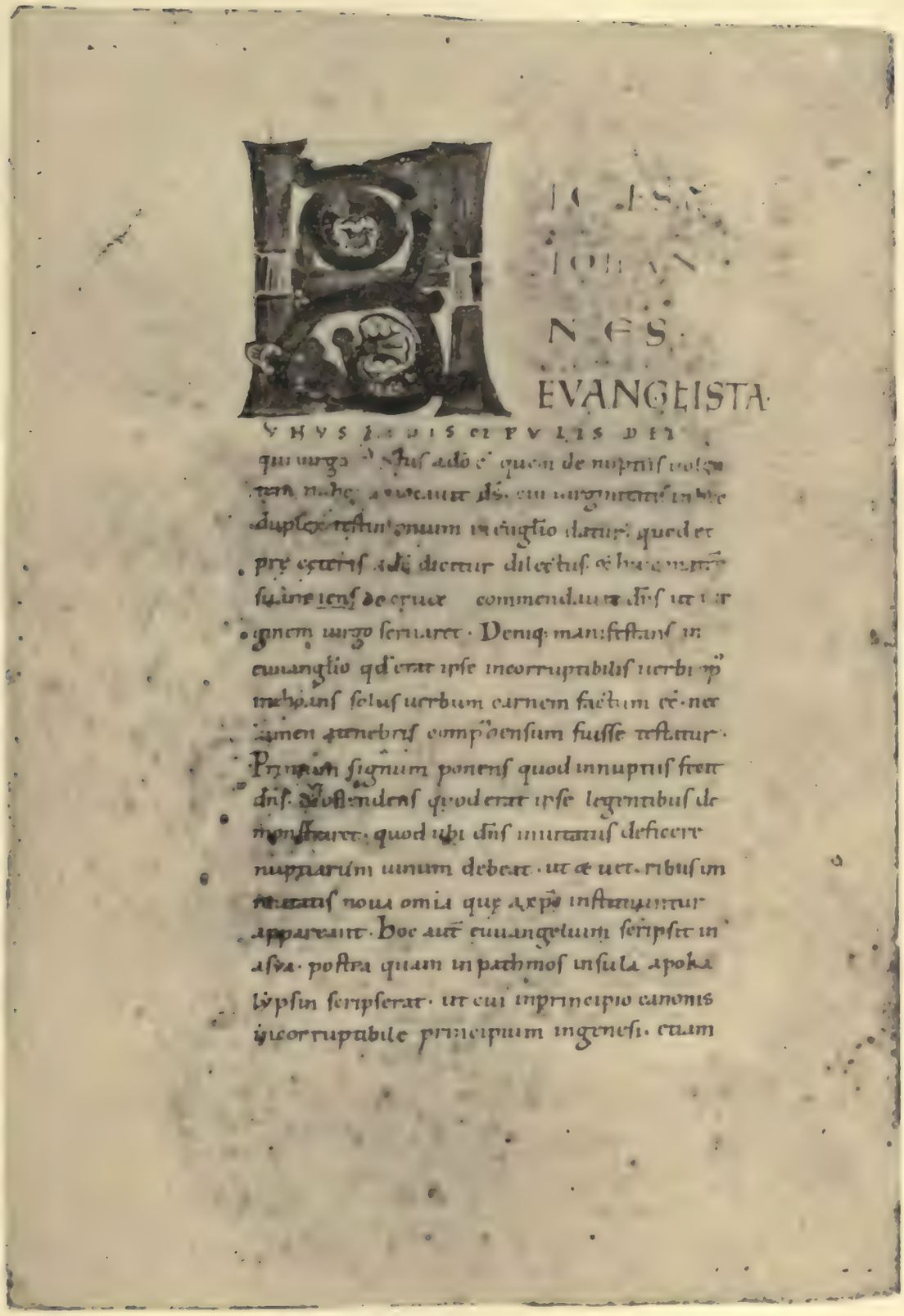

No. 110. GOSPELS OF SVENHILDA (German): BEGINNING OF ST. JOHN, f. 139 *b*. Cent. xi early.

No. 116. PSALTER OF ST. MAXIMIN (German): INITIAL AND TITLE, f. 15 *b*. Cent. ix-x.

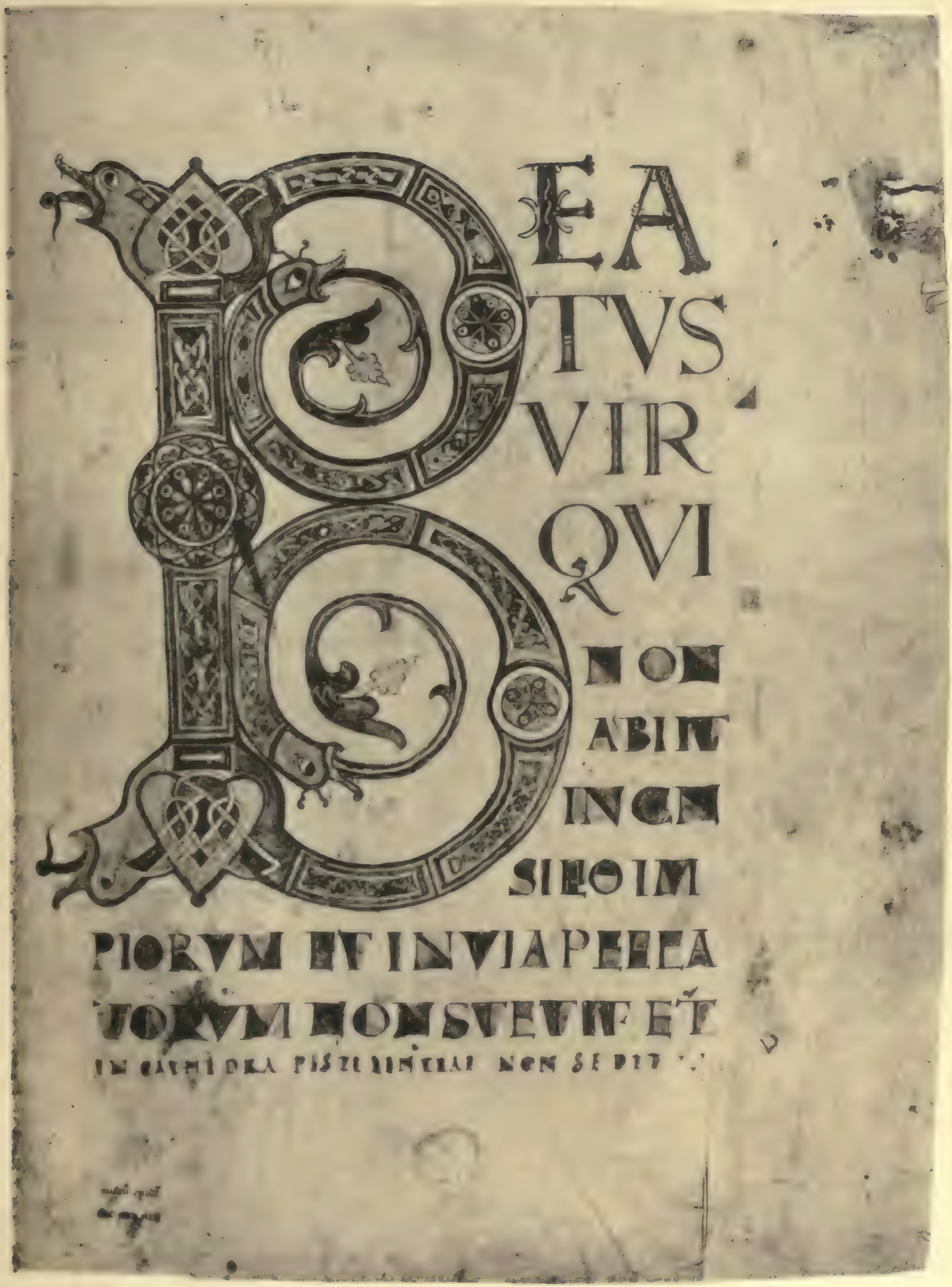

No. 116. PSALTER OF ST. MAXIMIN (German): INITIAL TO PS. I. f. 16 *a*. Cent. ix-x.

No. 116. PSALTER OF ST. MAXIMIN (German): INITIAL TO Ps. 51, f. 40 *a*. Cent. ix–x.

No. 116. PSALTER OF ST. MAXIMIN (German): INITIAL TO Ps. 101, f. 64 *a*. Cent. ix–x.

Adueniat regnum tuum fiat
uoluntas tua sicut in ce lo & in
Panem nrm cotidianum ⁊ tem:
danobis hodie.
Et dimitte nobis debita nra
sicut & nos dimittimus debito
ribus nris;
Et ne nos inducas in temptationem.
sed liberanos a malo. Amen.

ORATIO SIMEONIS

I CREdo in dm patrem omnipo
tentem;
II Creatorem celi & terre;
III Et in ihm xpm filium eius
unicum dnm nrm; qui concep
tus est de spu sco natus ex maria
uirgine;
IIII Passus sub pontio pilato crucifi
xus mortuus & sepultus;
V Descendit ad inferna tertia die
resurrexit a mortuis;
VI Ascendit ad celos sedet ad de
xteram dei patris omnipotentis;
VII Inde uenturus iudicare uiuos
& mortuos;
VIII Credo & in spm scm. sam eccle
siam catholicam;
VIIII Sorum communionem
X Remissionem peccatorum.
XI Carnis resurrectionem.
XII Vitam aeternam. Amen.

CANTICUM SYMEONIS
ADCOMPLETAM.

Nunc dimittis seruum tuum
dne. secundum uerbum tuum
In pace; ⁊ tuum;
Quia uiderunt oculi mei salutare
Quod parasti. ante faciem
omnium populorum;
Lumen ad re uelationem gentium.
& gloriam plebis tue israel;
INCIPIT FIDES CATHO
LICA SCI ATHANASII
EPISCOPI.

QUicumque uult saluus ee.
Ante omnia opus est.
ut teneat catholicam fidem;
Quam nisi quisque integram
inuiolatamque seruauerit.
Absq: dubio in aeternum pe
ribit;
Fides autem catholica haec est.
ut unum dm in trinitate & tri
tatem in unitate ueneremur;
Neque confundentes personas.
neque substantiam separantes;
Alia enim persona patris.
Alia filii alia spi sci;
Sed patris filii & spi sci. una est
diuinitas aequalis gloria.
coaeterna maiestas;
Qualis pater. talis filius. talis

No. 116. PSALTER OF ST. MAXIMIN (German): PAGE OF TEXT (Creeds), f. 93 *b*. Cent. ix–x.

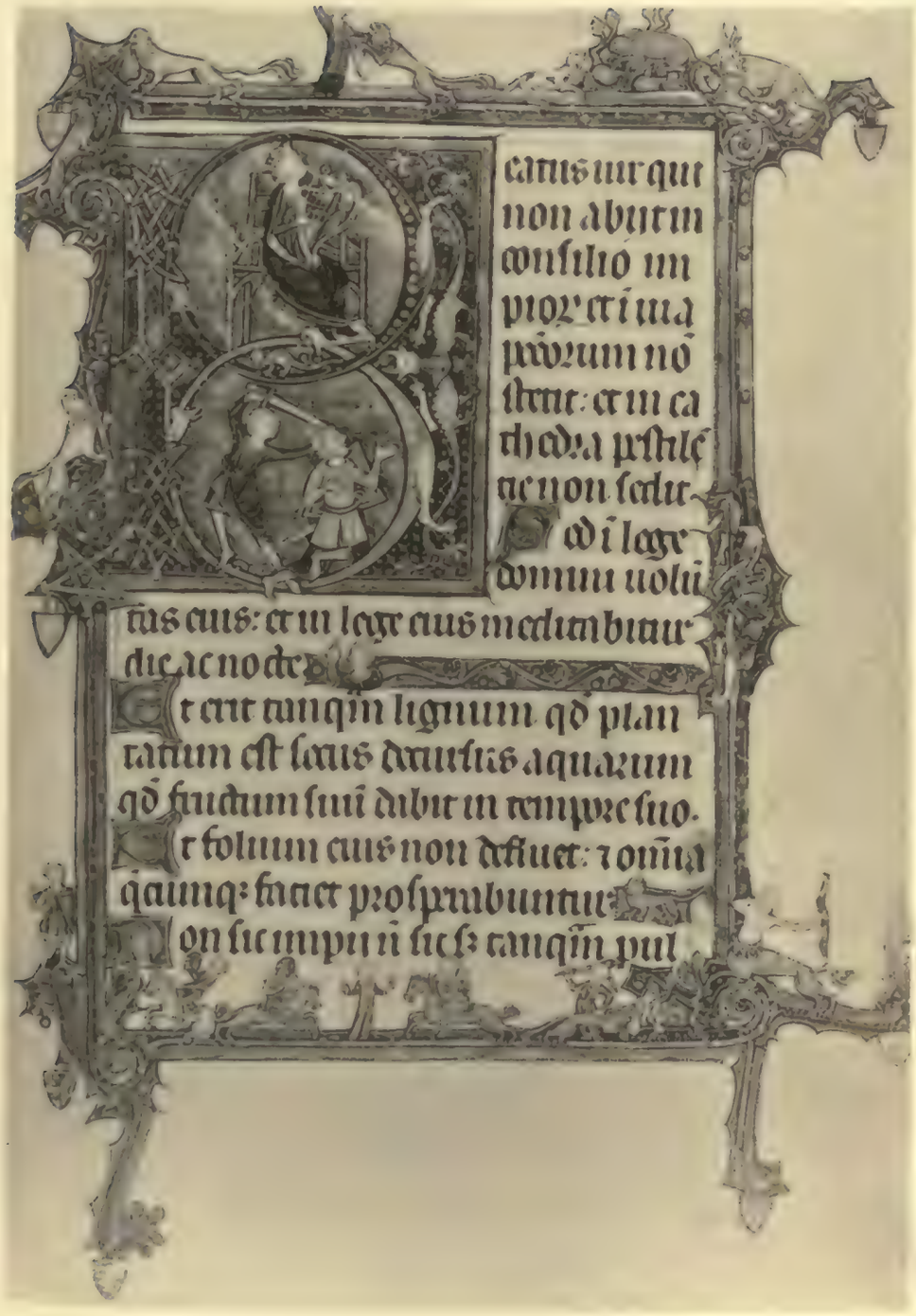

No. 117. PSALTER AND HORAE (French): BEGINNING OF Ps. 80, f. 99 b. Cent. xiii late.

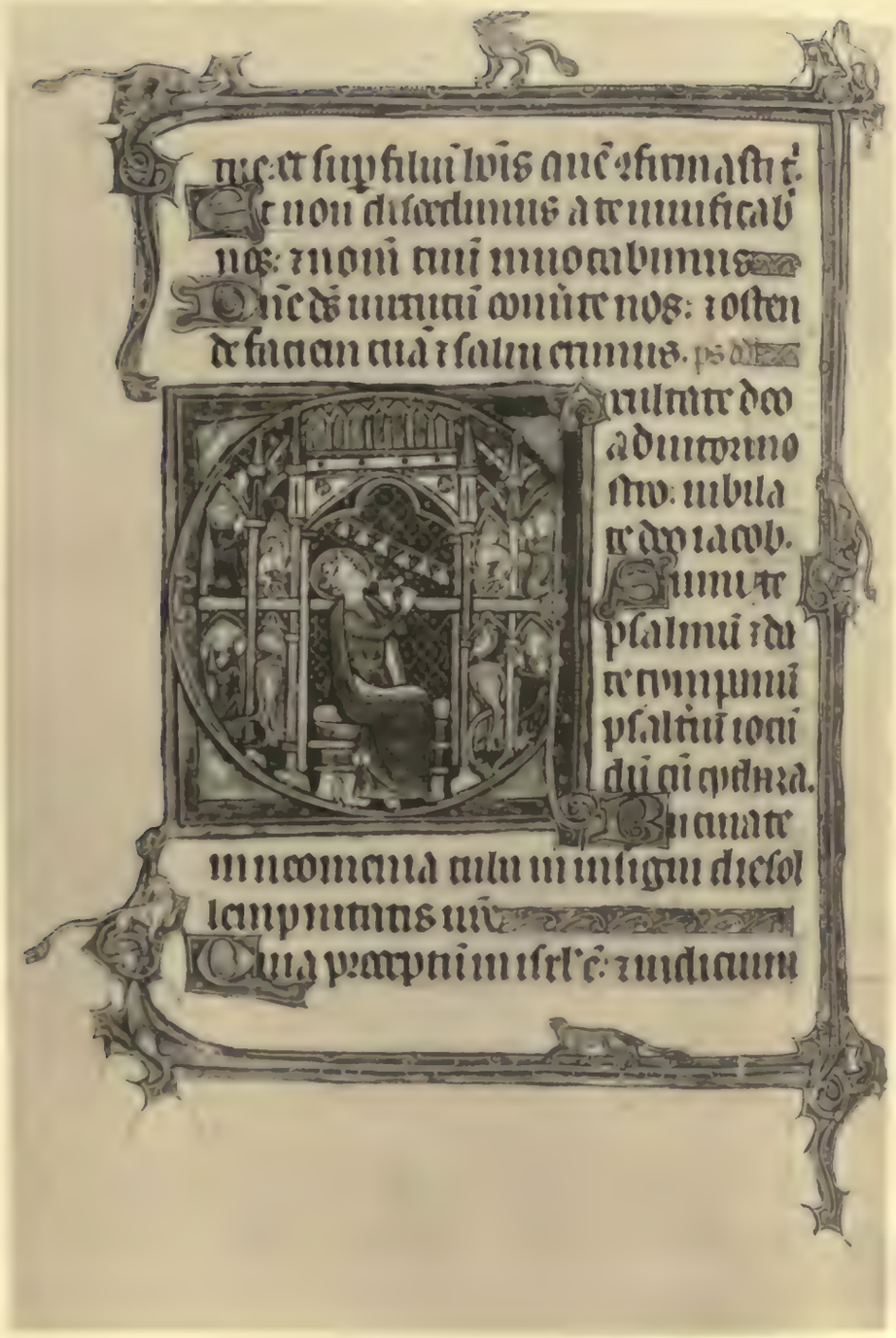

No. 117. PSALTER AND HORAE (French): BEGINNING OF Ps. 80, f. 99 *b*. Cent. xiii late.

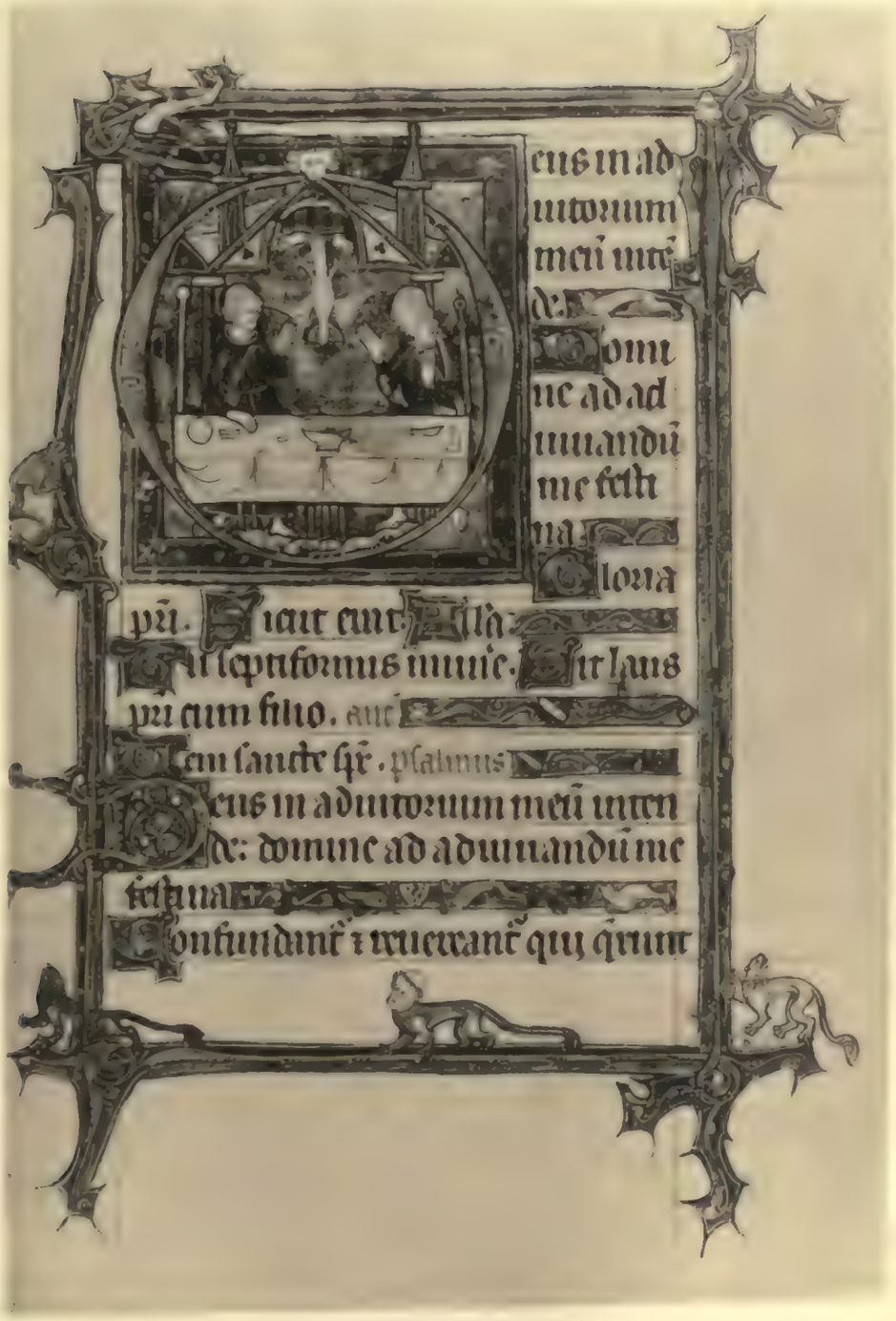

No. 117. PSALTER AND HORAE (French): HOURS OF THE HOLY GHOST. CHRIST AT EMMAUS, f. 233 *a*.
Cent. xiii late.

sicut Inuenire cibi·ita
continentur Inmente
cogitationes·Yterus ita
que ypocrite preparat
dolos·quia tanto semper
maiorem malitiam con
tra proximos Inmente
concipit·quanto solus
praeomnibus videri
Innocentior quaerit
Haec Id circo eliphaz
protulit·quia beatū
Iob·tanto percussum
uerbere·propter ypo
crisin putauit Sed eius
uerba ꝗsi multis con
gruunt·ab ipso solo ali
ena sunt·pro quo solo
dicebantur Quia sēs vir
nihil insuis actib, duplici
tatis habuit·quē testis ve
ritas·de cordis simplici
tate laudauit

Explicit Liber
Duodecimus

Incipit Liber
Tertius Decimus

Esse hoc pe
uersorū
proprium solet·
quod mala sua pconui
tiū bonis ingerunt·pri
us quā de eis ipsi ueraci
ter accusentur Et dum
metuunt increpari de
his quę faciunt·aduer
santes suis praauitatib,
iustos·hęc facere testan
tur Sci aū viri patientē
audiunt·etiā quę se nū
quā fecisse meminerē·
Quāuis ea mala quę sibi
ingeri conspiciunt·ab
ipsis suis criminatorib,
nouerint ppetrata Et cū
eos pdicando corrigere

No. 118 Gregory on Job (German?): Page of text, f. 57 *a*. Cent. x–xi.

ne requiem [illegible]
intercessionis eius semper
omnis unquam tabe
surgamus. P. eundem. i
post. cō. de scō eusebio.

Effecta igitur potiq; ec
clesia tua nitere sup
plices exoramus: ut in
cuius hec commemoratō
ne percipimus: eius mu
namur et precibus. P. do.

In assumptōe bte uir
ginis. missa mat de scō
laurētio si dominū nō fuit
ij. oio de festō. V. eneridi.
ij. cōis. Alēcias. si uero
dnica fuit: missa mat ēt
de dnica. ij. oio. de assūp
tōe. ij. de scō laurētio. Ad
magnam missam totus
dupler officium.

Audea
mus ō
in dom
no. die
festum
celebran
tes. sub
honore
matre uirginis de cuius as
sumptōe gaudēt angli & col
laudant filium dei. ps. Eru
ctauit cor meum ūbum bonū
dico ego opa mea regi. ℣. Ola
pū. Gloria in excelsis. oio.

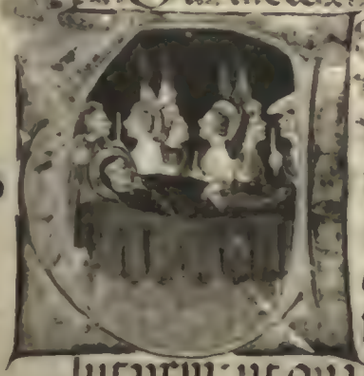

Generan
da nobis
hodie hu
ius diei
festiuitas
opem cōferat sa
lutarem: ut qua sēa dei ge
nitrix mortem subiit tē
poralem: nec tamen mor
tis nexibus deprimpo
tuit: que filium tuum
dōm nrm de se genuit i
carnatum. Qui tecum:
Lectio libri: Sapientiae.

In omnibus requiē
quesui et in hereditā
te dni morabor. Tunc
precepit et dixit mihi crea
tor omnium: et qui cre
auit me requieuit in ta
bernaculo meo. Et dixit
mihi. In iacob inhabi
ta: et israel hereditare & in
electis meis mitte radi

No. 123. MISSAL (Carmelite) (Italian): INITIALS. ASSUMPTION AND DEATH OF THE VIRGIN, f. 266 *a*. Cent. XV.

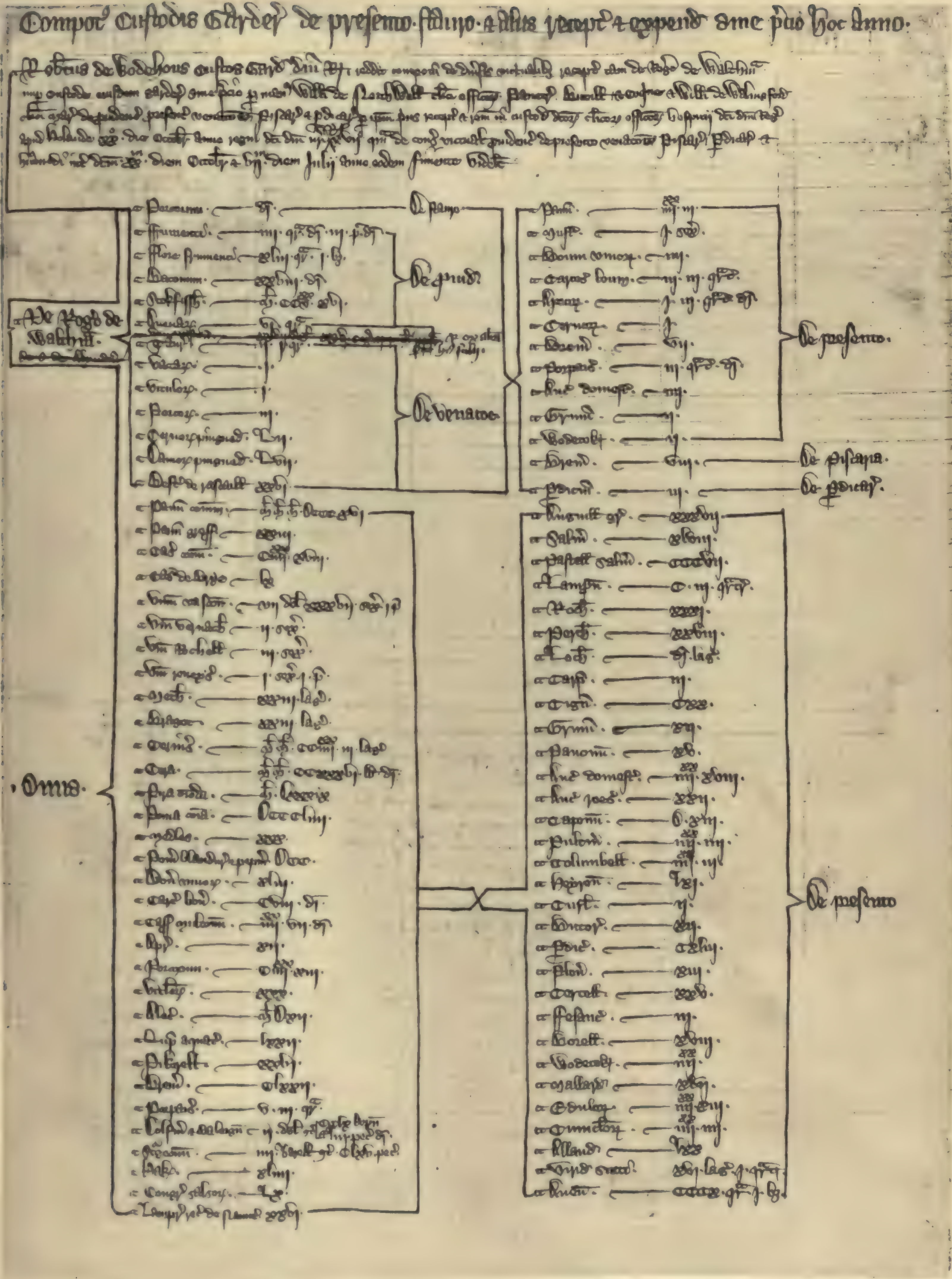

No. 132. ACCOUNTS OF EDWARD II (English). f. 5 *a*. A.D. 1323–4.

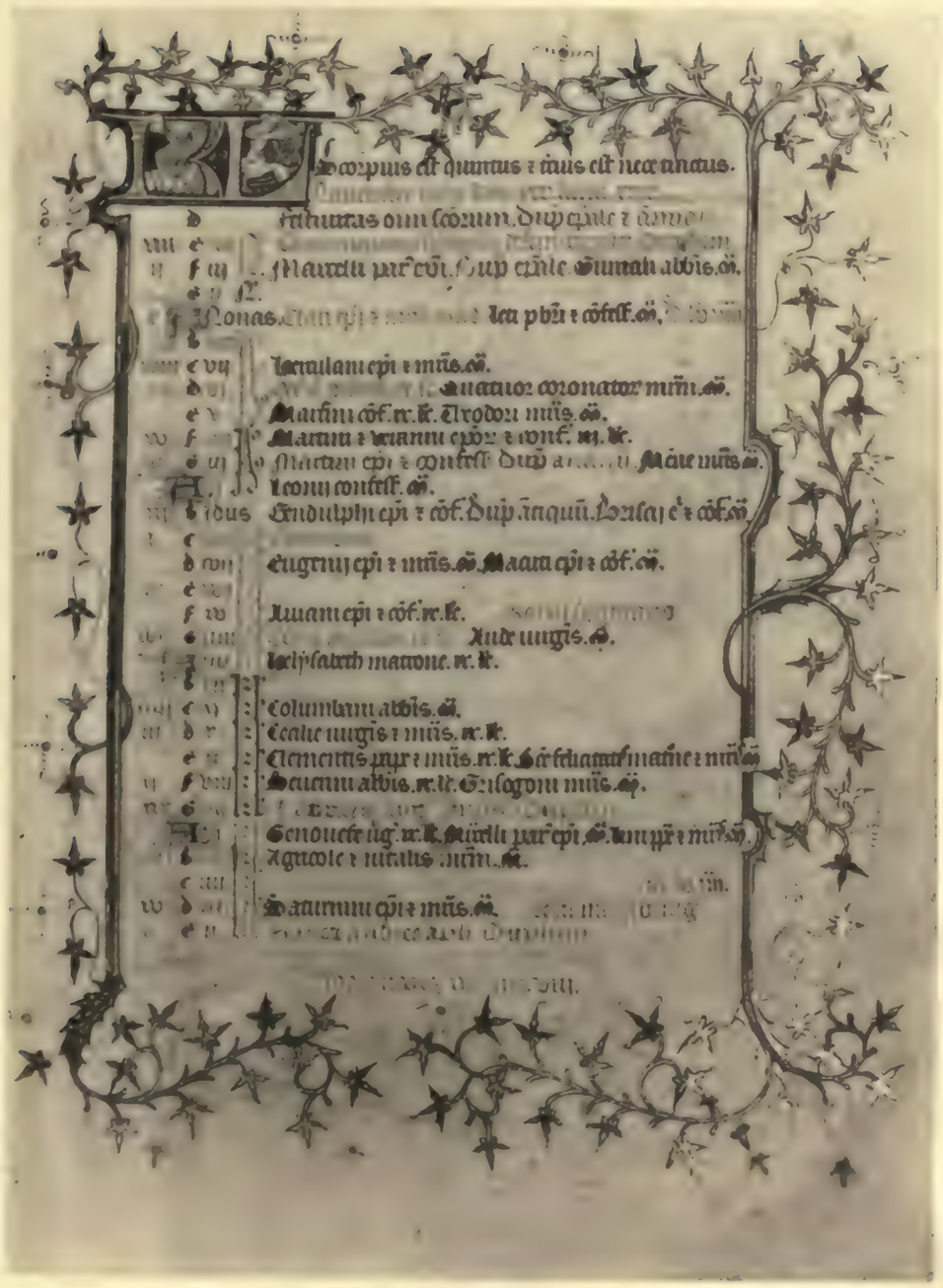

No. 136. BREVIARY (Paris): KALENDAR: NOVEMBER, f. 6 *a*. Cent. xv early.

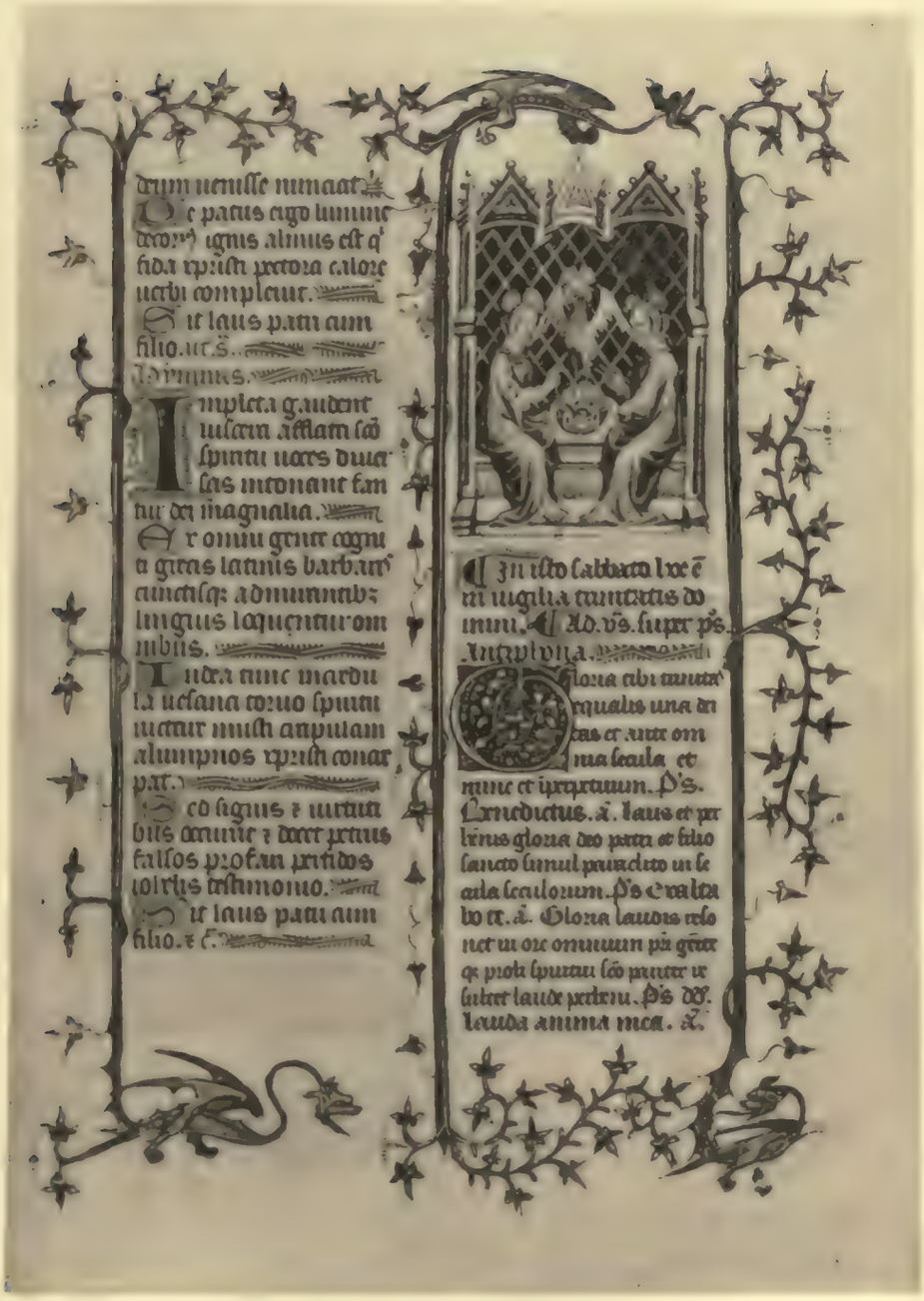

No. 136. BREVIARY (Paris): TRINITY. TEXT AND PICTURE, f. 90 *a*. Cent. XV early.

No. 140. BIBLE (English?): BEGINNING OF EXODUS, f. 13 *b*. Cent. xiii.

No. 140. BIBLE (English ?): BEGINNING OF ACTS (Ascension), f. 243 *a*. Cent. xiii.

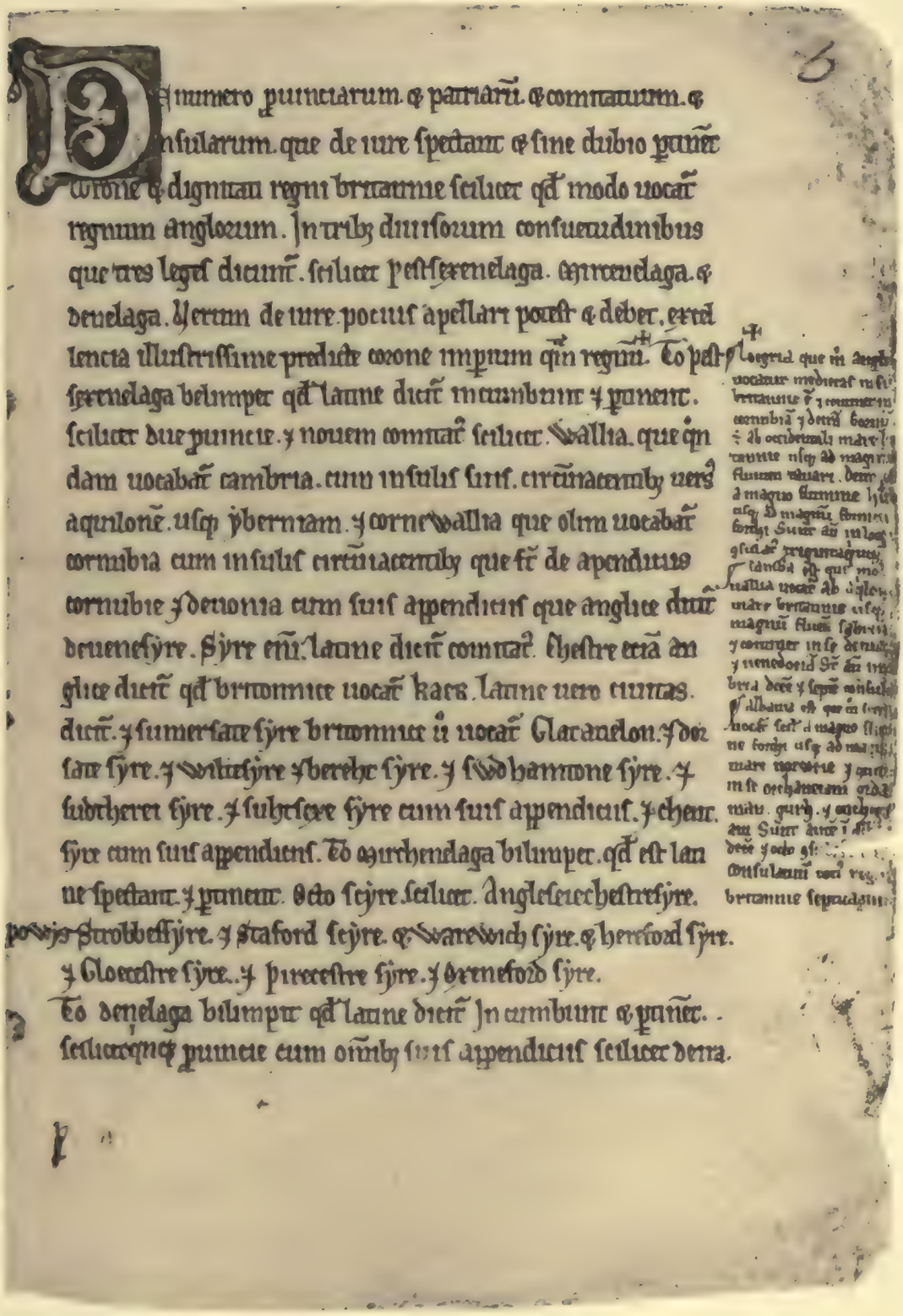

Dnumero puinciarum. & patriarū. & comitatuum. &
insularum. que de iure spectant & sine dubio pertinet
corone & dignitati regni britannie scilicet qd modo vocat
regnum angloeum. In tribus diuersorum consuetudinibus
que tres leges dicunt. scilicet westsexenelaga. centrenelaga. &
denelaga. Verum de iure potius apellari potest & debet. excel
lencia illustrissime predicte corone imperium qm regnum. Eo pat
sexenelaga bilimpet qd latine dicit mercenbrint. & pertinet.
scilicet duo puincie. & nouem comitat scilicet. Wallia. que qn
dam vocabat cambria. cum insulis suis. circumacentibus versus
aquilonem. usq; yberniam. & cornewallia que olim vocabat
cornubia cum insulis circumacentibus que fit de appendicius
cornubie & devonia cum suis appendicius que anglice dicit
devenesyre. Syre enim latine dicit comitat. Chestre etiam an
glice dicit qd britannice vocat kaer. latine vero ciuitas.
dicit. & sumersate syre britannice ei vocat Glaceuelon. & dor
sate syre. & wiltesyre & berchesyre. & suthhamtone syre. &
sudrherei syre. & sussexe syre cum suis appendicius. & cheint.
syre cum suis appendicius. Eo centrenelaga bilimpet. qd est lati
ne spectant. & pertinet. octo seyre scilicet. angleserechestresyre.
& stroppesyre. & staford seyre. & warewich syre. & herefordsyre.
& Gloucestre syre. & piricestre syre. & derneford syre.
Eo denelaga bilimpet qd latine dicit In cambrum & pertinet.
scilicetqnq; puincie cum omnibus suis appendicius scilicet terra.

No. 155. LEGES ANGLIAE (English). f. 3 *a*. Cent. xii.

Tempa.

tunc licebit aduocatu in illam manu inuenu mulie
quod nullu alium uendidit qn hoc ipm. Si quis al
terl filiolum occidat aut patrinu sit similis cognationis
& crescat emendatio secdm weram ei. sicut manbota erga
dnm. Si sit filiolus regis emendat secdm weram eius
regi sicut cognationi. Si de parentela eius sit qui eum
occidit tunc cecidit emendatio patrini. sicut manbo
ta domini

Dicimus de blasfemis & murdrinis ut augeatur
iuramentu eius negationis triplicitr. & maneat
iudicialis furtu. ut appendat seragium sol. & adeat ipse
compellatus. & sit in arbitrio compellantis. ordalium aque
ut ignis ferri. qd ei cari erit. Si iusiurandum pficere
nequeat. ut reus sit sicc in semotum iudicio. uicu una
habeat ut non habeat. q ad ipsam curiam obedient. fore
fang. ubiq sit in una sciyre. sit in pluribus xcvi. denarii
& de omi parvo pecore semp pro sol. denarl reddat. de
forefang. id est preuentione decimum p totam angliam.
qd idem iudicium teneri debeat. hoc est de homine qndecim
denarios. & de equo similiter. sit idem una sciyram. sit ulr
plures. ne homo in potens longe p suo pprio laborer. & eia
nunis det. aliqndo fiat qd forfeng dabat secdm numeru
tenentium. Set antiquitus rectum est ut de omi furtiuo
pecore secdm pretium estimatu. forefeng reddat. id est de uno

No. 155. LEGES ANGLIAE (English), f. 9 b. Cent. xii.

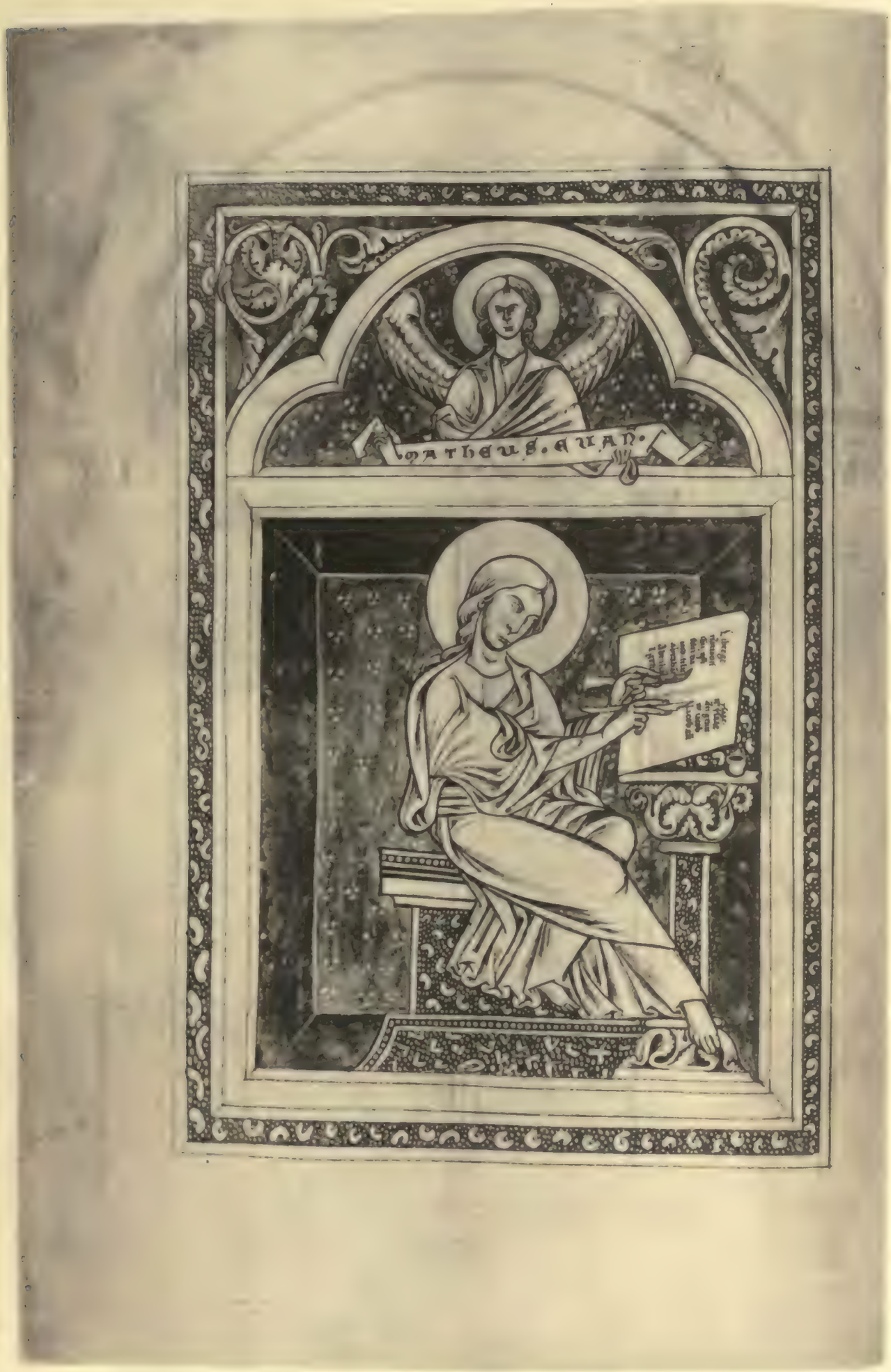

No. 159. GOSPELS (German): ST. MATTHEW, f. 12 *b*. Cent. xii early.

No. 161. HORAE (Flemish): PICTURES OF CHRIST, AND THE CRUCIFIXION, f. 15*b*, 18*b*. Cent. xv late.

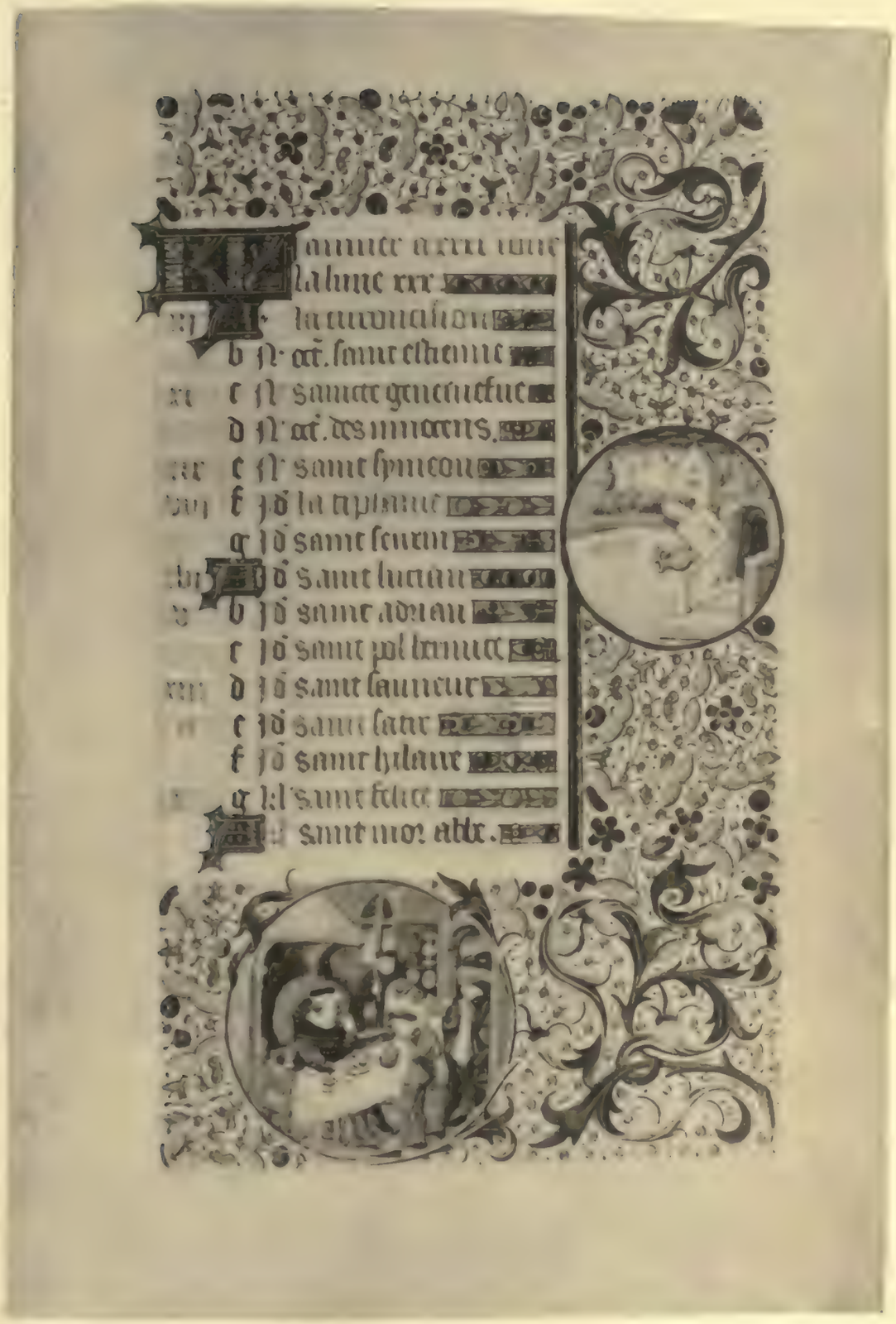

No. 164. HORAE (Paris). KALENDAR: JANUARY, f. 1 *a*. Cent. xv.

No. 164. HORAE (Paris): THE LORD'S PRAYER, no. 23, f. 13 *a*. Cent. XV.

No. 164. HORAE (Paris): THE NATIVITY, no. 36, f. 14 *a*. Cent. XV.

No. 164. HORAE (Paris): THE BETRAYAL, ETC., nos. 41–8, f. 133*a*. Cent. XV.

No. 164. HORAE (Paris): OFFICE OF THE DEAD, no. 56, f. 153 *a*. Cent. xv.

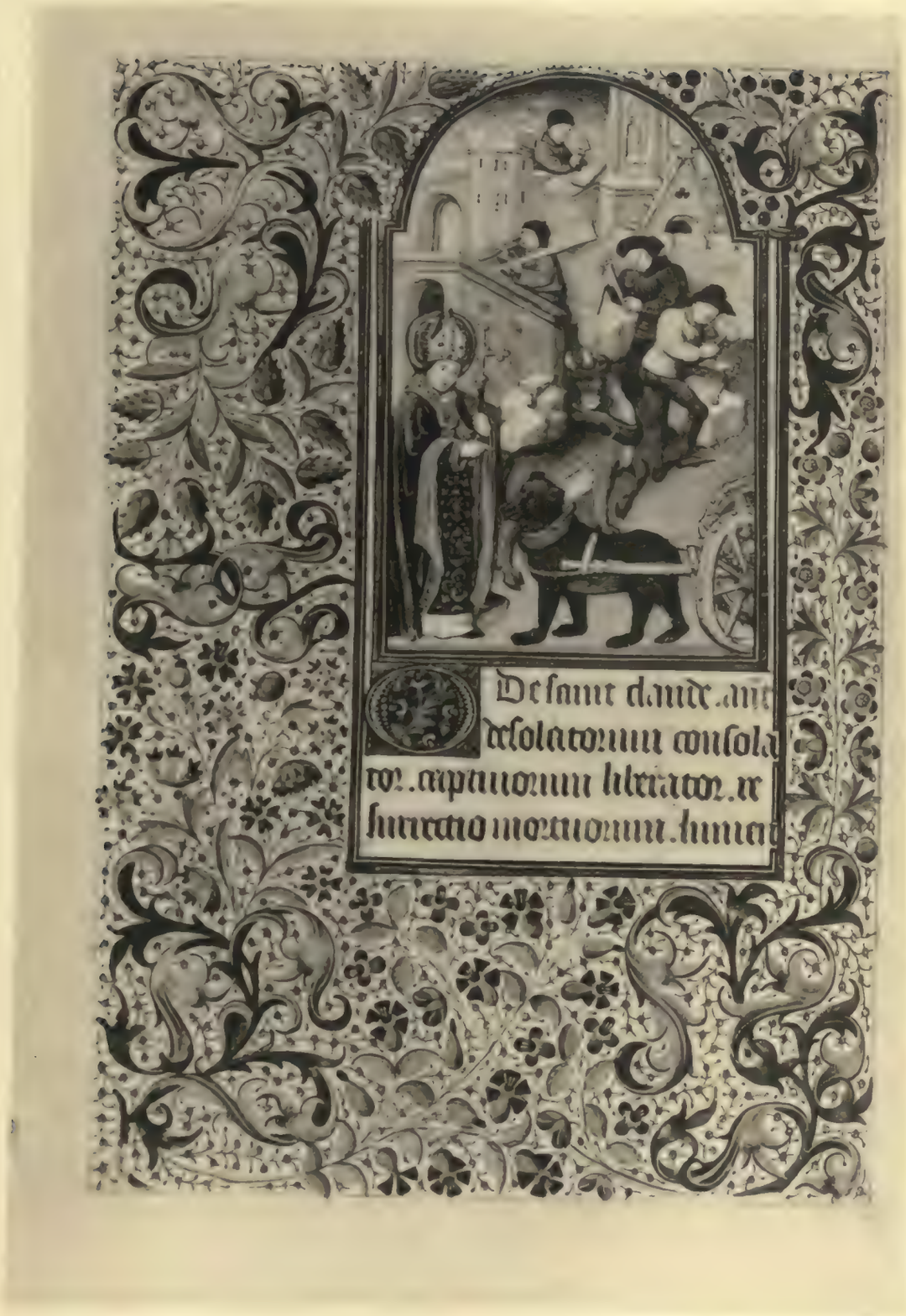

No. 164. HORAE (Paris): ST. CLAUDIUS OF BESANÇON AND THE BEAR, no. 82, f. 246 *b*. Cent. XV.

No. 164. HORAE (Paris): STE. GENEVIÈVE, WITH VIEW OF PARIS, no. 88, f. 254 *a*. Cent. XV.

No. 165. DEVOTIONS (English): ST. BRIDGET OF SWEDEN, f. 28 *a*. THE VIRGIN AND CHILD AND ABBOT ISLIP, f. 52 *a*. Cent. xv late.

Partes orationis quot sunt octo
que Nomen Pronomen Verbum
Adverbium Participium Conjunctio
Preposicio interjeccio · Nomen quid
est parsoracionis cum casu cor
pus aut rem prout communiter
ut significans · prout ut roma ty
beris communiter ut urbs flumen
Nomini quot adsunt Hec
que Qualitas Comparacio Genus Numerus Figu
ra Casus · Qualitas nomi in quo est virtuta est
quo aut cum unus nomen est et proprium dicitur aut mul
tor et est appellativum · Comparacionis gradus quot sun
tres qui positivus ut doctus comparativus ut doctior
superlativus ut doctissimus · Que nomina comparantur
appellativa dicuntur qualitatem aut quantitatem
significantia qualitatem ut bonus malus Quantita
tem ut magnus parvus Comparatio gradus cum casu
servit Ablativo utrusque nisi sine preposicione Quo
dicimus cum ut doctior illo vel doctior illis · Superlativus
cum gro tantum pluralis vel collectivo singulari Quo
dicimus cum doctissimus poetarum fuit virgilius vel
optimus plebis Generis nomi quot sunt quatuor que
masculinum ut hic magister feminum ut hec musa Neutrum
ut hoc scamnum Commune ut hic et hec sacerdos Est
preterea tertium genus quod omne dicitur ut hic et hec et hoc
felix Est et epicenum genus id quod promiscuum dicitur ut
hic passer hec aquila mustela mulus · Nomi nomi
quot sunt duo qui singularis ut hic magister pluralis
ut hi magistri Figure nomi quot sunt duo que sunt

No. 167. Donatus (German), f. 1 *a*. Cent. xv.

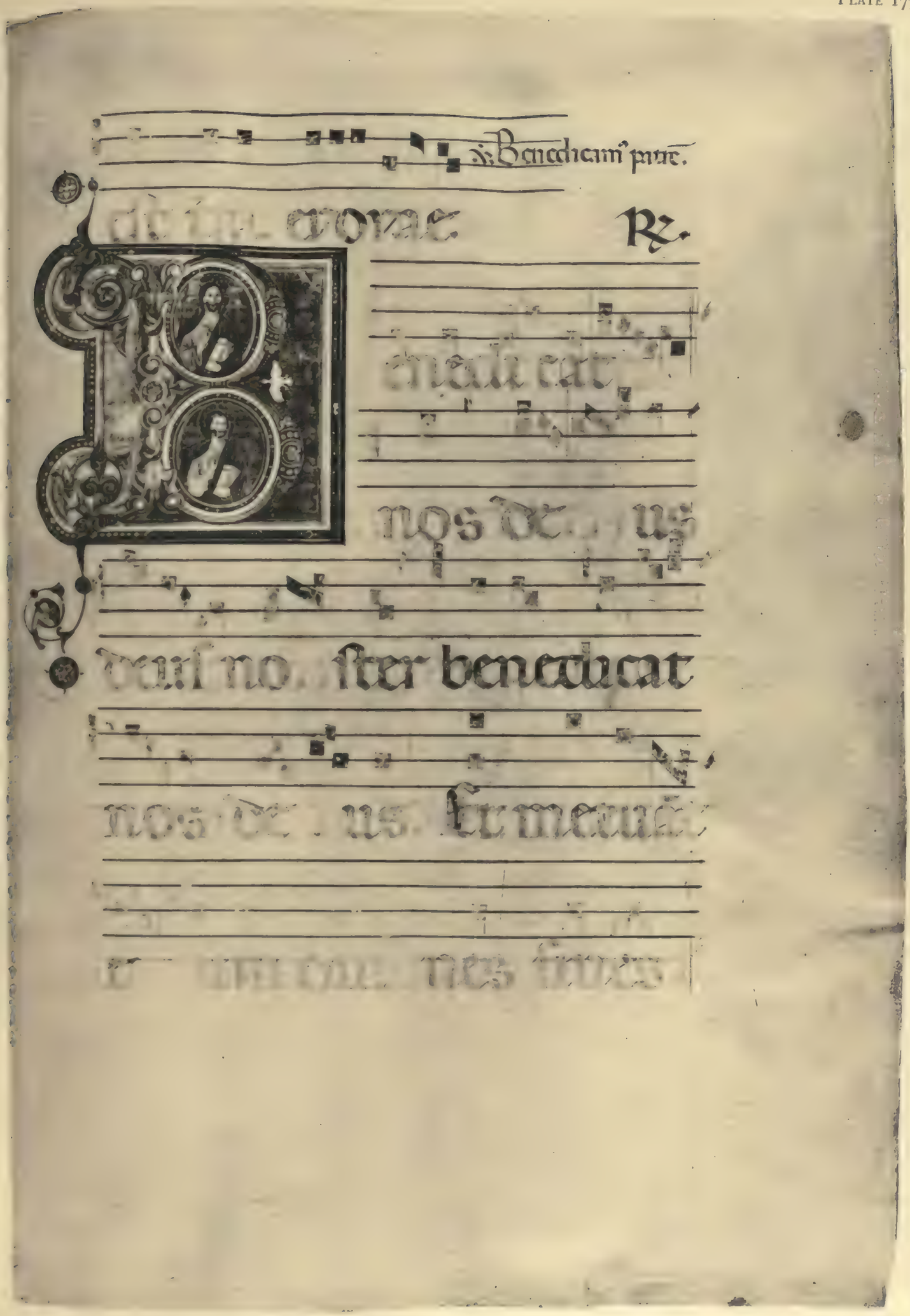

No. 171. ANTIPHONER (Italian): TRINITY SUNDAY. INITIAL, f. 3 *a*. Cent. XV.

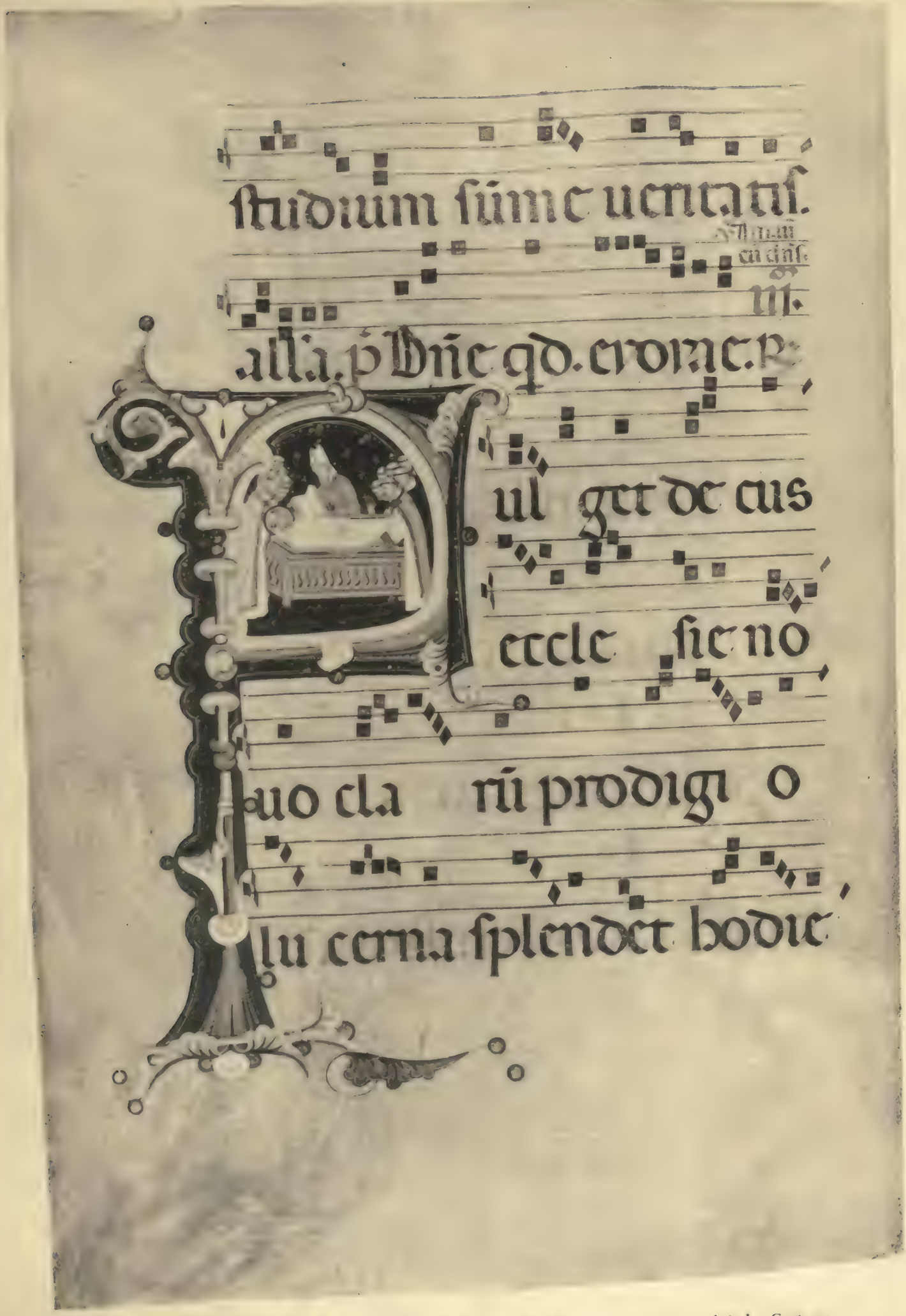

No. 171. ANTIPHONER (Italian): ST. DOMINIC (Burial or Translation). INITIAL, f. 61 *b*. Cent. XV.

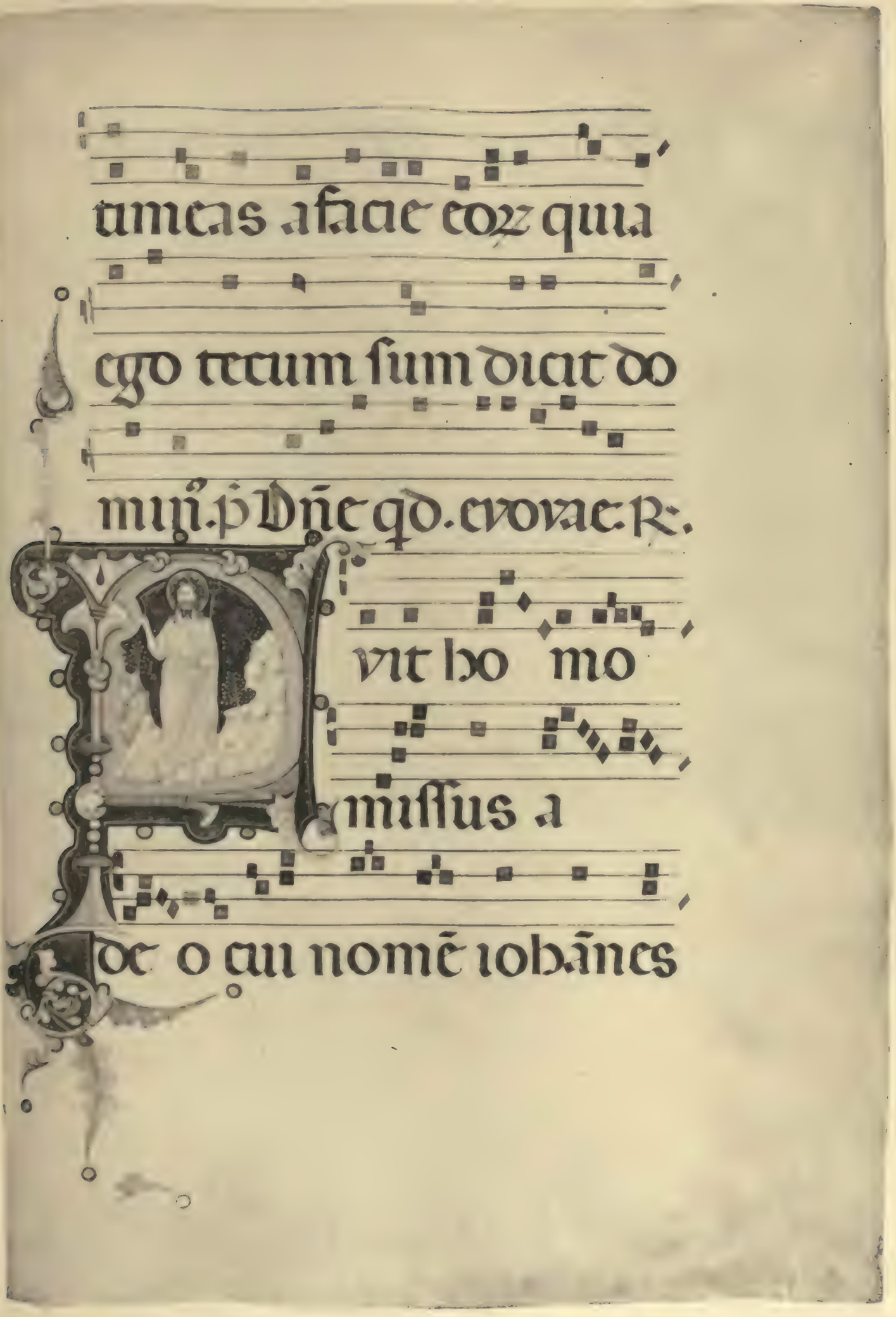

No. 171. ANTIPHONER (Italian): ST. JOHN BAPTIST. INITIAL, f. 70 *a*. Cent. XV.

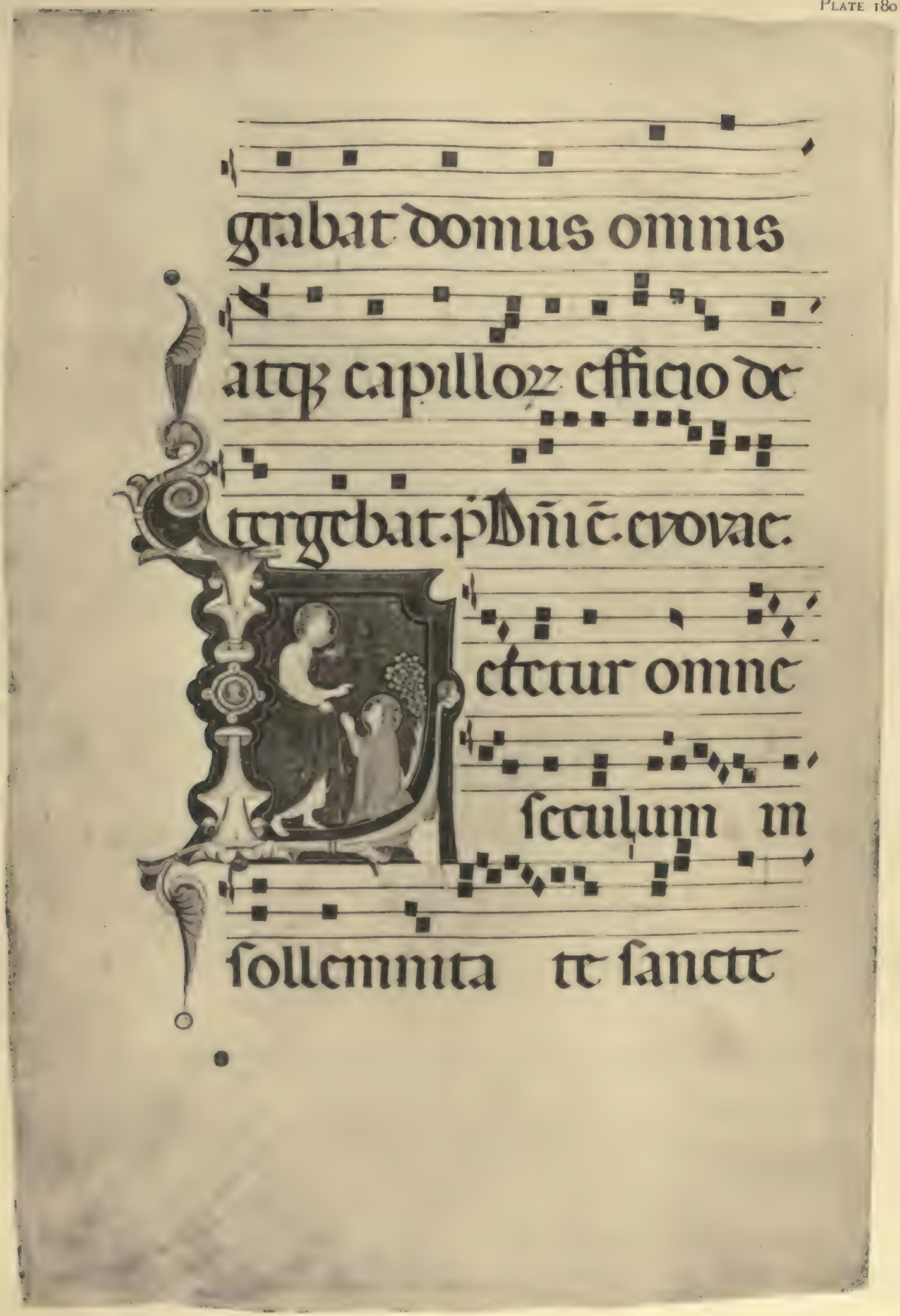

No 171. ANTIPHONER (Italian): ST. MARY MAGDALENE. INITIAL, f. 129*b*. Cent. XV.

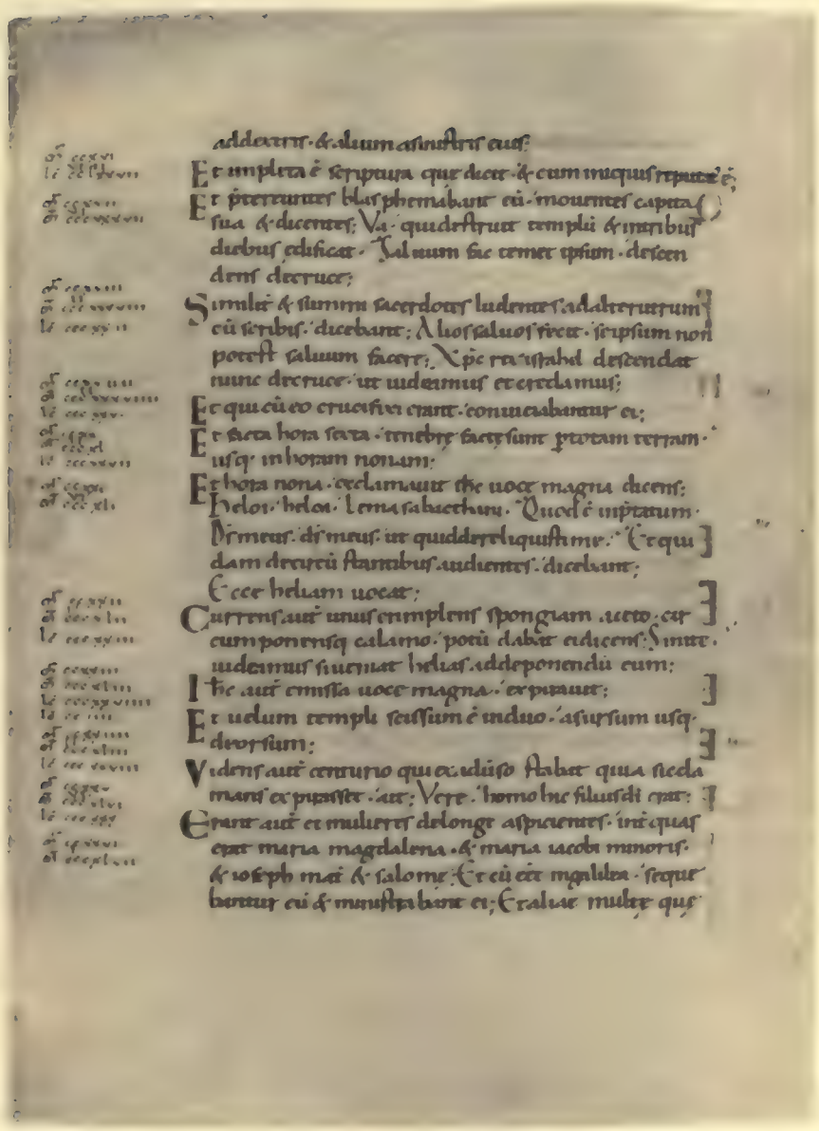

No. 172. GOSPELS (German): PAGE OF TEXT, f. 18 *b*. Cent. xi.

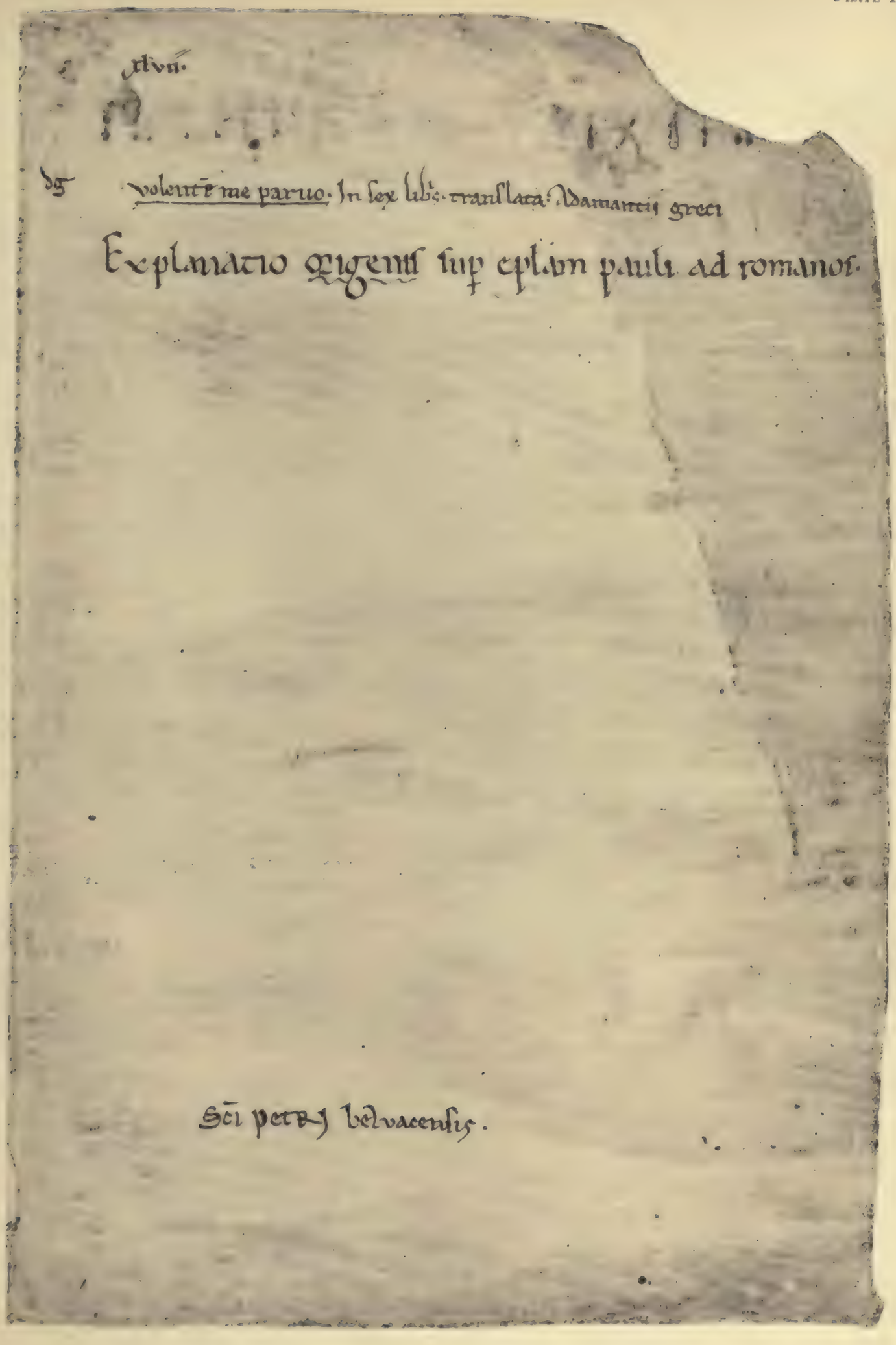

ꝯ volentē me pariio. In sex lib̄ꝰ. translata. Adamantij greci

Explanatio origenis sup eplam paulj ad romanos.

Sēi petrj belvacensis.

No. 174. ORIGEN ON ROMANS (French): TITLE-PAGE. Cent. ix.

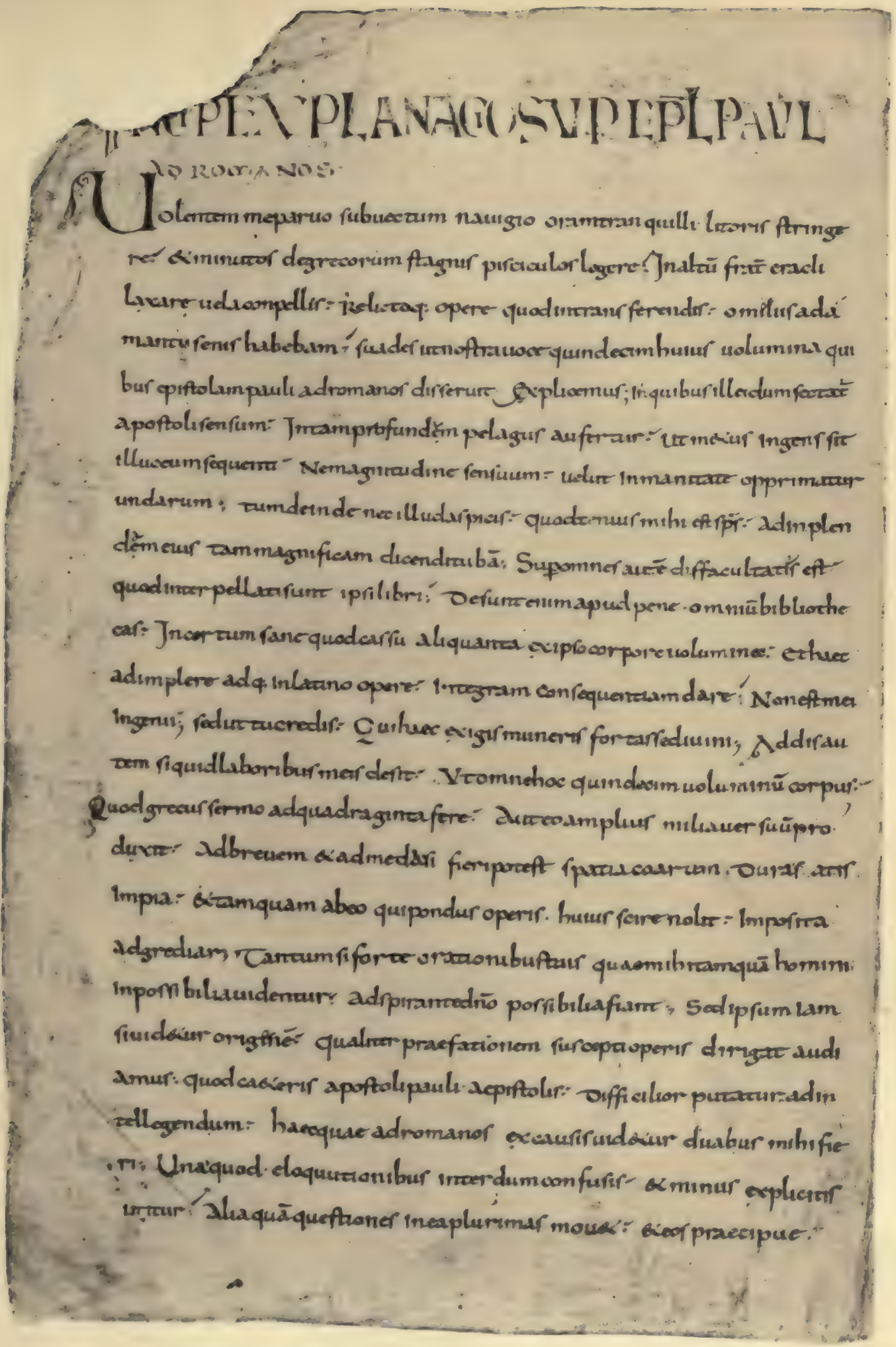

ORIGENEX PLANAGO SUPER PAUL
AD ROMANOS.

Volentem meparuo subuectum naugio oramtranquilli litoris stringere. & minutos degrecorum stagnis piscculos legere. Jnatti fratre eraclia lacare uel iampellis. iactatq; opere quod interanis ferendis. omissus ad mantiu senis habebam. suades ut nostra uocer quindecim huius uolumina quibus epistolam pauli ad romanos disserunt explicemus; in quibus illa dum secrete apostoli sensum. Jntam profundem pelagus auferam. Ut meus ingens sit illuceum sequentur. Ne magnitudine sensuum. uelut in mantate opprimatur undarum; tum deinde ne illud aspicias. quod tenuis mihi est spi. adimplendem eius tam magnificam dicendi tuba. Supomnes autem difficultatis est quod interpellatis sunt ipsi libri. Desunt enim apud pene omnium bibliothecas. Jncertum sane quod cassu aliquanta ex ipso corpore uolumine. et huic adimplere adq; in latino opere. Integram consequentiam dare. Non est mei ingenii; sed ut tu credis. Quibus exigis muneris fortasse diuini; Addis autem si quid laboribus meis deest. Vt omnes hoc quindecim uoluminum corpus. Quod greccus sermo ad quadraginta fere. Auteo amplius miliauer suum producere. Ad breuem & ad medasi fieri potest spatia coartan. Ouras. aut impia. & tamquam abeo quipondus operis. huius scire nolit. Impostra adgrediam. Tantum si forte orationibus tuis quae omibi tamquam hominum impossibilia uidentur. ad spiranti medino possibilia fiant. Sed ipsum iam siuidetur origenis. qualiter praefationem suscepta operis dirigit audiamus. quod caueris apostoli pauli ad epistolis. Difficilior putatur ad intellegendum. haecquae ad romanos ex causis uidetur duabus mihi fieri. Una quod eloquutionibus inter dum confusis. & minus explicatis intuitur. Alia quam questiones in ea plurimas mouet. & eos praecipue.

No. 174. ORIGEN (French): BEGINNING OF TEXT, f. 2 b. Cent. ix.

et in omnem terram exiuit sonus eius: et in fines orbis terrae uerba eorum.
et uelociter currit sermo eius; Sed ecce mitto pastores multos: et uenatores multos: et capient eos super omnem montem: et super omne collem;
Per hieremiam promittitur de euangelio: quod nunc paulus dicit quia promisit ds per prophetas suos in scripturis sanctis de filio suo; Qui filius secundum carnem: quidem ex semine factus est dauid; Factus est autem sine dubio id quod prius non erat secundum carnem; secundum spm uero erat prius et non erat quando non erat; Obseruandum est enim quia non dixit qui praedistinatus est filius dei in uirtute secundum spm sanctificationis: sed qui dis tinatus est filius dei; et nemo putet nos de hoc sermone curiosius: quaerere aut rationem scrutari; Qua uisum in latinis exemplaribus praedistinatus solet in uenire: tamen secundum quod inter praetationis uerba habet distinatus: scriptum est non praedistinatus; distinatur: ille qui est praedistinatur uero ille qui nondum est; Sicut de his quibus dicit apostolus; Quos autem praesciuit illos et praedistinauit; Praescit ergo et praedistinat: possunt illi qui nondum sunt; Ille autem qui est et semper est non praedistinatus sed distinatur: Haec nobis dicta sunt propter eos qui in unigenitum filium dei impietatem loquuntur: et ignorantes deferentiam distinati et praedistinati: Putant eum inter eos qui cum ante non fuerint praedistinati sunt: ut essent dinumerandum: qui nunquam praedistinatus est ut esset filius: sed semper fuit sicut et pater; Quia ergo semper est distinatus ut diximus: non praedistinatus: Qui autem praedistinatur: nondum erat tunc cum praedistinaretur: sed coepit extemporem:
Necessaria igitur distinctione apostolus utitur cum qui ex semine dauid secundum carnem factum dicens eum uero quem filium dei in uirtute secundum spm sanctificationis nominat; Distinatum; et enim cum dixisset filium dei: non superfluo addidit in uirtute; Iudicans hoc quod substantia filius sit; secundum spm sanctificationis; Xpsum enim dei uirtus et dei sapientia dicitur; Quae est uapor uirtutis dei et manatio gloriae omnipotentis purissima et splendor lucis aeternae: et imago bonitatis dei appellatur;

iudicat omnia. ipse autem a nemine iudicatur; sed quia dicit
dicit paulus spiritalis & dicit, quia autem iudicat me christi est.
Ho sciens & dauid quod solus christi est qui spiritalem iudi
dicat. ~~uel propheta~~ idcirco dicit; tibi soli peccaui. a
quo solum possit iudicari; nullum hominem christi iudicare
non potest spiritalem; sed & quod sic quitur. ad hunc
respicit & sensum. ut iustificeris in sermonibus tuis & uin
cas cum iudicaris; iudicetur namque christi indisputatio
nibus sapientium. dum alii hoc modo. alii alio. & diuer
si singuli de deo sentiunt; ipse autem gouiceos qui de se
iudicant, cum eorum ambus cunctis suia dere quomodo
uel qualiter credendus sit. aut uenerandus sit. reuelat
ipse sententiam; sed sufficit hic ut quae spatia secun
dum luminis esse, producta esse cio quo & enim pacto
dum pia & omittere si qui in & planatione necessa
ria sunxerunt euolauimus. ab eunitate
quasi ex patre & ur lector et fratrio consulentes
magno per eseruare cupere mus. explicit
liber secundus ΤΟΥ ΟΥΩΝ ΗΚΑΡΗΣΗ
ac

No. 174. Origen (French): End of Lib. II, f. 52 b. Cent. ix.

Appendix. COVER OF GOSPEL-BOOK (Trèves).

Appendix. COVER OF GOSPEL-BOOK (Trèves).

Z
6621
M261L3
v.2

John Rylands Library, Manchester

A descriptive catalogue of the Latin manuscripts in the John Rylands Library

For use in the Library ONLY

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

For use in the Library ONLY